

Г-11

Буковина

1887

л. 1-24. (розм.)

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

«Буковина» выходить
1, 13, и 16, (28.) кожного
мѣсяца.
ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »
Поодинокі числа 15 кр.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходять ся въ Чернівцяхъ
(улиця Лизіяна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ напе-
ше.

МУЗЕЙ
С. ПЕТРУШЕВИЧА

ОДЪ ВЫДАВНИЦТВА.

Хто не жєлає побирати нашу газету, най
зверне се число разомъ съ адресою. Хто
задерже се число, того уважаемо нашимъ пре-
нумерантомъ.

Пренумерата платна въ Чернівцяхъ вы-
носить:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
„ півъ року 1 „ 50 „
„ третину року 1 „ — „

Хто пришле цѣлорѣчну предплату до
кѣнця Марта с. р., дѣстане що кварталу без-
платну литературну прилогу.

Просимо Родимцѣвъ прихильныхъ на-
шому издавництву о ширенїе нашої часо-
писи, а если назбирась достаточне число
предплатителѣвъ або хотъ такихъ, що зобо-
вѣжуть ся предплачивать «Буковину» черезъ
цѣлый рокъ квартално зъ горы, стане «Бу-
ковина» выходить що тыждня.

Гей, смѣло вразъ!

Съ крѣпкою вѣрою въ свѣтлу будучность руско-
го народа распочинаемо третій рокъ нашего изда-
вництва. Заохотою для продовженія трудного нашего
дѣла є для насъ ширшаюче самопѣзнање межи бу-
ковинскими Русинами, особливожь хороший ознаки,
що наші брати селяне будять ся зѣ сну твердого вѣ-
кового до житя нового. Вже нынѣ, по такъ короткомъ
часѣ показалаь, що може доконати щира праця. Вже
сегодня маемо гарне число щирыхъ труженникѣвъ око-
ло добра народа. Та маемо певну надѣю, що й ти
Русины буковинскі, котрі задля маловажныхъ дроб-

ницъ стоять на обочинѣ насъ, пѣзнають небавомъ
щирѣсть нашихъ змагань, кинуть обѣ землю лихомъ,
яке сѣють межи насъ рѣжнѣ вороги, и возьмутъ ся
разомъ зъ нами за дѣло движенія нашего народу зъ
моральной и матеріальной нужды. Пора вже разъ оста-
вити споры о нѣсенїицѣ, а взятись, якъ хто знає,
умѣє и може, за спасенїе погибающаго народа. Спорє
число все повоприбуваючихъ прихильникѣвъ нашихъ
а властиво народа нашего дає намъ поруку, що свѣте
дѣло распочате нами во благо Руси ме роста и стане
поважною силою, котру нѣяка ворожа затѣя не одо-
лѣє. А щоби до сєи меты дѣстатись, треба намъ дѣ-
лати спѣльными силами оставляючи маловажнїй речѣ
на боцѣ. Хто Русинъ, хто признає всесторонну само-
стѣйность руску, той пѣде зъ нами. Хто не признає
сєго, той не Русинъ, съ тымъ мы и родитись не хо-
чемо и не будемо; бо не можемо, не смѣємо и не хо-
чемо запродаватись нѣкому за нѣчо въ свѣтѣ. Въ смѣ
напрямѣ записуємо зъ радостію въ серци згоду и єд-
ность всѣхъ та и буковинскихъ самосвѣдомыхъ Руси-
нѣвъ. Тужь самосвѣдомѣсть ширити є задачовъ всѣхъ
проснувшихъ ся, провидѣвшихъ Русинѣвъ.

До дѣла-жь брати, до працѣ въ имя Боже, въ имя
Руси, а небавомъ задзвенитъ по зеленой Буквинѣ по-
бѣднаа нѣснь:

Живемъ, живемъ своимъ житїемъ, сго нѣхто не
ѣдбере нѣ грозьбовъ, страхомъ нѣ мечемъ! Не зло-
мимъ ся, насъ не зѣгнуть! Мы не дамосъ! Насъ бѣль-
ше тутъ!

ДОПИСИ.

(Изъ Товтрѣвъ). Велику и свѣту правду ска-
зали и написали Данило Волошинъ зъ Кѣцмана, що
намъ безъ науки, безъ просвѣты годѣ жити и якого
будь добра бодай для дѣточокъ спѣдѣвати ся. Насъ
є кому всѣляко прозивати, баламутити — дурити,
арентами и криминалами страшити, зъ майна и рубца
обдерати, до пьянства и розпущы — до вѣчной тем-
ноты и гибели наклоняти, и золотѣ грушки на вер-

бахъ — и всяке щастье и добро — котре насъ не застане — всказувати — манити. — Але де ти наш прїятель — щобы намъ безъ солодкихъ слѣвъ право въ очи сказали: «Русине — и ты не худоба — ты на образъ и подобіе Боже сотворенный — ты чоловікъ — не невѣльникъ — твоѣй неньо — дѣдъ и пра-дѣдъ, го були зъ роду «Руси» вѣрными сынами, они по руски въ дома и въ церкви молились, они по руски Богу хвалу — честь и поклѣнь ѡдавали — и свою рѣдну бесѣду руску твердо сохранили и ихъ горячу любовь до руского писма, рускои пѣсни — рускои думы — та и русскихъ звичаѣвъ и обычаѣвъ не дали нѣ Туркамъ мечемъ — нѣ Татарскимъ огнемъ и неволею собѣ выдерти — ѡдоброти — знищити. — Они — нашъ предки Русины, дай имъ Боже царство небесне, лишили велику память и славу по собѣ . . . — Знову пытаюсъ тебе, любезный и дорогой брате Русине и кра-яне милый — де ти нашъ прїятель — славный и свѣтлый потомки нашего великого рыцарского незабутаго хо-роброго руского роду — котрї смѣло, ѡдважно и му-дро тобѣ, Русине, вытолковали бы, сказали и чорно на бѣломъ написали, що насъ въ Буковинѣ не меньше якъ двѣста сорокъ тысячъ русскихъ душъ проживае — що Буковина — то е наша рѣднѣя ѡт-чина, ту спочивають кости и порохи дѣдовъ, пра-дѣдовъ — рѣдныхъ татѣвъ и мамѣвъ, братѣвъ и сестрѣвъ на-шихъ, що мы до краю Буковины, якъ намъ нашъ во-роги толкують — тумана пускають — не зайшли — не заволоки — не зайды — лишь, якъ учений люди списали въ стародавнихъ книгахъ и въ котрї цѣлый свѣтъ вѣритъ и яко свѣту правду узнае — що Русины то есть мы — впередъ въ Буковинѣ великими масами жили, свѣту нашу намъ Богомъ для мешканя призначену землю, котру мы по руски «Буковину» за для просторонныхъ тогды ту знаходячихъ лѣсовъ «буковыхъ» прѣзвали — якъ могли управляли, села мѣста закладали, прѣзвали и въ нихъ стало засѣли... Отже пытаю ся, брате, хто тобѣ то все оновѣсть и роскаже, що мы е въ Буковинѣ не подданными — не невѣльниками — только свободными обывателями австрійскими, котрї мають ѡдъ самого нашего Мо-нархи Франца Іосифа право по руски говорити, по руски Богу святому ся молити, по руски въ школы ся учить — по руски читати — писати и такожь по руски свѣте Богослуженье (свѣту ѡдираву що недѣль и въ свѣта) въ церкви слухати и що намъ есть право дане не только ѡдъ самого Бога спасителя міра Іисуса Христа, але и наказъ ѡдъ наймилостивѣйшого Цѣса-ря Францъ Іосифа, абы священники до насъ по руски — въ нашѣмъ матернѣмъ языкѣ — проновѣдъ и свѣте Евангеліе читали и проновѣдали а лишь только для Волоховъ по волоски; бо якъ они нашего руского языка — такъ мы волоскои мовы не ро-зумѣемо. О томъ всѣмъ, буде писати наша любѣя га-зета «Буковина» и нашъ рѣднїй письменный ученый люди въ Чернѣвцахъ! . . . И то безъ страху передъ лютыми врагами — бо за нами Богъ, Цѣсарь, правда,

право и люди . . . Ахъ Боже, якъ то буде красно и мило въ Буковинѣ намъ жити — якъ намъ наша прї-ателька газета «Буковина» буде о томъ всѣмъ пи-сати; — та вѣдай и для того такъ нашъ вороги и гнѣвають ся, що мы газету «Буковину» радо читаемъ — но мы уже познали, що мы «Русины» — бо мы только по руски говоримъ и по руски до Бога ся мо-лимъ! Дай Вамъ, Боже, здоровье и много лѣтъ про-жити Вамъ, панове, що Вы намъ правду пишете и за нами рускими хлѣборобами обстае и права Русинѣвъ бороните. На дармо вы, нашъ непрѣшней вороженьки — желаете абы мы Русины въ нашѣмъ краю загім-ли — вы на насъ гнѣваетесь, клевете — и радї бисете — абы о насъ и чутки не було — Богъ батько и Русь мати дозволить намъ дочекатись, що мы не про-падемо — не загинемъ, насъ богато — якъ трави та листу. Мы всѣ, Русины, вѣруемо сильно въ ласку и милосердіе нашего наймилостивѣйшого цѣсари въ Відни, що Онъ насъ хлѣборобѣвъ Русинѣвъ помилюе и що не допустить, абы насъ нашъ вороги кривдили и нашъ права конституційный дѣтали и насъ смѣшили! Русинъ твердый и упертый — мы уродились Русинами — отже и такими остати хочемо! И Русины люди, такъ само якъ Волохи, Нѣмцѣ и Поляки — а передъ правомъ цѣсарскимъ мы всѣ рѣвны. Не гнѣвайте ся, враги — що мы хочемо и желаемо нашимъ рускимъ житьемъ — ѡтъ Бога намъ данымъ и дарованнымъ жити! Наша газета «Буковина» буде все писати для насъ — такъ якъ до теперъ по нашому — по руски та для того и я пишу до газеты «Буковины», хотъ не дуже складно, бо то чоловікъ мае не мало журбы и клопо-тѣвъ на своѣй головѣ — а ту еще тяжело угадати, бо нашъ люди смѣютъ ся — якъ хто зъ мужикѣвъ до писма бере ся! Але я не противлю ся неукамъ — бо они не знаютъ, що якъ мы будемо мовчати и не будемо о нашъ права самї у нашего ряду у Відни упоминались, то по насъ и козы скакати будуть и кожда тварь буде насъ кривдити и намъ докучати. Не жалуймо тихъ три леви на цѣлый рѣкъ — скла-дѣмъ ся та занешиемъ собѣ газету: «Буковину» — та прочитуймо, що въ свѣтѣ дѣе ся цѣкавого, та пишѣмъ самї, якъ знаемо и умѣемо — що по нашихъ селахъ чувати. Отъ якъ въ насъ въ Товтрахъ нова и дуже красна церковь будеться и то зъ самого ка-меня — котрого въ насъ е подостаткомъ. Мы ся ду-же тѣшимъ, що у насъ е нова школа въ селѣ — а не за довго буде и мурована церковь; — та и маєтъ доброго панъ-отца Драчиньского, котрї все въ церкви по нашому ѡтправляютъ св. службу Богу — и красно намъ казанье говорить — абы мы не шли и нашъ дѣти до школы посмалли. Дай имъ Боже здо-ровье! Та и учитель п. Бойчукъ статкують и силу-ють ся — якъ такожь и начальникъ Кѣнашукъ — абы добра наука въ селѣ була. —

Петро зъ Самушны.

Изъ буковинського сойму.

На 3. засѣданію зъ дня 29. л. Грудня 1886. р. ухвалено законъ о побираниу додатку 17 кр. одъ кожного рыньского податку въ мѣсяцяхъ Сѣчню и Лютобѣ 1887. року; дальше принято прелиминаръ школьного фонду зъ 169,192 зол. розходу, а 112,812 зол. доходу, недобѣръ має покритись додаткомъ 7¹/₂ кр. одъ каждого рыньского податкѣвъ.

На 4. засѣданію зъ дня 3. л. Сѣчня с. р. удобрено имевованье урядникѣвъ и прелиминаръ красового шпиталю, дальше ухвалено перенесенье тукрасвѣхъ зумасшедшихъ зъ чужихъ шпиталѣвъ до Черновець; потѣмъ удобрено щеты и прелиминаръ фонду инвалидѣвъ; позволено 600 зол. на лѣченье бѣдныхъ одъ встеклыхъ звѣрѣвъ укушенныхъ буковинцѣвъ у Вѣднѣ; ухвалено законъ о уплатѣ въ фондъ пенсій учителѣвъ перейшовшихъ зъ иншихъ краѣвъ до Буковины; дальше одчислено комитету бувшой конкур. дороги Кѣцмань-Ошихлѣбы-Неполоковѣвъ вызиченыхъ зъ красового фонду 800 зол., пѣдвысшено тарифу рогатки въ Старѣй Жучѣ на Черновецько-Новоселецькѣй дорожѣ, а зменшено на рогатѣ тонжъ дороги въ Новоселици, ухвалено, щобы сторожа красовой культуры носила ѳдзнаки; дальше ѳдступлено видѣлови краевому до взглядненья прозѣбу кѣцманецкихъ громад о ѳтворенье новой повѣтвой дороги зъ Неполоковѣвъ до Звынячки, такъ само прозѣбу громады Суха въ кимполувзкѣмъ повѣтѣ о збудоуванье красовой дороги, прозѣбу мѣста Сучавы о перенесенье шпиталю зъ середины мѣста; въ конецъ удѣлено запомоги: 300 зол. проф. Колбенгаеру на выгѣтовленье твору «орнаменты домового промыслу въ Буковинѣ», 400 зол. проф. Ромсторферу и секр. Віглицкому на печатанье твору «графічно-статистичне порѣвнанье Буковины зъ австрійскими краями», 150 зол. товариству для запомоги хорыхъ студентѣвъ чернов. университету, а 30 зол. акад. читальни въ Черновѣцяхъ.

На 5. засѣданію зъ дня 10. Сѣчня с. р. признано важнымъ выбѣръ п. Григорія Задуровича на посла соймового, ѳдступлено прозѣбу о перенесенье школы въ Якобенахъ и Старыхъ-Ицканахъ изъ 3. класы платѣ въ 2. видѣлови краевому до залагодженья, въ конецъ роздано 450 зол. запомоги рѣжнимъ товариствамъ.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Въ дуже неѳдрадѣмъ положению застае Европу р. 1887. Въ минувшѣмъ роцѣ наварило ся богато нива, котре сего року буде треба здае ся выштити. Всѣ державы глядять на себе недовѣрчивымъ и завистнымъ окомъ, всѣ узброюють ся, такъ якъ бы вже не далеко бувъ часъ, коли дадутъ поноухати собѣ пороху; а зъ Россіѣ чутка, що вже таки въ цвѣтнѣ прійде до вѣйны. А все то задля Болгаріѣ, котру радабъ Россія загарбати пѣдъ свою власть. Та ба, се другимъ державамъ

не на руку, щобы Россія розпаношила ся въ Болгаріѣ, тай самый Болгаре знаючи добре, що ихъ пѣдъ Россією чекае цѣлковита заграда, старають ся всѣми силами бути независимыми. Зъ того то выйшла и суперечка межи Россією а Англією, Австрією и Италією. Россія домагае ся, щобы реѣгенція, котру установивъ князь Батенбергъ лишаючи на жаданье Россіѣ тронъ болгарскій, и котру уважае Россія, якъ передъ тымъ и кн. Батенберга, простыми орудіями въ рукахъ своихъ вѣроговѣвъ, уступила, а тоды дѣстане Болгарія одъ Россіѣ князя; а Болгаре не хочуть принять накиненого имъ князя, и лишь той, кажуть, буде у насъ княземъ, котрого мы добровѣльно выберемо. За Болгарами стоить Англія, Австрія и Италия, бо они знаютъ, що якбы Россія заняла Болгарію, то стане ся и имъ небеспечною. И такъ не хоче жадна сторона уступить. Може и удасть ся ще на теперъ великимъ політикамъ найти выхѣдъ зъ сего трудного положенья, може удасть ся бодай ѳдложить кроваву борбу, але годѣ повѣрити въ якесь тревале полагѣженье сей справы. Хтось мусить въ кѣнци уступить: або Россія, або другій. А буде се залежати одъ Нѣмеччины, на котру сторону она стане. Правда, Нѣмеччина также побоюе ся ѳверто выступити, бо має тяжкого врага на карку — Францію. Але що Нѣмеччина стане по сторонѣ Австріѣ, то бѣльше якъ певно. Она знае, що колибъ Россіѣ удаю ся побити и упокорити Австрію, она знайшлабъ ся въ дуже прикрѣмъ положению межи Россією а Францією. И такъ Россія боить ся выступити противъ цѣлон майже Европы. Що зъ того всего выйде, не знати. Тымчасомъ болгарска депутація ѳбѣздитъ Европу, була вже въ Вѣднѣ, Берлинѣ, Лонденѣ, а теперъ поѣхала до Парижа, и всюды просить, абы державы стали въ ѳборонѣ независимости Болгаріѣ, а особливо, абы державы спротивили ся російскому кандидату кн. Мінгрельскому. На тѣй подорожи видѣла ся болгарска депутація зъ своимъ прогнанымъ кн. Батенбергомъ въ Колонію, и для того рознеслась вѣстка, що кн. Батенбергъ має повернути до Болгаріѣ, по найновѣйшій вѣсти доносятъ, що ѳнъ пускае ся въ дорогу на полудень, здае ся до Египту, де гадае довше остати. Говорять такѣжъ про нового кандидата на болгарскій тронъ кн. Николая Ляйхтенберга, свояка теперѣшного царя. Що зъ того буде, побачимо.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

Товарискій вечерокъ «Союза» або такъ званный, «рускій балъ» ѳдбуде ся 7. л. Лютого въ сали товариства музичного, на що розсылають ся запрошенья. Належитъ надѣяти ся, що вечерокъ якъ каждого такъ и сего року займе перше мѣстце межи всѣма того рода забавами. —

«Руска Бесѣда» устроила вчера на «Маланку» 7. товарискій вечерокъ, на котрѣмъ зѣбрани попрощали

старый рікъ, що бувъ такъ богатый въ труды но не менше въ одрадий хвилѣ одроджуючого ся житя руского на Буковинѣ. Взаимными желаніями щастливого «нового року» закбичивъ ся вечерокъ. Дальшій товариський вечерки одбудуть ся 11. и 18. руского Сѣчня и будутъ полученіи съ танцями. Вступъ назначеный на бѣдныхъ ученикѣвъ: одъ поодинокон особы 20 кр., для родинѣ одъ особы 10 кр. Участвовати можуть члены «Руской Бесѣды» зъ родинами и гостѣ впровадженіи членами. —

Выдѣлъ «Руской Бесѣды» пригадуе, що головный збѣръ членѣвъ сего товариства одбуде ся 11. (23. л.) Сѣчня с. р. о 3. год. пополудни въ комнатахъ товариства.

Збѣрники народныхъ иѣсенъ, казокъ и т. п. прислали доси «Руской Бесѣдѣ» п. панна Евгенія Ярошиньска, п. панове: Данилевичъ Иванъ, Семака Ілія, Бойчукъ Василь и Андрѣйчукъ Мих., котрі передано до перегляду. Зъ надослѣвшихъ найбогатшій збѣрникъ панна Ярошиньска. — Заразомъ продовжае ся терминъ до предложенія такихъ збѣрникѣвъ до кѣнца Марта с. р., по чѣмъ послѣдуе роздача премій 15, 10 и 5 зол. и инчихъ надгородъ. Робитъ ся уважнымъ збираючихъ, щобы при кождѣмъ куснику запримѣтили де и зъ чинихъ устѣ що записали.

«Союзъ» товариство рускихъ академикѣвъ въ Чернѣвцяхъ складае симъ сердечну подяку Вп. пану Вол. Ясеницкому п. к. судиѣ въ Вижницѣ за даръ 5 зол. въ користь товариства.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

Всѣмъ братьямъ Русинамъ желаемо щастливого «Нового Року», дякуючи заразомъ за численній щиросердечній слова захохоты.

(† Пѣтро Лаврецькій), п. к. асистентъ почтовый, бувшій членъ «Руской Бесѣды», упокоивъ ся 8. л. с. м. въ молодѣмъ вѣку въ Вижницѣ. Вѣчна ему память!

(Пожежи) не минули и Чернѣвцѣ. Съ кѣнцемъ року старого згорѣвъ наибѣльшій млынъ паровый Шлюсманна, а съ початкомъ нового року займилась стайня на улицѣ университету. Першій пожаръ збавивъ велике число робѣтникѣвъ хлѣба, другій мѣгъ ся стати нещастьемъ для цѣлого мѣста.

(Брехеръ Беригардъ), кандидатъ учительскій при черновецкой школѣ реальної перейшовшій недавно на христіанство умеръ 2. л. с. м. Бувъ се у насъ першій случай, що въ домѣ жидѣвскѣмъ одбувъ ся похоронъ христіанскій.

(Министерія рѣльництва) не призначила на сей рікъ нѣякои надгороды для учительѣвъ удѣляючихъ старшимъ науку рѣльництва. Чи не суть то наслѣдки выставки буковиньской?

(На одозву) въ дѣлѣ заснованія въ Чернѣвцяхъ «Народной Торговлѣ» звертаемо увагу нашихъ читателѣвъ. Приступайте, братья, хотѣбы и зъ наименшимъ удѣломъ 10 зол. Мы бѣдніи, не можемо дати богато, но даймо хотѣбы мало, а буде богато, бо насъ богато! Не легковажте симъ спасеннымъ дѣломъ, котре, скоро

прійде до skutku, принесе кождѣму членови и рускому дѣлу велику, превелику користь. Доси подписано зверхъ 1000 зол., но щобы роспочати дѣло на ширшій розмѣръ, конче ще около 4000 зол. Чей на то, що удало ся поодинокимъ поѣтамъ въ Галичинѣ, зможе ся весь буковинскій народъ рускій. Еще разъ кличемо: виступайте ся въ члены «Народной торговлѣ» въ Чернѣвцяхъ!

(«Поступ»), мѣсячний журналъ, що мавъ егъ одъ нового року выдавати п. Ив. Франко, не буде виходити.

(На университетѣ въ Чернѣвцяхъ) записало ся сего року всѣхъ слухателѣвъ 249; зъ тыхъ 61 на теологію 139, на права а 49 на философію и курсы фармаціѣ. Черезъ 10 лѣтъ своего существованія университетъ черновецкій промуванъ 101 докторѣвъ. Наибѣльше промоцій припадае на рікъ 1886, бо ажъ 18, зъ тыхъ 4 теологичній, 10 правничихъ а 4 философичній.

(Нова огнева катастрофа), що навѣстна въ ночи зъ 18. на 19. м. м. мѣсто Долину, була дѣстно такъ великою и страшною, що смѣло може рѣчатись съ своими попередницями, навѣстившими Стрий, Лѣско и Калушъ. Огоньъ бувъ такій сильній, що видно було его зъ Стрия, а зъ Моршинна виглядала цѣла Долина неначе велике огнисте озеро. Згорѣла до тла цѣла часть мѣста одъ передмѣстия Горича по правой сторонѣ ажъ до жупы а по лѣвой ажъ до дороги, що веде до Рахинѣ. Огоньъ занявъ ся въ ночи о 2 годинѣ изъ стайнѣ, де почувало кѣлькохъ гадѣвъ зъ гѣръ; имѣннѣно була причиною огню неосторожність. Зъ початку обнявъ огоньъ лишь чотыри дома и можна бы было его легко обмежити, бо въ воздухѣ было тихо, але ратунку не было майже нѣякого, не было навѣтъ людей, щобы привезли воду до сикавокъ. Тымчасомъ поднявъ ся сильній вѣтеръ въ направленію полуднево-заходнѣмъ и погнавъ туда огоньъ. Дахи займались одинъ по другѣмъ тымъ лекше, що на кождѣмъ було сѣно та солома. Огоньъ дѣйшовъ ажъ до божницѣ, одтакъ перекинувъ ся на каменницю, де мѣстивъ ся судъ. Судъ згорѣвъ цѣлый зъ всѣми актами; выратовано лише книги грунтовѣ; арештантѣвъ вынужено ще завчасу на волю. Баню солну выратовано съ дуже великимъ трудомъ и то лише дякуючи енергіѣ управителя сѣ Маховича. Згорѣвъ однакъ будинокъ рады поѣтвой, зъ которого вынесено акты и грошѣ. Такожъ згорѣла стара, деревляна церковь дочерна. Катастрофа дѣткнула майже выключно жидѣвъ; христіанъ погорѣло дуже мало, межи ними секретарѣ рады поѣтвой Яковскій и податковый адъюнктъ Кнанъ. Въ загалѣ згорѣло бѣльше якъ 300 будинокѣвъ, мѣжъ тыми три божницѣ жидѣвскій. Староство и урядъ податковый выратувала енергична помѣчь урядникѣвъ, а були оба тѣ уряды въ дуже великомъ небезпеченствѣ. Погорѣльцѣ розложились таборомъ подъ голымъ небомъ, навѣтъ хорыхъ не було де помѣстити. Зѣ всѣхъ сторонѣ навсилано хлѣбъ и грошѣ для погорѣльцѣвъ. («Дѣло»).

(«Новый Проломъ») нанавъ на насъ въ 396. ч. за нашу потатку що до домислѣвъ о особѣ будущего профессора церковно-славянскаго языка въ способъ годный хлѣба уличного паницѣ. Мы не запускали и не будемо запускати ся зъ нѣкимъ въ нѣяку полемику, а простовали все лише коротко безстыдній брехнѣ якимъ воюе «Новый Проломъ» и его одномышленники, таку саму ложъ написавъ «Проломъ» въ ч. 398 дѣтчно тенденціѣ нашей потатки зъ 24. числа 1886. р. Що до простацкихъ выходовъ въ ч. 396. «Пролома»

против насъ, то предложили мы сю справу ц. к. карному суду до осужденя.

(Нове средство румунизаціѣ) удобрено св. консисторіевъ вынайдено товариствамъ «академія ортодокса» въ Чернівцяхъ. Щобы убити рускій календаръ а зладити румунскій «коменіюшь» забрала черновецка консисторія запомогу календарску «Руской Бесѣдѣ» и дала еи выше названой академіѣ, котра выдала на рѣкъ 1887 румунскій „Calendariu“, а въ нѣмъ яко бы на смѣхъ помѣстила одиѣ только свята на церковно-славянскѣмъ языкѣ, однакъ безъ наданя дня, на котрѣ принадлежуютъ, дальше знаходять ся ще на 147 сторѣнь обему двѣ статійцѣ на неопредѣленѣмъ ще доси славянскѣмъ языкѣ. Такъ отже за 100 зол. обнимае румунска часть 137 сторѣнь заповнѣныхъ статіями всякого роду, а другихъ 100 зол. запомоги призначенои на рускій календаръ употреблено на «коменіюшь» румунскій и на збогиджене руского языка. Отъ, якъ дбае наша свѣтла консисторія о православныхъ Русинѣвъ, побачимо, чи годить ся на се в. министерія просвѣты.

(Въ Серетѣ) ждуть люди вже майже рѣкъ на отворенє антики и грѣміюмъ антикарѣвъ предложивъ вже терно, та бо, якъ чути, протекцію має якийсь молодый практикантъ румунъ, а здѣбности въ большѣй мѣрѣ самъ нерумунъ. Отъ, тому хѣба выбухъ холеры въ Серетѣ мѣгъ бы приспѣшити обсажденє сего мѣстця, та вызволити всѣхъ компетентѣвъ зъ неувѣрности.

(Именованя): Гр. к. сотрудинкомъ въ Чернівцяхъ именованый новопосвященный о. Каратникій Володимиръ, гр. к. завѣдатедемъ въ Вашиковцяхъ о. Вол. Стефановичъ, ц. к. правит. асистентомъ щетовымъ Валеріанъ Павловскій, правит. канцелистомъ Кароль Ивасюкъ.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 10. л. Сѣчня с. р. коштовали 100 кіло: пшеницѣ 7 зол. 75 кр. до 8 зол. 15 кр.; — жита 5 зол. 30 кр., до 5 зол. 60 кр.; — овса 4 зол. 10 кр. до 4 зол. 45 кр.; — ячменю 4 зол. 75 кр. до 6 зол. 75 кр.; — кукурузы 4 зол. — кр. до 4 зол. 25 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Братямъ Селянамъ

съ новымъ рокомъ 1887.

Съ новымъ рокомъ поклѣнь вамъ всѣмъ засылаемъ,
Добра щастя и здоровья сердечно жѣлаемъ,
Щобы щастливо намъ дождати сѣяти, орати,
Щобъ земелька зародила, щобъ бѣды не знати,
Щобы люди дары Божі шанувати знали,
Та на пусте, непотрѣбне марно не пускали.
Повний стоги, обороги дай, Боже, пшеницѣ,
Жита, кукурузѣвъ, ячменю и всякой пашницѣ.
Стада волѣвъ, овецъ, коней въ стайняхъ на оборѣ,
Та въ насѣцѣ меду повно всячины въ коморѣ,
Грѣшъ въ чересѣ и у скрини и въ громадской касѣ,
Щобъ лихвѣ й екзекуціѣ було ѡдъ насъ засѣй! —
Съ новымъ рокомъ заспѣваймо весело щедрѣвку:
Ой, покиньте, христіане, дурѣйку-горѣвку!
Довго она воювала, довго насъ дурила,
Дерла зъ тѣла и сорочку голодомъ морила,

Наповнила криминалы зъ ґрунтѣвъ выгоняла,
Не одна уже громада черезъ ню пропала!
Абожь то намъ пиянство тое въ знаки ся не дало?
Абожь то намъ ґрунтѣвъ мало вже попропадало?
Ой, не мало, ой не мало цѣлыми ланами
Пѣйшло нашої землѣ русской за тѣми корчмами.
Орендарѣ запанѣли, села покупили,
А нашъ нарѣдъ бѣдный темный пивъ, що було силы. —
Спамятай ся ты, народе рускій христіанскій;
Бо пропадемъ, якъ не кинемъ звичаѣ поганскій.
Многа лѣтъ тверезо жити, собѣ заспѣваймо
Та спѣбуймо на тверезѣсть, корчмы покидаймо.
Покиньмо горѣвку, братя, и мы запануемъ,
Та за рѣкъ ще веселѣйше собѣ защедрюемъ;
Такъ, такъ, братя христіане, Богу помогѣмъ ся,
Отъ горѣвки утѣкаймо, до книжокъ берѣмъ ся;
Тогды жадна вража сила насъ не переможе,
Якъ всѣ отвереземо ся, Богъ намъ допоможе.
Ой ты, руска «Буковина», ты наша потѣха!
Давай раду и науку позбудемъ ся лиха. —

Чого вамъ ѡдъ серця жѣлаю и Руси на честь и на славу.

Илія Шлемко,

начальникъ громады и секретарь читальнѣ
въ Бергометѣ надъ Прутомъ.

Дещо про письменство.

Розмовляючи зъ селянами про письменство, доводилось намъ чути багато де чого й розумного, а часомъ и зовсѣмъ такій недолѣдний речѣ чули мы про се велике дѣло. Але, здае ся, — якъ хто и каже про письменство що небудь не добре, що оно не потрѣбне и до путя не доводить чоловѣка, то се все кажутъ больше ѡдъ того, що не розумѣють, не знаютъ и не чули не ѡдъ кого, яка користь може бути зъ письменства, на що оно потрѣбне усякому чоловѣкови. Такъ отсе хочу я сказати вамъ, люди добрі, про те, яка сила въ письменствѣ, якъ оно почало ся, яка користь може бути зъ него, чи оно справдѣ потрѣбне усякому чоловѣкови? а якъ такъ, то на що оно здасть ся ему; та ще чого треба бажати намъ ѡдъ учени ѡдъ науки й писмаковъ.

Богъ давъ чоловѣкови розумъ; але и у звѣря е розумъ, и у всякой скотини, и у птицѣ, только они не можуть виявляти его мовою. Отъ того они, що даѣ, не роблять ся розумѣльщиками, а стае имъ ихъ розуму только на те, щобъ вымостити гарне кубельце, поймаѣи собѣ поживу яку, отъ якъ наукъ ловитъ мухъ, або кѣтка подкрадае ся до горобѣвъ, а якъ собаки, то й муштрамъ деякимъ навчають ся. Може вы чули, що деякі птицы могутъ и говорити дещо, та не про все, бо у нихъ ротъ не такъ мудро зроблений, якъ у чоловѣка, они не могутъ вымовляти всего того, що хотѣли-бъ сказати. Люде-жъ мають розумъ, якъ и всяка Божа тварь, та ще до того могутъ переказувати одинъ

одному все то, що думають. Такимъ способомъ мы навчаємось одинъ одъ другого; розмовляючи зъ другими людьми, набираємось розуму одъ нихъ и що дагѣ робимось розумнѣйшими, одъ чого й кажуть про старыхъ людей, що они розумнѣйшій одъ молодшихъ, бо они бѣльше чули, бѣльше бачили. Хочъ не завше буває такъ, бо письменный чоловікъ, наприкладъ, и молодой може знати бѣльше одъ якого старого; онъ, читаючи розумную книжку, вычитае тамъ бѣльше, якъ почувъ старый чоловікъ за весь свѣй вѣкъ. — Якъ бачите, найважнѣйша рѣчь для чоловіка — мова; она одрѣзняе людей одъ иншихъ звѣрѣвъ, она надае намъ способъ, слухаючи людей та навчаючись одъ нихъ, подносити свое господарство, обертати на користь собѣ всяку тварь и весь Божій свѣтъ, жити — якъ найкрасше для себе та и для громады. Сотворивъ Богъ чоловіка, давъ ему розумъ, а розуму мову, щобъ було можна виявляти свѣй розумъ та мѣнятися нимъ изъ другими людьми, та щобъ не попустити ему дрѣмати або й зовсѣмъ заснути. Безъ мовы не мѣгъ бы чоловікъ розумнѣвати, не стали-бъ люди господарями, такъ отъ якъ теперъ, надъ усѣма иншими Божиими тварями, не змогли-бъ люди обладовати всею землею и весь свѣтъ обертати собѣ на користь. Отожъ завѣтъ Божій: давъ Богъ людямъ розумъ та ще мову, щобъ мы що дагѣ робились розумнѣйшій, вчились, та не давали своему розумови спати; щобъ мы орудовали усѣмъ свѣтомъ, данымъ намъ одъ Бога, порядковали въ нему, а не були подобий звѣрямъ, котрымъ бѣльше нѣчого не треба, якъ їсти та пити. Нехай же чоловікъ користуе зъ землѣ, та радѣе, та славить Господа за всѣ дѣла Его, за розумъ и мову, що давъ Онъ людямъ, щобъ они подносили житѣе свое, та щобъ розумѣли заповѣдь Господню: якъ жити на свѣтѣ по правдѣ въ добрыхъ дѣлахъ.

Спершу люди прикмѣчали то, що дѣлалось навкруги нихъ, мѣрковали надъ нимъ, вигадували що небудь и переказували про се все другимъ людямъ мовою; такимъ способомъ одинъ одъ другого навчавъ ся, якъ що лекше зроби́ти, якъ до чого дойти, якъ зрозумѣти то, чого самъ не розумѣе. Але такимъ побитомъ наука не дуже то хутко росходила ся поміжъ людьми, бо той, хто выгадае що небудь, або такъ знае що, то онъ самъ мало кого навчить того, що самъ знае. Якъ же выгадали люди такі знаки, щобъ ними можна було все то, що говорять — выкладати на паперѣ, або на чѣмъ иншомъ, — отогды то вже легко стало переняти то, що выгадае чоловікъ. Богъ знае якъ далеко, або хочъ якъ давно, — заразъ запису́ть все — отъ и можна вже буде богато декому прочитати, переняти, собѣ навчитись, ще й другихъ навчити, такъ ото вже, якъ выгадали письменство, то и геть то лекше стало вчитись, переймати то, що выгадае який розумный чоловікъ цѣкавого, або на користь людямъ, — и росходить ся чутка про таке дѣло по всему свѣту: други люди тѣлько переймають — вже не треба вигадувати и зновъ тогожъ самого та одъ себе додають, якъ еще красше зроби́ти то саме та лекше.

Були колись такі часы, що люди жили тѣлько по лѣсахъ, якъ звѣрюки які; разъ у разъ воювали про мѣжъ себе, ловили дикого звѣря, егожъ їли, и зъ него шкѣры и одежу собѣ справляли, — бѣльше нѣчого и не робили. Тай не мало було такихъ народѣвъ, навѣтъ и доси ще є такі въ далекихъ краяхъ. Потѣмъ понаучувались они усяку нашу сѣяти, якъ небудь копали землю, роскидували зерно, а якъ хлѣбъ посѣивавъ, то брали его руками, бо ще не вмѣли зроби́ти серпа.

Зовсѣмъ дикі були люди, якъ звѣрюки які. Потѣмъ понаучували они волѣвъ та коней ходити въ плугъ, почали вже орати; повигадували серпы, косы, граблѣ, вила А теперъ отъ починають вже и орати, и сѣяти, и вѣяти, и молотити машинами; заводять ся вже и парові млины. Такъ то люди зъ розумомъ та зъ мовою, а потѣмъ ще зъ заомогоу письменства, подходили до краснихъ порядковъ усяды. Жили колись якъ дикі звѣрюки въ темныхъ краяхъ — голі, жили по лѣсахъ, їли корѣня, садовину та мясо дикого звѣря, не знали нѣ Бога, нѣ якого громадского закону, нѣ добра, нѣ зла. А теперъ, хвалити Бога, понаучувались люди, якъ и одъ холоду боронити себе, якъ себе заспокоити одъ усякого нещастя, одъ усякою напасти и непогоды; є въ насъ теплѣ хаты, є и тепла одежа, и їдять теперъ деякі вже дуже солодко та смачно, тай усѣ люди все такі смачнѣйшій страви їдять, якъ ті дикарѣ колись їли; є у насъ и вѣра християнска, котра навчае насъ, якъ жити на свѣтѣ по правдѣ, та якъ людей любити; є у насъ и законъ громадскій, котрій повинний боронити усякого чоловіка и его власнѣсть одъ неправды та одъ усякою кривды. До сего всего подходили люди своимъ власнымъ розумомъ зъ заомогоу мовы, письменства, та науки.

Щобъ знати и розумѣти законъ християнскій треба бути письменнымъ, бо письменный чоловікъ прочитае то и знати ме: чого навчае Спаситель людей, якъ Онъ живъ на землѣ, якъ Его мучили, якъ Онъ навчае людей жити на землѣ, щобъ увойти въ царство небесне. Про се все слухають по церквахъ и письменный люди; але въ книгахъ ще красше читае про се все письменный; прочитае ще онъ оновѣданя про життя и про дѣла святихъ угодниковъ, котрі давали прикладъ, якъ треба жити по християнски. Зъ книжокъ научить ся чоловікъ найпотрѣбнѣйшихъ молитвъ, котрі треба знати усякому християнинови, щобъ знати, якъ благодѣ у Господа помилованя грѣховъ нашихъ та заомогти у всякомъ дѣлѣ. Въ книгахъ описуе́ть ся, що значать, якъ, коли и для чого настановлені церква християнска, єи звичаї и всякі порядки; що значать, для чого настановлені всякі службы: утренняя, служба, вечерня, молебни, та й други на що хрестити малыхъ дѣтей, для чого вѣнчають великихъ, на що то, причащають, що значать посты, для чого образы и праздни́ки, — все се описуе́ть ся въ книгахъ и то конечно треба знати и розумѣти всякому християнинови. Хибажъ можна уважати того чо-

ловѣка за христiянина, котрый нѣчого сего не розумѣе? Хто не тямить сего, того можно прирѣвняти до малои, нерозумнои дитини, котра нѣчого не розумѣе, хочѣ и въ церкву ходити и постити. А безъ письменства сего не знати мешь. Чи тожь можна назвати христiяниномъ того, хто не знае навѣтъ — доладне про житѣе й дѣла Христовѣ? А помѣжь ними е такихъ не мало. Одъ сего буває то, що зве ся чоловікъ христiяниномъ, и до церкви ходити що празника, и ѡдбуває всѣ церковнѣи звичаѣ й законы, а живе часомъ гѣрше ѡдъ нехреста.

Не знаючи письменства, мы не можемо знати свого права й своєї повинности, не будемо знати своїхъ законѡвъ. А пишуть ся законы для того, щобъ усякій знавъ, якѣ повинности ѡнъ повиненъ ѡдбувати, що заведений на користь усьмъ людямъ, и яке право мае всякій чоловікъ; та ще маемо мы законы для того, щобъ одинъ одному не робивъ кривды, бо въ такѡмъ разѣ можна шукати свого права у судѣ, по закону. Не знаючи-жь законѡвъ, не знати мешь якѣ повинности треба ѡдбувати, — для того то такъ часто й доводитъ ся намъ платити тому, кому не слѣдѣ, тамъ, де не треба, за то, що не вартъ. Щожъ, закону не знаемо, а робимо то, що звелить, затуливши очи. Боже, скѡлько у насъ роблять простымъ людямъ всякои неправды усюды, а все черезъ то бѡльше, що они не знаютъ законѡвъ. Отъ хочъ бы и начальники (двѣрники) громадскѣи. Якъ они будуть заправляти громадскими дѣлами, коли самѣи не можуть прочитати закона? Отъ, пѡдверне ся якѣи небудь пиянужка писарь, що й самъ законѡвъ гараздъ не тямить, та й буде усю старшину громадску ѡбдурювати; ще й до лиха якого доведе А вже розумнои порады ѡдъ такого чоловіка не жди нѣ въ якѡмъ дѣлѣ, — ѡнъ все буде робити за горѣвку, за грѡшъ. Добре бы було якъ бы мы ще розумѣли, нащо выдасть ся усякій законъ, коли ѡнъ до насъ тычить ся, за для якои потреби ѡнъ настановляє ся. Отжежь законы выдають ся для нашої користи, то треба знати, яка користь може бути ѡдъ усякого закону; про се тожь пишеть ся въ книгахъ, за для якои потреби выйшовъ такѣи то законъ.

Велика користь може бути зъ письменства усякому чоловікови; щобъ ѡнъ не робивъ, у всякѡмъ дѣлѣ здасть ся ему письменство, коли хоче чтобы его праця що далѣ лѣпша и була выгоднѣйша. Вченѣи, та ще до того розумнѣи люди, та прихильнѣи до другихъ, — завше про то дбають, якъ бы помогчи убогимъ, якъ бы пѡднести ихъ гѣрке житѣе, чтобы и имъ було добре та спокойно жити на свѣтѣ, чтобы и они не терпѣли великои нужды. Для того то они вышукують всякѣи способы, якъ бы выгоднѣйше обернути на користь людямъ всѣ дары Божѣи, а для сего й потрібна наука. Отъ хочъ бы и хлѣборобство. Сама земля не вродить хлѣба, коли не выорешъ, та не обробишь еи гараздъ, — а обробляти землю можна або якъ небудь — абы якъ, або знаючи: тогды и вродить добре; але для сего зновъ потрібна наука, треба знати, якъ взя-

ти ся за дѣло и зъ чимъ. Тому то й буває, що нашъ селянинъ збере на своєму поли, зъ одного зерна — шѣсть, а Нѣмецъ, сусѣдъ его, на такѡмъ самѡмъ поли — збере ѡсѣмнадцать зеренъ зъ одного посѣяного, отже въ три разы бѡльше проти нашего брата; бо Нѣмецъ знае, якого гною треба вывезти на яке поле и якъ его роскидати й перемѣшати зъ землею, щобъ ѡнъ не вывѣтривъ ся; знае Нѣмецъ добре и на якѡмъ поли яку нашію выгоднѣйше сѣяти, то вже иншою ѡнъ тамъ и не сѣяти ме; знаютъ Нѣмцѣи якъ хутче й збирати всяке збѡжье зъ поля и якъ допильнувати его, щобъ не погнило у стѡжкахъ, або щобъ не погрѣло та не зляглося; та ще й до того Нѣмцѣи выгадують, якъ коли и якими способами сѣяти всякѣи хлѣбъ. Правда, у Нѣмцѣвъ завше худоба буває лучша ѡдъ нашої, але и се зновъ ѡдъ того, що у насъ не знаютъ, якъ лучше доглядати худобу; ходити коло неѣи не вмѣють, то й користь зъ неѣи не велика. А то подоходили теперъ такихъ способѡвъ, що у Нѣмцѣвъ навѣтъ нѣ що не посхне у поли або на городѣ, якъ отъ у насъ часами буває; нѣ погрѣти збѡжю у низинахъ не допустятъ. Всѣ сѣи способы описують ся у книжкахъ, абы тѡлько захтѣли вчитисъ, а користь буде. Пише ся въ книжкахъ ще й про то, якъ розводити лѣсъ, и доглядати его, чтобы хутко рѡсъ; та чимъ можна палити у печакъ замѣсть дровъ: якъ отъ камяный уголь або болотина е. Пише ся въ книжкахъ, якъ наибѡльше користи добувати зъ усяго господарства, якъ добувати еи звѡдти, де-бъ простѣи неписьменнѣи чоловікъ зовсѣмъ не побачивъ еи. Ще говорить ся въ книжкахъ и про то, якъ доглядати свого здоровья и худобы своѣи, — се рѣчь не пуста, здае ся. У насъ по селахъ лѣчити нема кому, а слабують люди бѡльше по своѣи таки винѣ, — потѡмъ и нарѣкае на слабѡсть и не знае, якъ помогчи.

А то отъ хочъ бы й про то сказати; що у насъ роблять парубки, дѣвчата тай старѣи люди у недѣлю, або у всяке пише свято? Прийшовши зъ церкви — поѡбѣдають, а далѣ яка робота? — Добре якъ лѣтомъ тепло, то пѡдутъ куды небудь, у лѣсъ за горѣхами, або за полуницями, той пѡде тамъ рыбу ловити або такъ одинъ до одного приѣде побалакати; наибѡльшежь ходять до корчмы на музики, або сплять, а то й такъ сидятъ дома нѣчого не роблячи — нудятъ ся. Оттутъ то и здалося-бъ письменство, бы знавъ его чоловікъ; взявъ яку розумну книжку тай собѣ одѣвъ душу пѡсля щоденнои працѣ, и другѣи послушати-бъ, дякуючи. Читати розумну книжку все одно що й слухати якого розумного чоловіка, а слухаючи розумне та щире слово, всякѣи чоловікъ стае розумнѣйшѣи, навчае ся, зъ книжки-жь можно вычитати багато дечого й цѣкавого и користного. Дѡзнае ся чоловікъ зъ книжки богато розумного и про Божѣи свѣтъ, и про житѣе людске вычитае розумнѣи рѣчь; и стане чоловікъ дивитисъ на свѣтъ розумнѣйше, веселѣйше и здавати метъ ся ему увесь свѣтъ краснымъ, коли ѡнъ буде розумѣти: якъ, що и ѡдъ чого дѣе ся на свѣтѣ; ѡдъ щирои мо-

вы стає чоловік добрийшій, легше робить ся на душі і серцю у него, набираєть ся бнѣ того духу, що наvertsає чоловіка на все добре. Описує ся въ книгахъ и людске житѣ, пише ся про людей найрозумнѣйшихъ, поважныхъ, съ щиримъ серцемъ и зъ доброю думкою; пише ся про такихъ людей для того, щобъ показати громадѣ, якъ жили найкрасшій, найрозумнѣйшій люди, щобы и другихъ наvertsати до всего доброго и розумного, щобы показувати такимъ способомъ прикладъ другимъ; а поузь такихъ людей описують ся въ книжкахъ люди попованій, нѣкчемнй, ледачй и всякй злодѣй, становлять ся й они, вразъ зъ добрыми, передъ очима громады, щобы мы дивились на нихъ та одvertsались одъ усякого зла, одъ всякой неправды и не попустили-бъ и себе впасти у таке житѣ . . .

Доводѣ буде на сей разъ того, що сказали мы про письменство за для великихъ людей. Подивимось ще на малыхъ дѣтей: що они робять, починаючи одъ шестого року та ажъ до чотыринацатого? Деколи помагають батькови у поли, матери коло печѣ, а все таки бѣльше сидять они дома, нѣчого-бъ не роблячи; а якъ бы ихъ тымъ часомъ вчивъ якій добрый учитель, не сидѣли-бъ они безъ работы, научалися-бъ чо-го небудь доброго, розумнѣшали, були-бъ изъ нихъ колись правдивый християне, добрый господарѣ и не пону-скали-бъ они вже кривдѣ господарувати . . . Дуже по-требне письменство й дѣвчаткамъ; бо они колись бу-дутъ мати дѣтей, имъ колись доведе ся доглядати сво-ихъ дѣтей, научати ихъ правдѣ, добру та закону хри-стіянскому; а то насъ декотрі матери бѣльше навча-ють дѣтей лаяти ся не гарно, та бють ихъ частенько, хочъ и нема за що. Зъ книжокъ письменна мати мо-же вычитати розумну пораду, якъ доглядати дѣтей, якъ ихъ вховувати, не допускати до слабощѣвъ якихъ небудь и пильнувати хорого.

Багато дечого можна-бъ еще сказати про письмен-ство, що зъ него справдѣ е велика користь, що оно по-требне всякому чоловікови християнинови. Здасть ся письменство и для того, щобы написати щирый листъ до родича въ далеку краину яку небудь або й про дѣло яке у судѣ можна вже самому написати, а не треба буде наймати писаря. Здасть ся всякому чо-ловікови разомъ зъ письменствомъ и лѣжба. Тай ще багато користи буде зъ письменства, абы тѣлько щиро брались до него, та добре вчили то, що треба, зъ чо-го справдѣ буде користь.

Показали отсе мы, яка може бути користь зъ письменства; отожь, бажаючи, щобы розвелось таке письменство по межі нашими людьми неосвѣтними, додали мы и своєй працѣ и зложили отсю газетку ду-маючи, що и она стане на користь нашому людови.

Переписка Редакціи и Администраціи.

П. П. П. Г. . . . ВЪ КУДРИНЦЯХЪ, СВ. . . . ВЪ РЕШОВѢ, К. . . . ВЪ ПОГОР. . . . Л. . . . ВЪ ВИЖ. . . . Грошѣ получили, дяку-емо и просимо не забувати насъ и на дальше.
П. П. В. Л. . . . ВЪ ЗАЛОЗИ И КР. . . . ВЪ ГОРОДЕНЦѢ Ре-клямованій числа выслано.

Выдає и за редакцію одвѣчає: Осипъ Ю. Гординыйскій-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чопна.

III. РОЧНИКЪ

„Библиотека для молодежи“

съ образками и пѣснями съ нѣтами
буде выходить въ 1887. роцѣ мѣсячными книжочками.

Цѣна: рочника

(12 книжочекъ) 1 зол., поодинокихъ книжочекъ 10 кр.

I. рочникъ (зъ 1885. р.) назначенный для всѣхъ окончившихъ 3. классу школы народной.

II. рочникъ (зъ 1886. р.) для всѣхъ окончившихъ 4. классу школы народной
продается еще.

III. рочникъ назначенный для всѣхъ, що окончили школу народную, отже для учениковъ среднихъ школъ и для письменныхъ мѣщанъ и селянъ.

„Библиотека для молодежи“

высылає ся тѣлько тымъ, що си заплатитъ або замовлять. Просимо адресовати:

До „Руской Бесѣды“
въ Черновцахъ, улица Лилійна ч. 29.

Запросины до предплаты.

ДѢЛО (часопись политична для ученыхъ Руса-новъ) выходитъ у Львовѣ подъ редакцією Ив. Велєя 3 разы на тыждень и коштує для Австріи на чверть року 3 зол.

ЗОРЯ (письмо литературно-научное для русскихъ родинъ) выходитъ у Львовѣ подъ редакцією Григорія Цеглинського два разы на мѣсяць въ обемѣ 2—2½ аркуша и коштує на пѣворѣкъ 2 зол. 50 кр.

ШКОЛЬНА ЧАСОПИСЬ (письмо педагогично нау-ковое) выходитъ у Львовѣ подъ редакцією Григорія Врецьонни два разы на мѣсяць и коштує на третину року 1 зол.

БАТЬКОВЩИНА (газета для мѣщанъ и селянъ) выходитъ у Львовѣ подъ редакцією Василя Нагор-ного що тыждня и коштує на чверть року 1 зол.

ГОСПОДАРЬ и ПРОМЫШЛЕННИКЪ (письмо индустриальное) выходитъ у Львовѣ подъ редакцією А. Гло-дзѣньского два разы на мѣсяць и коштує на рокъ 3 зол.

Предплату можна пресылать и черезъ нашу редакцію.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.

» півъ року 1 » 50 »

» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(площадь Австрій ч. 10), куда
все дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найдё-
шевше.

ОДЪ РЕДАКЦІИ.

Премію заповѣщену нами будемо дода-
вати частѣйше то є до кожного третого чи-
сла «Буковины» въ обемѣ півъ аркуша дру-
ку и то всемъ пренумерантамъ, котрі на-
дошлють впередъ цѣлорѣчну предплату
3 зол. або що найменше піврѣчну 1 зол. 50 кр.
Прилога мѣстити буде въ собѣ статіи, які
«Буковина» помѣщала доси въ рубрицѣ «Для
забавы». Збольшаючи нашу газету о 4 ар-
кушѣ надѣмо ся, що читателѣ нашій одя-
чуть ся намъ численною предплатою и
збольшенемъ числа пренумерантовъ. Просимо
не забувати, що каждый крейцаръ зъ пред-
платы назначеный и ужитый буде едио
на улущене и розширене «Буковины».

П. Т. писателѣвъ нашихъ просимо спо-
могати насъ ласкавымъ надосланемъ матеріалу
для прилоги, всехъ же патріотѣвъ просимо о
всякій дописи, новинки и т. д. п. статіи для
«Буковины». Задержане въ наибольшой тайнѣ
именъ дописователѣвъ нашихъ заручаемо свя-
то впередъ. До дѣла-жь, братья, до праці;
на всехъ и кождѣмъ зъ насъ бо тяжить свя-
тый довѣ безкористно трудиться що силы
надъ просвѣтою запущеного народа нашего.
Дбаючи о народъ нашъ трудимось и надъ
власнымъ добромъ; такъ каждый зъ насъ
частиночка народа, а «що буде громадѣ, то
буде й бабѣ».

Се число высылаемо только тымъ, що
не звернули намъ 1. число й тымъ отже зая-
вили, що остаются пренумерантами.

Разомъ руки си подаймо!

Десять роківъ тому задумали були декотрі Ру-
сины православній одлучитись одъ Русинѣвъ-Уніятѣвъ.
Початкомъ сего нерозумного сепаратизму мало бути

перетворене «Руской Бесѣды» въ православно-руске
товариство. Були мы свѣдками радости, яка опановала
Румунизаторами, коли почувли о такомъ намѣренію. Дя-
куючи вырозумѣлости деякихъ православныхъ Русинѣвъ,
не удалось нашимъ ворогамъ пустити Русина на
Русина. Румунизаторамъ зновъ дуже на руку, що-
бы розъединити Русинѣвъ, а до того подносятъ они
справы конфесійній. Страхаючи малоумныхъ унією, бра-
тають ся не только зъ румунскими Уніятами, ба на-
вѣть зъ жидами. Заказують православнымъ священни-
камъ Русинамъ сходитись зъ уніятскими, а самі засѣ-
дають и зъ пейсатими Румунами; ба румунскій питомцѣ
духовной семинаріи берутъ чинный удѣлъ въ священно-
дѣйствіяхъ рим. кат., скоро йде рѣчь о Румуна. Зъ
сего видно, що Румунизаторамъ зъ національныхъ а
не зъ конфесійныхъ причинъ пожадане одособлене Ру-
синѣвъ. Чи знайде ся ще хто зъ насъ, хто бы не про-
видѣвъ сего задушениго ихъ бажанія пустити Русина
на Русина. Погляньмо на все народы, чи є хоть одинъ,
що бы дѣлывъ ся на конфесійній партіи! Чи не йдуть
разомъ, не взирають ся взаимно н. пр. у нѣмцѣвъ и
католики й протестанты й жида, межи котрыми вели-
чезна пропасть конфесійна? А мы Русины, котрыхъ
виже навѣть одинъ спѣльный обрядъ, мали бы цура-
тись одинъ одного? Нѣ, сего не було доси. Право-
славній Русины на Украинѣ, якъ Шевченко, Косто-
марѣвъ и др. збудили й взирали уніятскихъ Ру-
синѣвъ въ Галичинѣ, тѣ збудили православныхъ Ру-
синѣвъ на Буковинѣ. Най отже й не буде сего роздѣлу
межи нами ворогамъ на злѣсть, намъ на силу! Каждый,
чи православный чи уніятъ, Русинъ є и бути повиненъ.
Русь наша спѣльна мати, Русь наша спѣльна мета!
Едиными усты Бога славимо, едиными мыслями й жи-
вѣмъ, единою единостію врага застыдимо, поборе-
мо. Кто Русинъ, чи православный чи уніятъ, чи духовный
чи мірянъ, чи панъ чи бѣдакъ, чи мѣщанинъ чи се-
лянинъ, хто Русинъ, все на думцѣ май:

«Разомъ руки си подаймо
И якъ братья ся любѣмъ.
Однѣ другихъ спомогаймо,
Къ общій метѣ посигнѣмъ!»

„Народна Торговля.“

Передь тамтого року зложило колькадесять львівських Русинів, кождый після своєї сили гроші и отворили тими грошми у Львові склеп, котрый назвали „Народна Торговля.“ Купуючи за готові гроші продавала львівська „Народна Торговля“ що найліпший и дешевший одъ устхъ другихъ львівськихъ склепівъ товаръ. Такимъ способомъ купувала сила людей все тільки въ „Народній Торговлѣ“, черезъ що товаръ розходивъ ся скоро и въ великій мѣрѣ. Передь концемъ тогѣдного року зроблено рахунокъ и кождый зъ тыхъ, що зложили гроші на „Народну Торговлю“ доставъ одъ свого капиталу майже потрійный процентъ, якій бы бувъ мѣгъ мати одъ якої касы щадничої або одъ банку. За примѣромъ львівськихъ Русинівъ пішли и Русины въ Станиславові, Коломи, Стрию, Перемишлі, Тернополи и другихъ мѣстахъ, заложили и собѣ „Народній Торговлѣ“ та заробили такожъ дуже файный гроші. „Народна Торговля“ подає однакъ не лише тымъ, що на ню гроші зложать, велику користь, але и цѣлому народови, котрый за дешевшій гроші купує ліпшій товаръ, якъ въ будъ яко́мъ иншомъ склепѣ. Дальше купує „Народна Торговля“ у людей всякій товаръ, якій лишъ держить, за ліпшій гроші, якъ иншій купецъ, що за пусто-дурно выдѣрають людямъ ихъ працю. Въ конецъ отворяє „Народна Торговля“ всюды по мѣсточкахъ и селахъ крамницѣ, зъ котрыхъ зновъ будуть жити наші люди, а не пивки, що высыпають нашъ народъ. Таку то „Народну Торговлю“ задумали отворити и наші люди на користь нашого народа въ Чернівцяхъ. Хто зъ васъ, брати Русины, має якій готовый гроші, най напише намъ, що хоче приступити до „Народной Торговлѣ.“ На то платитъ ся 1 зол. вписового и стѣлько десятковъ, скѣлько хто хоче. Кождый, хто хочъ бути членомъ, мусить уплатити що найменше 10 зол. на що достає книжочку членську, де записано кѣлько вложивъ. Вложеній гроші остають его власностію, котру по 2 рокахъ кождого часу собѣ назадъ взяти може.

До дѣла-жъ брати, вписуйте ся якъ найбільше, щобымъ отворили торговлю, въ котрій бы було все а все, що кому потрібно: вписуйте ся, чимъ скорше абымъ розпочали якъ найскорше вызволити ся зъ нужды матеріальной, котра є головною причиною всеї нашої неволѣ. „Народна Торговля“ вызволить насъ зъ рукъ пявокъ нашихъ, котрі высыпають кровь нашу. „Народна Торговля“ вытворить у насъ станъ купецкій, она двигне нашихъ господарівъ и ремѣсниківъ, бо найдуть они въ нѣй купци ретельного. „Народна Торговля“ запоможе нашій народній предприняті: нашій товариства и друге, однимъ словомъ двигне народъ рускій матеріально и морально. — Наші товариства и Русины-патріоты зложили вже около пѣвтора тысячѣ зол., треба бы ще стѣлько, абы приступити до отворенія склепу. Слѣбѣтъ, панове громада, зъ приступленемъ абы довершити другу половину капиталу.

Скоро решта потрібныхъ грошей буде забезпечена, тогды зойдуть ся ті, що хотять бути членами „Народной Торговлѣ“, уложать собѣ статуты, зложать гроші и отворять склепъ собѣ и дѣтемъ своимъ на честь и користь.

Що дѣють наші брати?

Наші брати Галичане чимъ разъ бѣльше поступають въ народномъ житю. Одъ коли они пізнали, що намъ Русинамъ нема на кого надѣятися, и що тільки своими власними трудами зможемо собѣ вибороти лучшу долю, взяли ся они сильно до працѣ, позакладали сотки читалень, выдали тысячѣ книжокъ для народа и теперъ вже за короткій часъ видно слѣды ихъ працѣ. Тверезѣсть розширала ся за старанемъ духовенства по цѣломъ краю, а народъ не марує дармо гроша и часу, горне ся до читалень, бо пізнавъ вже користь свѣтла и науки, и такъ ширить ся и лучшій добробытъ межи народомъ. А заслуги въ томъ переважно тамошнього духовенства. Правда, ще не всѣ Русины въ Галичинѣ пробудили ся зъ тяжкого сну и велика часть ихъ зостає ще й теперъ въ темнотѣ и не-вѣрѣ, тожъ задля того ще и не все братимъ Галичанамъ удає ся. Отъ прійшло при конці тамтого року до вибору посла въ Долину, де въ цѣломъ повітѣ жиє 60.000 Русинівъ, а тільки 7000 Поляківъ, тай зоставъ выбраний Полякъ. А найбільше причинивъ ся до того вибору тамошній староста, котрый напередъ ширивъ пострахъ, абы нѣхто не важивъ ся ему противити ся. Але Русины галицкій мають своихъ послѣвъ въ соймѣ и они смѣло и ѣдважно вступаютъ ся за всякі крияды Русинівъ. Таь и теперъ, коли прійшло до затвердження вибору зъ Долины, выступили рускій посол Романчукъ, Сѣчинський и дръ Антоневачъ и выказали всѣ надужити при выборахъ, а особливо, що старости на власну руку назначають послѣвъ, и поступають при выборахъ несправедливо противъ Русинівъ, и всѣма силами старають ся недопустити руского кандидата; яко урядники повинни они поступати безсторонно и мають лишъ пильнувати порядку, а до вибору не мають права мѣшати ся; зъ ласки найяснѣйшого Монарха маємъ мы конституцію, але коли самі старости разомъ зъ войтами переводять выборы, а не допускають, чтобы народъ выбиралъ послѣвъ своєю волѣ, то то лише нѣбы-конституція. Помимо тыхъ горячихъ промовъ рускихъ послѣвъ переголосували Поляки и затвердили выбѣръ. Всежъ таки мають галицкій Русины хоть кѣлька своихъ послѣвъ, що боронять ихъ, а у насъ нѣ одного и на показъ нема. И мы также выберемъ такихъ послѣвъ, якихъ намъ прикажутъ, а не послѣвъ своєю волѣ, а потѣмъ нема кому за насъ промовити, за нами обѣзвати ся! — Но не тільки умѣють скажити ся, але рускій посол галицкій дбають и о добро Русинівъ. Такъ зажадали они, чтобы завести рускій семинаріѣ учительскій, бо, кажутъ, рускихъ шкѣлъ

народныхъ е въ Галичинѣ 1375, а ані одной школы нема, де бы виховували ся рускій учитель; польскихъ школъ народныхъ е только 1212, а семинарій учительскихъ чисто польскихъ ажъ 5. Дятого виходять такі учителя зъ школъ, що не умѣють по руски, и якже они можуть дѣтей учить? Оно такъ само дѣе ся и у насъ. Семинарія учительска нѣмецка, а наибольше школъ на Буковинѣ русскихъ; але хто за нами упомне ся, коли мы выслали до сойму не щирыхъ Русинѣвъ, а чужинцѣвъ. Рускій послы галицкій зажадали такожъ, щобы въ большихъ мѣстахъ якъ Тарнополи, Коломыѣ, Дрогобычи, Стрию, Городенцѣ, Снятинѣ и т. д., де е досыть Русинѣвъ и русскихъ дѣтей, були рускій школы народны, бо посли основныхъ законѣвъ державныхъ кождый народъ має право учить ся въ своѣмъ матернѣмъ языкѣ, и жадного народа не можна силувати учить ся чужого языка. Маемо надѣю, що Русины галицкій добють ся своихъ правъ. Но наибольшу радѣсть справила намъ вѣсть, що комісія соймова рѣшила заложити въ Перемишлѣ руску гімназію. Теперъ власне доведемо ся, що по оживленѣй дебатѣ, въ котрій зъ руской стороны брали участь послы о. Ковальскій, Романчукъ и преосв. Ел. Целешъ, внесене комісіѣ упало 54 голосами противъ 60, и що вмѣсто самостѣйной гімназіѣ рѣшено ввести паралельки зъ рускимъ выкладовымъ языкомъ. Але списали ся Поляки, але будь якъ будь, буде се друга руска гімназія въ Галичинѣ. А мы не можемъ нѣякъ добити ся руской гімназіѣ въ Кѣцмани, но не закладаймо рукъ, а и въ наше ѡконце засвѣтитъ сонце. — Не только въ соймѣ, але и въ иннихъ рѣчахъ поступають галицкій Русины напередъ. Недавно заложили они зновъ народну торговлю въ Самборѣ, — е то вже девята народна торговля — и такимъ способомъ не будутъ они вже робити на чужихъ и своѣй грѣшъ чужинцямъ въ кишенѣ ихати, а своѣй грѣшъ поде и на своѣй пожитокъ. Таку саму народну торговлю загадали и черновецкій Русины заложити, тожъ приступайте, братя, до неѣ, а перестанемо бути рабами чужинцѣвъ! Такъ само заложили Русины въ Чорткова товариство для охороны недвижимыхъ маєткѣвъ. Цѣль того товариства така, щобы не допустити, абы наша земля свята переходила въ чужій руки. Дятого буде се товариство купувати на ліцітаціяхъ и при иннихъ способностяхъ ґрунта, и буде ихъ ѡдступати своимъ членамъ за силатою въ готѣвцѣ, або ратами, або буде выпускати ихъ своимъ членамъ въ аренду. Такимъ способомъ наша земля остане въ нашихъ рукахъ. Вкладка выноситъ 100 зол., а товариство роспѣчне свою дѣятельность, якъ буде мати найменше 10.000 зол. — Такъ о власныхъ силахъ, власною працею добють ся наши братя галичане лучшою долѣ. — Бери, Петре, на розумъ!

Про нашихъ братѣвъ Украинцѣвъ, що подъ россійскимъ царемъ, — жѣ ихъ тамъ коло 18 миліонѣвъ, — мало що чувати. Имъ не вѣльно такъ якъ намъ збирати ся и радити надъ своею долею; они мусять мовчати и слухати, що имъ прикажуть; тому имъ

и неѡдрадно жѣе ся, ба навѣтъ довгій часъ не вѣльно имъ було въ своѣмъ рѣднѣмъ языкѣ писати. Зъ ѡдтамъ доведемо ся, що двѣ украинскій трупы театральны дають теперъ представления въ столицяхъ Россіѣ: трупа Кропивницкого въ Петербургѣ, а трупа Старицкого въ Москвѣ. Обѣ трупы пріѣмають Россіяне дуже величаво. Не только публика учащае дуже численно на представления, але и высокіе достойники въ Петербургѣ запрошуютъ украинскихъ артистѣвъ до своихъ домовъ и угощаютъ ихъ. Такъ запросивъ и. Гірсь, міністеръ дѣлъ заграничныхъ, трупу и. Кропивницкого на угощене до себе, и она грала подчасъ того штуки украинскій. Сердечна мелодія и краса нашої нѣсиѣ, нѣжности и мягкость нашего слова ѡчарувала Россіянтъ и они не могутъ налюбовати ся нашою драматичною штукою. Петербургскій и московскій газеты величаютъ украинскій театръ, а навѣтъ укладываютъ стихи въ честь украинского театру. Все то красно, але кобы россійске правительство скасувало указъ забороняющій украинскому театрови грати по мѣстахъ Украины.

Про Угорску Русь и чутки нема; тамъ снятъ Русины — а е ихъ больше якъ 700.000 — ще дуже твердымъ своимъ, а Мадяры дуютъ ихъ, якъ могутъ. Декотры мадарскій загорѣлцѣ хотѣли навѣтъ въ церкви скасувати церковнорускій языкъ и заступити его мадарскимъ, — але инші розважѣйшіи люди тому спротивили ся. Такъ само дѣе ся и въ насъ, що деякіе патотцѣ ѡдправляютъ въ русскихъ селахъ по румунски, але коли такъ ся дѣе, то наша въ томъ вина и того не треба терпѣти, а св. консисторія чѣй спротивить ся также тому.

Найкрасше розвивають ся наши братя Русины въ новѣмъ свѣтѣ, въ Америкѣ. Буде тому два три роки якъ многіе рускій селяне зъ Галичины задля хлѣба вывандрували до Америки и ѡсѣли ся тамъ въ околици Шенандоа, Джірзі Сіті, Сентервіля и Ерзей Сіті. Були се саміе робѣтники въ копальняхъ и не знати чи и теперъ буде ихъ тамъ больше якъ 600 душъ. Будучи дуже привязанными до своего народу и своей вѣры спровадили они собѣ тамтого року руского священника зъ Галичины о. Волянського, побудували дуже красну муровану церкву въ Шенандоа и около той церкви скупили ся всѣ. Незадовго заложили они и руску школу, читальню ба навѣтъ и друкарню и стали выдавати руску газету «Америку», котру присылають также до нашої «Руской Бесѣды» въ Чернѣвцяхъ. Все то показуе, що то значить добра воля людей робѣтничѣвъ, котрі на чужинѣ не то що не пропали, але получили ся сильно до купы и тымъ дають и намъ примѣръ, якъ мы маемо поступати. Зъ невеликихъ даткѣвъ самыхъ робѣтничѣвъ повстала величавая святыня бѣжа, своимъ власными датками удержуютъ они священника, школу, читальню и друкарню, на все то ихъ стае, бо они знаютъ на чужинѣ ѡцѣнити силу науки. Теперъ выбудували зновъ одну каплицу въ Ерзей Сіті, а 5. грудня м. р. посвятить еѣ о. Волянскій зъ уповаженія галицкого митрополиты. Незадовго прибуде до Америки другій

священникъ о. Зиновій Ляховичъ, котрому американскій Русины прислали вже гроші на дорогу. Такъ знають и робѣтники на чужинѣ свое рѣдне слово, свою рѣдну вѣру шанувати и кѣлька тысячъ Русинѣвъ американскихъ потрапили то зрѣбити, чого нашихъ двѣста сорокъ тысячъ не въ силѣ; бо они оже люди а мы все ще рабы чужиницѣвъ. Кѣлька то вже лѣтъ збираемъ мы складки на выбудоване нашої народной святыни «Народного Дому», де бы мы могли зѣбрати ся разомъ и радити надъ нашою долею, ѡдки бы выходило свѣтло и наука на всю нашу Буковину, а ледви зѣбрали до 5000 зол! Чи не завстыдала насъ американска Русь? Газету «Америку» рѣсхонлюють тамъ всѣ, а у насъ нѣхто не має гроша на газету и книжочки, щоби зъ нихъ дещо научити ся, а не все у чужихъ рузуму пожити; тому то мы такі бѣдніи. Будтежь людьми, а не рабами! Идѣть за примѣромъ нашихъ америцкихъ братѣвъ, а не жалуйте гроша для вашого власного добра!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Спокой въ Европѣ все ще мовѣ на нитцѣ висѣть. Передъ кѣлькома днями рознесли були декотрі газеты вѣсть, що 7. полкъ артилеріи має вымашеровати зъ Темешвару до Галичины, и що такъ само декотрі корпусы дѣстали приказъ бути готовыми до маршу. Кромѣ того оголосило правительство, що кравці, шевці, римарѣ и сѣдларѣ знайдуть роботу въ арсеналѣ, и вже минушой суботы принято самихъ лише сѣдларѣвъ 600, а взагалѣ 1000 новыхъ робѣтничѣвъ. Такъ само роспорядило министерство войны, щоби всѣ, до теперъ еще невуученіи рекруты ставили ся вже 20. лютого въ своихъ полкахъ. Зъ всѣхъ тыхъ роспоряджень чути занадто порохо. — Такъ само Нѣмеччина готовится ся до войны и рада бы еще бѣльше скрѣпити свою армію, бо, якъ Бисмаркъ каже, бѣльша армія е порукою спокою; но послы нѣмецкыи не хотѣли на то пристати, бо, кажуть, вже и такъ зѣдае войско всѣ доходы державныи, а податки чимъ разъ бѣльше растутъ; и не то що не побѣльшати, але вже бы навѣтъ було часъ зменшити армію, щоби народъ трохи ѡддыхнувъ ѡдъ великого тигару податкѣвъ, бо вже дальше не буде можна выжити; а коли вже въ теперѣшнихъ непервнихъ часахъ доконче треба побѣльшити армію, то лучше побѣльшити си на три роки, а не на сѣмъ, якъ wymagaе Бисмаркъ. Такъ стояли послы нѣмецкыи за своими выборцами, не послушали Бисмарка, и ухвалили побѣльшити армію лише на три роки. Тоды ѡдчитавъ Бисмаркъ цѣсарске письмо, що розвязуе парламентъ. Теперъ будутъ новыи выборы въ Нѣмеччинѣ, а Бисмаркъ думаетъ, що народъ нѣмецкый выберетъ теперъ такихъ послѣвъ, котры пѣдутъ зъ нимъ. Но выборы въ Нѣмеччинѣ то не такъ якъ у насъ, що того и выберутъ, кого п. староста хоче, або хто дастъ дрегѣвъ и горѣвки; тамъ выбираютъ Нѣмцѣ такихъ послѣвъ, що

всюды обстають за ними и ихъ обороняють, тожь побачимо, чи Бисмаркъ выиграе. — Такъ само збрѣнтъ ся Франція и Россія, и хоть такъ всѣ державы збрѣнтъ ся, то всѣ говорятъ, що хотятъ святого спокою. — Тымчасомъ ѣдѣтъ болгарска депутация зъ одного мѣста до другого, хотѣи нѣгде не находитъ правдивой помочи и щирои порады, а бѣльше лише самыи слова. Зъ Парижа выѣхали депутаты такии знеохоченіи, бо министры французскыи не таили ся зъ тымъ, що, хотѣи Франція дуже рада бы, аби всѣ народы были свободныи, то всежь ставитъ она выше свойи власныи интересы надъ чуже добро. Дятого радили они, щоби Болгарія пѣддала си воли Россіи и Турціи, бо обидѣи тѣ державы мають право ѡпѣкувати ся нею. Далеко сердечнѣйше приняла Италия болгарску депутацию въ Римѣ. Она радила Болгарамъ, щоби они старали ся помирити ся зъ своимъ освободителемъ, и тымчасомъ, щоби заховували ся мирно, удержували порядокъ въ краю и не выкликували новыхъ запутанинъ, бо война може для слабого стати ся дуже небеспечною. Дальше радила Италия, щоби референція уступила, и щоби выбрано новое собраніе, а тоды царъ готовъ погодити ся зъ Болгарамы и готовъ ѡдступити ѡдъ кандидатуры кн. Мингредіи. Кажуть, що депутация згодила ся на се. Такимъ способомъ може удало бы ся удержати миръ. — Чимъ разъ бѣльше говорятъ, що новымъ княземъ болгарскимъ буде кн. Георгій Лайхтенбергскій. Родина кн. Лайхтенбергскихъ есть православная и походитъ ѡдъ Евгенія Богарне, пасерба Наполеона I. Теперъ е трохи братѣвъ Лайхтенбергскихъ, сынѣвъ кн. Максимилиана и вел. княгини Маріи, дочкы царя Николая I. Такимъ чиномъ они такожь крѣпкыи зъ теперѣшнимъ царемъ російскимъ. Наймолодшій зъ нихъ, кн. Георгій, есть кандидатомъ на престолъ болгарскій. Онъ має теперъ 35 лѣтъ (род. 1852. р.), е безѣтнымъ аѡвѣцемъ и служить въ російскомъ войску яко снералмайоръ. — Въ послѣднѣмъ часѣ появила ся зновъ вѣсть, що навамавъ приняти полюбовный судъ межи Болгарамы и Россією. Ходять и другыи вѣсти, що Турція мала завѣзвати референцію, щоби она аложила свойи мандатъ въ руки державы, котры ѡпѣсли заименуютъ провизоричне правительство для Болгаріи и вѣсѣдной Румелии. Референція мала приняти се завѣзане дуже радо; бо тоды справу болгарску полагала бы европейска конференція. Такъ одже може насъ Богъ ѡдъ войны охоронитъ.

Изъ буковиньского сойму.

На 6. засѣданію зъ дня 15. л. Сѣчня с. р. поручено видѣлови краевому, щоби скликавъ знатѣвъ, обрадивъ зъ ними законъ ѡриболовствѣи и предложивъ его соймаи на слѣдуючѣи сесіи. — По сѣмъ ухвалено, щоби селитѣбу Августендорфъ ѡдѣлѣти ѡдъ громады Волоского Банилова и зрѣбити зъ неи ѡсѣбну громаду. — Дальше пѣдвѣщено мыто на рогаткахъ въ Заставѣи и Ненѣлоковѣицѣхъ, а меншицѣхъ

зъ Ипотиць увѣльно до мѣта на сучавскій дорожѣ. По тѣмъ удѣлено запомогу 3000 зол. для полагожденя дороги зъ Викова выжного до Кирлибабы. — Отакъ перенявъ соймъ зарядъ стипендіи имени «Митулеского и Вартановича». Дальше удѣливъ соймъ румунскому пѣвчому товариству «Армоніѣ» запомогу 150 зол., на покритыя недобору бук. краевой выставки въ Чернівцяхъ 2500 зол. (!), нѣмецкому театральному товариству въ Чернівцяхъ 300 зол., черновецкѣй «народной кухни» 100 зол.

На 7. засѣданію выбрано комисію пѣтиохъ до обряды закона о передачі черновецкого «фонду бѣдныхъ» въ зарядъ мѣста. Дальше змѣнено законъ о ловли (польованю), черезъ котрый продовжено часть закупина ловчого права на 10 рокѣвъ и зроблено уставъ що до змѣны посылости. — По сѣмъ приступлено до наряды надъ прелиминаремъ краевой фонду на рокѣ 1887. Пѣсля сего выносятъ розходы краевѣ на рокѣ 1887. разомъ 199.928 зол. 89 кр. До покритыя сихъ выдаткѣвъ е 33.376 зол., отже недостае ще 166.552. зол. Щобы отже доновнити сей недостатокъ назначено додатокъ до податкѣвъ.

Сума приписаныхъ податкѣвъ краевыхъ выносятся одинъ миліонъ и 68 тысячъ, додатокъ 17 кр. бѣ каждого лева сихъ податкѣвъ выносятся 181.560 зол., отже лишила бы ся рѣшта 15.007 зол., мимо того соймъ не зменшивъ додатку до податкѣвъ, та и нѣхто зъ послѣвъ сего и не домогавъ ся. Завела ся була лише оживлена сварка межи послами Титингеромъ, Томащукѣмъ и Ротомъ зъ одной, а финансовыми урядниками: придворнымъ совѣтникомъ Тищенкоимъ и надсов. фин. Ліпертомъ зъ другой стороны. Помянуті три послы закидовали финансовѣй дирекціѣ, що она несправедливо поступае привимѣреню податкѣвъ. Бар. Алезани яко президентъ фин. дирекціѣ казавъ, що у него нѣхто не скарживъ ся на податки. «Може бути», сказавъ тутъ бесѣдникъ, «що може до моеи особы не мають люди довѣрія и що бѣ мого посередництва не надѣются ся помочи». — Цѣлой сѣѣ справѣ, въ котрой каждая партія старала ся довести, що си правда, зробивъ конецъ референтъ, котрый сказавъ, що се не належить до сойму.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

«Союзъ» товариство русскихъ академикѣвъ въ Чернівцяхъ, устроюе дня 26. сѣчня (7. лат. лютого) въ сали Музичного Товариства Вечерокъ съ танцами, на котрый розбѣслано запрошеня. Музыка войскова. Цѣна вступныхъ картъ: для одной особы 2 зол., для родины до 4 особъ 6 зол., за лѣжку 8 зол. Початокъ о годинѣ 8½ вечеромъ. Вступні карты будутъ продавати ся дня 25. и 26. сѣчня (6. и 7. лат. лютого) въ забудованю Музичного Товариства бѣ 10. години рано до 5. вечеромъ. Стрѣй народный або вечерковый.

Хто не одержавъ доси запрошеня, зволить зголосити ся до «Союза» (улиця лилійна ч. 29.)

Читальня въ Новыхъ Мамаѣвцяхъ росте. Число членѣвъ выносятся уже 92, а дастъ Богъ, що якъ завтра буде ихъ сотка и бѣльше; бо въ Мамаѣвцяхъ дуже много письменныхъ гѣздѣвъ, а основателѣ дуже ревнѣй люди.

Читальня въ Баниловѣ рускомѣ, котра недавно такъ свѣтло отворена зѣстала, доси, якъ зачуваемо, нѣчого не робила; бо нема кому ихъ провадити. Дуже сумна се рѣчь, а вжежъ Баниловъ одна зъ наибѣльшихъ громадъ, мае ажъ двоухъ священникѣвъ, учителя, просвѣченого пѣвця и письменныхъ гѣздѣвъ. Чи нѣхто зъ нихъ не змилюе ся надъ темными братьями? Надѣємо ся, що небавомъ почуємо про жите сѣй читальнѣ. Не спѣтъ, панове громада; бо ворогъ не спитъ, а засѣвъ вже майже пѣвъ Банилова.

До письменныхъ членѣвъ всѣхъ нашихъ читалень удаемо ся зъ прозбою, щобы доносили намъ зъ густа, якъ ихъ читальня стоитъ, тѣмъ бо захохочуе ся и своихъ и чужихъ до просвѣты.

На «Народный Дѣмъ» въ Чернівцяхъ жертвовали п. т. о. Ол. Манастырскій зѣбравъ на весѣлю 2 зол. 07 кр., «шахъ матъ» заплативъ 10 кр., «мурашки» 12 кр., вп. п. судія М. Михалыкъ зъ Путилова 1 зол. 50 кр., черновецкѣй мурашки зъ «сѣмки» 69 кр. а зъ домина 34 кр., мурашки Гурагуморы 1 зол., на «Стефана» зъ «жидика» 70 кр., кѣцманскѣй мурашки 14 зол. — Щедрымъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руске «Спасибѣгъ».

Главный зѣбръ членѣвъ «Руской Бесѣды» бѣдбувъ ся въ присутности численныхъ гостей-селянъ членѣвъ читальнѣ въ Раранчу и Топорѣвцяхъ, котрі нѣкимъ незавозванѣ, на одно тѣлько оповѣщене въ «Буковинѣ» мимо сильной бурѣ присѣгли пѣшки до Черновець. Ставляемо сихъ нашихъ патріотѣвъ-селянъ за примѣръ тѣмъ членамъ, що маловажаты зборами.

По бѣчитаню справозданя, котре подамо дословно, виѣсь п. сов. Винницкѣй подяку уступаючому выдѣлу за его ревну працю, а также виѣсь поновный его выѣбръ, що зѣбръ принявъ одноголосно и съ оплесками. Справоздане касове, котре подамо въ слѣдуючѣмъ числѣ, удобрено и удѣлено дотычну абсолюторію. На мѣстце одного выдѣлового, що перенѣсь ся до Вѣдня, выбрано п. дир. телефону Глѣньского. По принятію внесена на змѣну статутѣвъ закрьвъ предѣдатель засѣдане трикратнымъ «Слава» Е. В. Цѣсарю Францъ Іосифу І. По зѣбрѣ пѣшла оживлена розмова зъ селянами, котрі домагались якъ найскоршого сѣликана «вѣча», та дяковали «Бесѣдѣ» и «Буковинѣ» за ихъ труды около просвѣты народной просячи, щобы не опускали его и на дальше.

2. вечерокъ зъ танцами урядженный минувшой недѣлѣ въ «Бесѣдѣ» тревавъ до 3. години рано. Нашѣ слѣваки одушевили гостей своимъ спѣвомъ, межи котрыми зазвенѣла у перше ентузіазмууча пѣснь Вахнянина «Наша жизнь». Мушину было майже въ двое

що жінчинь, певно одже, що въ сю недѣлю, 18. (30. л.) Сѣчня, прибуде ще бѣльше представительокъ гарного полу, но панове «Союзане» придбають ще бѣльше заступниківъ хоть брідкого та красавицямъ прото все такѣй, здає ся, милого полу.

ДРѢВНІ ВѢСТИ.

О. Веніаминъ Іліуць,

Архимандритъ-Мітрофоръ, емер. проф. гімназійный, гр. пр. катихитъ рускій, членъ «Рускои Бесѣды» въ Чернівцяхъ, упокоивъ ся дня 6. (18.) с. м. на 80. роцѣ житя. Похорони одбулись въ Сучавѣ 8. с. м.

Покѣйный вийшовши зъ бѣдного селяньского роду запомагавъ множество бѣдныхъ ученикѣвъ и оставивши надто около сто тысячъ маєтку. Будучи румуномъ зъ роду, сприявъ мимо того рускому народови. Вѣчна ему память!

† О. Венедиктъ Ружицкій,

гр. к. емер. деканъ и приходникъ въ Струтинѣ нижнѣмъ, основатель «фонду для закупки земель» упокоивъ ся 26. Грудня м. р. на 68. роцѣ свого праведного житя. Вѣчна ему память!

(† О. Василь Чуперковичъ), протоерей и парохъ въ Нижнихъ Цертицахъ упокоивъ ся 6. (18.) с. м.

(Зъ выказу) буковиньской п. к. краевой рады школьной за р. 1885/6 довідуюмось, що въ Буковинѣ е 246 публичныхъ школъ а то 4 шестиклассовыхъ, 18 чотыриклассовыхъ, 5 триклассовыхъ, 19 двоклассовыхъ а 200 одноклассовыхъ; частныхъ е всего 18 школъ. Дѣтей здѣбныхъ до школы списано: 37.519 хлопцѣвъ, а 37.873 дѣвчатъ, зъ тыхъ не ходило до школъ 19.632 хлопцѣ а 23.622 дѣвчатъ. За непосыланье дѣтей до школы заплачено кары 5914 зол. 85 кр., а 872 особѣ укарано арештомъ. — Всѣхъ учителѣвъ и учительокъ було 434. Удержане всѣхъ публичныхъ школъ выносило 183.460 зол. За послѣднихъ 5 рѣкъ приросло всего 45 школъ публичныхъ, зъ того только 10 русскихъ, не розширено же нѣ одной рускои, затѣмъ зрумунощено скѣлька доси чисто русскихъ школъ.

(Ш. Ясеницкій Володимиръ), начальникъ суду въ Вижниці выздоровѣвъ вже зовсѣмъ на очі.

(Чи запродались Полякамъ) п. Площаньскій, редакторъ «Слова», що пивъ здорове польско-русскихъ ремѣсникѣвъ въ товариствѣ «Зоря», и ставропигійскій институтъ, що выдавъ, польско-рускій календарь стѣнный? Нѣхто знающій «Слово» и Ставропигію сего не скаже, а злобні органы и ихъ сотрудники не мающі хоть бы й такихъ доводѣвъ клеветуць прото на черновецкихъ Русинѣвъ, що запродались Полякамъ.

(Рада державна) скликана на 16. (28.) с. м. до Вѣдня.

(Адресуймо) всѣ послышки почтовой только по руски! Стыдъ и ганьба на тыхъ Русинѣвъ, що послувають ся чужого языка.

(О возможности вѣины) зъ Росією свѣдчить фактъ, що черновецкій офицеры одержали наказъ учить ся російского языка, котрого учить ихъ профессоръ тугешной школы реальной п. Кириловичъ.

(Читальнѣ) на Буковинѣ, котрыхъ отворене вороги руского народа мимо всякихъ забѣгѣвъ своихъ спинити не можуть, робимо на одну дуже важну рѣчь уважными. Ворѣгъ не спить, каже приповѣдка, а вороги читальнѣ выдумують все новы напасти. Графляло ся вже въ кѣлькохъ мѣстцахъ, що денунціовали они декотрі читальнѣ, що въ нихъ находятъ ся заказані книжки. Та хоть доси и не найдено въ нѣякой буковиньской читальни такихъ забороненныхъ книжокъ, всежь то на радѣсть врагамъ, а на пострахъ декотрымъ членамъ насылаю на читальнѣ жандармѣвъ, щобы шукали за такими книжками. Тому вызываемо всѣ читальнѣ нашы, щобы не принимали одъ будь кого нѣ книжокъ нѣ газетъ; бо може якийсь скрытый ворѣгъ умысле подсути яку заказану книжку, а потѣмъ ще й жандармѣвъ на читальню наслати. Радимо прото читальнямъ, щобы купували лишь тѣ книжки и газеты, що списані въ нашѣй газетѣ. Хто бы хотѣвъ купити бѣльше книжокъ, той най удасть ся до насъ або до «Рускои Бесѣды», а она спровадитъ, якій книжки хто жае та й то ще за дешевшій грошъ, нѣжь ихъ коштувати буде. Еще разъ напминаемо: майте ся на осторожности; бо иначе можете пошкодити й собѣ й цѣлому просвѣтному дѣлу, а возрадуютъ тожько враговѣ вашихъ!

(Де дѣлалась справедливѣсть?) О мѣстце надъ учителя ев. учителя при народной школѣ въ Боянахъ просивъ межі иншими и одинъ Русинъ квалификованный зъ трохъ языковъ и препорученный своею властею школьною яко здѣбный и пыльный учитель. Щобы усунути сю едину кандидатуру одповѣдаючи всѣмъ вимогамъ конкурсу обчорнивъ, якъ зачуваемо, п. инспекторъ Стефановичъ сего учителя на подставѣ частныхъ доносовъ славного зъ своихъ клеветъ «директора». На диво послухала повѣтова рада школьна достойного п. инспектора и поставила кандидатомъ Румуна квалификованого, якъ сажуть, зъ одного одиѣсенского языка. Побачимо, що зробить зъ тымъ фантомъ краева рада школьна. Чи утре п. инспекторови нового носа, якъ зъ протезованою нимъ учительскою-жидѣвкою высланою межі християнскій дѣти. Коли нѣ, то поручаемо и сю справу «Рускій Радѣ» до прочихъ жалобъ на наше школьное надзирательство.

(Товариство «Мироносиць») въ Чернівцяхъ обдарило передъ рѣздомъ скѣлканаять дѣвчатъ русскихъ одѣжею. Щастъ Боже молодому товариству до дальшихъ трудѣвъ!

(Испытъ квалификаційный) обстали въ Листопадѣ 1886. року слѣдующій учитель: зъ рускимъ выкладовымъ языкомъ: Брешукъ Семень уч. въ Кучурѣвъ великомъ, Турушанко Василь уч. въ Слобозин-Раранчу, Лупуленко Георгій уч. въ Мосорѣвцѣ и Балашескулъ Ілія уч. въ Торакахъ; зъ рускимъ языкомъ яко предметомъ науки: Грабовскій Осипъ уч. въ Полянѣ, Фішеръ Андрѣй уч. въ Сергіяхъ, Фляшъ Антонъ уч.-пом. въ Чернівцяхъ и Павловичъ Діонизій уч. въ Калафиндѣсахъ.

(Гражданскія листа), т. е. грошѣ, якій собирають панующі дома зъ касы: цѣсаръ Россіи 24 миліоны, зол. турецкій султанъ 17 мил. зол., цѣсаръ австрійскій 9 1/2 мил. зол., король Італіи 8 1/2 мил. зол. коро-

лева англійська 5 мил. и 800 тисяч зол., король прускій 5 мил. и 800 тисяч зол., королева Іспанія 4 мил. и 800 тисяч зол., король баварскій 3 мил. и 100 тисяч зол., король шведскій 2 мил. и 300 тисяч зол., король белгійскій 2 мил. зол., король Португалія 1 мил. и 900 тисяч зол., король Саксонія 1 мил. 300 тисяч зол., король Данімаркія 1 мил. 200 тисяч зол., король віртенберскій 1 мил. зол., король Голландія 800.000 зол., вел. герцогъ Бадена 700.000 зол., король Греція 650.000 зол., король Румунія 620.000 зол., король Сербія 450.000 зол., князь Болгарія 300.000 зол., а князь Черногорскій 60.000 зол.

(Румунскій викладовый языкъ) спійшити ся запровадити въ народній школі въ Милешовцяхъ. Тамошній урядъ громадскій завозвано предложити виказь громадянъ (!) після народности безъ (!) надання именъ. Щобъ за підставу назначення викладового языка служило число громадянъ, а не учениківъ, се зновъ зовсімъ нововидумане средство румунизація. Та „Hilf, was helfen kann!“ Далій прийдесь панамъ румунизаторамъ и воробцївъ числити.

(Іорданскій празникъ) обходжено въ Чернівцяхъ зо сторони гр. пр. и гр. к. церкви вельми світло.

(О. Цуркан (овичъ), конс. совітникъ въ Чернівцяхъ именованый Мітрофоромъ. Є то першій, о кілько знаємо случай, що жонатый священникъ прийшовъ до достоїнства надаваного звичайно тільки монахамъ. Такъ отже дїждялись два други засуспендовані колись задля ихъ борби противъ бл. п. Епископа Гакмана корони. Зъ сего могли бы научитись правосл. священники рускій, не упадати духомъ, бо «ще колись и въ ихъ ѡконце засвітить сонце.»

(Занедбане руского языка). Зъ устъ питомцївъ женської семинарія учительской въ Чернівцяхъ довідуюмо ся, що въ сїмъ заведеню дуже часто а одъ якогось часу зовсімъ не удїляє ся наука руского языка. Запытуємось протю в. ц. к. раду школьну краеву, чи не зволить наказати дирекція сеи школи, щобъ сповняла свої обовязокъ назначаючи на кожду годину, коли учитель руского языка перешкоджений, заступника, а не розпускаючи питомцївъ на прохѡдъ. Мы приглядались досить довго мовчки въ многихъ школахъ рѡжнимъ уполсїдженямъ руского языка, но годъ дочше мовчати. Коли не зарядять лиху въ Чернівцяхъ, то пѡдемо дальше безъ взгляду, на кого вина упаде. Панове инспекторы зволють завчасу приглянутись въ кождѡй школі добре, хто и якъ учитъ руского языка; бо мы провадимо и дальше провадити мемо точный реестеръ всїхъ въ тѡмъ дїлї надужити. Най нїхто не потїшаєть тымъ, що въ крайвѡй радї школьнѡй нема нї одного Русина; мы протю найдемо «стежку въ горохъ».

(Вандрѡвка). Пѡдъ часъ сегорѡчнихъ школьныхъ ферій задумують черновецкї Русины зарядити вандрѡвку въ черновецкѡмъ, кѡцманскѡмъ и вижницкѡмъ повїтї. Вандрѡвники устроить въ кождѡй читальни ѡдчитъ и муз.-декл. вечеръ, а въ большихъ мїстцевостяхъ кромѣ того вечерницѣ зъ танцями. Витаємо зъ радостю для взбудження и пѡддержаня руского духу на провинціи такъ важный замїръ и надїємо ся, що патріоты зъ провинціи подадутъ дотичному комитетови, котрый небавомъ уконститує ся, всяку можливу помѡчу.

(Ревнѡсть), зъ якою черновецка молодїжь руска ѡдала ся була вправѣ въ хоральнѡмъ спївѣ, починає на жалъ зменшати ся. Одзывается до патріотизму старшої молодїжи нашої, щобъ такъ численно, якъ перше або ще и бѡльше сходилась що Середи и Суботы на спївнї вправы котрі ѡдбувають ся о 6. год. вечеромъ Поручаємо сю важну справу ѡшїцѣ старшихъ Русинѡвъ.

(Изидоръ Проданъ), буковинскій Русинъ, непѡтъ бл. п. о. Василя Продана, нынѣ професоръ въ Измаїлѣ въ Россіи получилъ въ Середу, 13. (26.) с. м. на черновецкѡмъ университетѣ степень доктора филозофіи. Не одинъ то здѡбный Русинъ оставивъ Буковину, котра черезъ то такъ малочисленну має интелігенцію, а и зъ тои ще дуже а дуже мало дбає о своїй нарѡдѣ.

(Въ Солцѣ), а не въ Серетѣ, якъ се ошибочно въ попереднѡмъ числѣ спѡмнено було, выжидаютъ ще и доси надармо отвореня аптики.

(Стипендію) руску 105 зол. получилъ слух. фил. Семень Дорундякъ.

(Згорѣла церковь) въ Пидикѡвцяхъ 5. с. м. о 3. год. пополудни. Шкода выносить 6000 зол., зъ того заѡбезпечено 1000 зол.

(Жида) російскій и инчі выдѡчи клопѡтъ грошевыи Россіи давали, якъ пише черновецка «газета польска», рядови російскому 100 миліонѡвъ рублѣвъ, щобъ надавъ имъ рѡвнї права зъ христїянами. Жида хитрї, але и російскій радъ не дурный; бо ѡдकिनувъ предложене жидѡвске.

(Именованя). Є. В. Цѣсаръ именовавъ 15 новыхъ членѡвъ палаты панѡвъ, межи ними и бувшого президента высшого суду красевого іо Львовѣ барона Шенка. котрого мїстце обнявъ Сѡмоновичъ, бувшїи еверальный адвокатъ у Вѣдни.

(Конкурсы) выписаны на мїстце учителя при 1-кл. школі въ Глїтѣ зъ нїм. и рум. выкл. языкомъ и квалификацією до науки религіи р. кат. и знаємъ руского языка. Подавати до 12. Лютого с. р. до Радовецкой школьной рады пов.

(Цѣны збѡжа въ Чернівцяхъ.) Дня 26. л. Сїчня с. р. коштовали 100 кіло: шпеницѣ 8 зол. 40 кр. до 8 зол. 60 кр.; — жита 5 зол. 50 кр., до 6 зол. — кр.; — ѡвса 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 75 кр.; — ячменю 4 зол. 75 кр. до 6 зол. 50 кр.; — кукурузы 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 50 кр.

НОВІ КНИЖКИ.

Ѳдъ Издавництва «Руской Историчной Библіотеки».

Съ початкомъ 1886 року стала выходить въ Тернополи пѡдъ моею редакцією «Руска Исторична Библіотека» не періодичными томами въ 10—15 листѡвъ (менше бѡльше що два мїсяцѣ). Подати въ нїй руску бувальщину, зѡбражену въ монографїяхъ найзнатнїйшихъ историкѡвъ, основанныхъ на найновїйшихъ дослѣдахъ, — се цѣль нашого издавництва. Запевнивши собѣ пѡдмогу наилучшихъ силъ литературныхъ и зложивши съ порады людей компетентныхъ повну програму, приступила редакція до переведеня сеи трудной задачи, тымъ труднїйшой, що у насъ все розбиваєсь о накладъ а кошта нашого издавництва ледви въ половинѣ по-

крыває передплата. Редакція «Рускої Историчної Бібліотеки» не бдєстрашуєтьсє однакъ симъ хвилевимъ не-поводженємъ и доси всїгла вже пустити въ свѣтъ 5 томѡвъ. Наколи-бъ не тяжка недуга, що навѣстила мою родину и забрала чимало гроша и дорогого часу, бувъ бы до кѡнца року 1886 и томъ 6-й вийшовъ. Въ надѣї, що Ви. Родимцѣ оцѣнятъ велику вагу сего видавництва и пѡдможуть сего матерїально, не уступасмо съ поли а будемо дальше вести розпочате дѣло въ року 1887 съ такою програмою:

Теперь друкуєтьсє VI. томъ: В. Антоновича Исторія вел. князѣвства Литовского (передплата съ пересылкою франко 1 зол. 25 кр., V. и VI. томъ оправный съ пересылкою 3 зол. 10 кр., безъ пересылки 2 зол. 85 кр.). Томъ VII. и VIII. (Монографіи, Н. Ивановича, В. Антоновича, Ор. Левицкого и М. Костомарова про унію церковну и В. Антоновича, Початокъ козаччины) будутъ выданъ пѡзѣйше, а передъ тымъ поступитъ въ друкарню:

М. Костомарова Богданъ Хмельницкій (Т. IX., X., XI. и XII.). Всѣ 4 томы франко 5 зол. а. в. Зъ оправою по 2 томы, рекомандовано, по 3 зол. 10 кр. — всѣ чотыре 6 зол. 20 кр. Окладинокъ доставляє звѣстна переплетня и. Михайла Сножарского у Львовѣ.

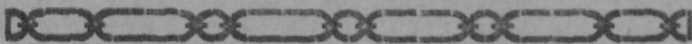
Хто бере всѣ выданъ доси томы разомъ, може дѡстати ще першій 4 томы франко за 5 зол. або и на раты пѡсля власной деклараціи. Єсть ще 15 оправныхъ примѣрникѡвъ III. и IV. тому по 3 зол. 10 кр. съ пересылкою.

Передплату можна посылати переказомъ або на мою адресу, або черезъ администрацію рускихъ часописей.

При сѣй нагодѣ складаю прилюдну щирю подяку всѣмъ помѡчникамъ и прихильникамъ моего издавництва и поручаю сего на дальше ихъ щирѡй прихильности.

Въ Тернополи въ грудни 1886.

Олександръ Барвѣньскій
професоръ семинаріи учительской.

Альманахъ „Союза“ продає сє по зниженѡй цѣнѣ 80 кр.

ПЕЧАТНЯ

Г. ЧОППА

въ Черновцахъ

Улиця божницѣ ч. 8.

поручаєсь къ скорому и елеганцкому выго-
вленію всякихъ друковъ якъ: творѡвъ, бро-
шуръ и часописей на всѣхъ языкахъ.

Заобезпечує дуже умѣренї цѣны.

Выдає и за редакцію одвѣчає: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чоппа.

Запросины до предплаты.

ДѢЛО (часопись политична для ученыхъ Руси-
новъ) выходитъ у Львовѣ пѡдъ редакціею Ив. Белея
3 разы на тыждень и коштує для Австріи на чверть
року 3 зол.

ЗОРЯ (письмо литературно-наукое для русскихъ
родинѣ) выходитъ у Львовѣ пѡдъ редакціею Григо-
рія Цеглинського два разы на мѣсяць въ обемѣ
2—2½ аркуша и коштує на пѡврѡкъ 2 зол. 50 кр.

ШКОЛЬНА ЧАСОПИСЬ (письмо педагогично на-
уковое) выходитъ у Львовѣ пѡдъ редакціею Григорія
Врецьоны два разы на мѣсяць и коштує на третину
року 1 зол.

БАТЬКОВИЦИНА (газета для мѣщанъ и селянъ)
выходитъ у Львовѣ пѡдъ редакціею Василя Нагѡр-
ного що тыждня и коштує на чверть року 1 зол.

ГОСПОДАРЬ и ПРОМЫШЛЕННИКЪ (письмо иллю-
строване) выходитъ у Львовѣ пѡдъ редакціею А. Гло-
дѣвського два разы на мѣсяць и коштує на рокъ
3 зол.

Предплату можна пересылати и черезъ
нашу редакцію.

III. РОЧНИКЪ

„БИБЛИОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДЕЖИ“,
съ образками и пѣснями съ нѡтами
буде выходить въ 1887. роцѣ мѣсячными
книжочками.

Цѣна: рочника

(12 книжочокъ) 1 зол., поодиновихъ книжочокъ 10 кр.

I. рочникъ (зъ 1885. р.) предназначенъ для всѣхъ окѡн-
чившихъ 3. классу школы народной.

II. рочникъ (зъ 1886. р.) для всѣхъ окѡнчившихъ
4. классу школы народной
продаетсє ще.

III. рочникъ предназначенъ для всѣхъ, що окѡнчили
школу народну, отже для учениковъ середнихъ шкѡлъ
и для письменныхъ мѣщанъ и селянъ.

„Библиотека для молодежи“
высылає сє тѡлько тымъ, що еи заплатятъ
або замовлятъ. Просимо адресовати:

До „Руской Бесѣды“
въ Черновцахъ, улица Лилійна ч. 29.

Статуы для читалень

въ 5 примѣрникахъ разомъ съ поученємъ: „якъ
закладати читальнѣ“ можна дѡстати у „Рус-
кой Бесѣды“ въ Черновцахъ за 25 кр. безъ
пересылки, а за 30 кр. съ пересылкою почтовой.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.
ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выносятся:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »
Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(площадь Австрій ч. 10), куда
всѣ доноси адресовати на-
лежитъ.
ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Де нашѣ заступники?

Въ цѣлѣй Австріи закончили ся сесіѣ соймовѣ, послы розойшли ся а многі зъ нихъ поѣхали до Вѣдня, щобы й тамъ радити надъ долею всѣхъ та и нашего народа. Чехи, Поляки, Словенцѣ, Нѣмцѣ, Италіане, ба и Жиды глядять супокійно въ будучность, боже они мають своихъ заступниковъ, котрі боронили ихъ правъ въ соймахъ, та и въ радѣ державной одозвуть ся. И Румунамъ добре веде ся; въ буковинскомъ соймѣ они горою, а и у Вѣдни въ радѣ державной мають заступниковъ, о то постарали ся не только они самі але й мы; бо всѣ буковинскі послы выбрани рускимъ народомъ, чи то до сойму чи до рады державной служатъ вѣрно й щиро Румунамъ, а за своихъ выборцѣвъ Русинѣвъ имъ и не дуду. Що се на правду такъ, якъ пишемо, на то наведемо вамъ, рускѣмъ выборцѣмъ, доводы зъ послѣдней сесіѣ буковинского сойму. Кромѣ загальныхъ справъ радивъ нашъ соймъ и надъ такими дѣлами, котрі насъ дотыкають до живого. Оттакъ давъ соймъ румунскому товариству школьному въ Сучавѣ на агитаціѣ румунизаторскій 250 зол., а черновецкѣй «Армоніѣ» для забавы 150 зол., на жидѣвскій театеръ въ Чернівцяхъ 300 зол., на забаганки паньскі т. е. выставу наново ажъ 2500 зол., накопи «Бесѣдѣ» на выдане такого користного, радою школьного препорученого издавництва, якъ «Библиотека для молодѣжи» нашло ся мимо повторной прозьбы только мизерныхъ 100 левѣвъ. Нѣхто тутъ не обѣзвавъ ся за насъ. Дежъ нашѣ заступники?

Друге; ухваливъ соймъ, щобы дати 300 золотыхъ рѣчно на промыслову школу въ Сучавѣ, въ котрій то школѣ будуть Жиды й Румуны учити ся ремѣсла. Щобы такую школу отворити н. пр. въ Кѣцмані, о то не упом-

нувъ ся посолъ кѣцманскій анѣ заставнецкій. Дежъ нашѣ заступники?

Трете; высказавъ соймъ похвалу радѣ школьной за то, що отворила нові школы народні, та що дбала о то, абы дѣти численно й пильно до нихъ ходили. Не обѣзвавъ ся тутъ посолъ сторожинецкій нѣ станѣвскій анѣ садыгурскій та нѣ черновецкій, що въ школахъ сихъ повѣтовъ запроваджують румунизаторскі фабрики. Не обѣзвавъ ся й посолъ вижницкій, нѣ заставнецкій, та нѣ кѣцманскій, що въ сихъ повѣтахъ не розширяють школы а дуже мало ихъ отворяють, та що дѣтей не придержують до школы, словомъ, що тутъ велике занедбане панує. Дежъ нашѣ заступники?

Четверта й найголовнѣйша рѣчь то ухвала сойму, щобы въ Чернівцяхъ якъ найскорше отворено другу гимназію; бачите, ще замало въ черновецкѣй гимназіи жидикѣвъ; бо лишъ 300. И въ сѣй некучѣй справѣ, одъ котрой зависить жите руского народа на Буковинѣ, не обѣзвавъ ся нѣ одинъ зѣ всѣхъ 8 послѣвъ выбранихъ Русинами о гимназію кѣцманьску, противно всѣмъ якъ одинъ голосували за друговъ гимназіевъ въ Чернівцяхъ. Пытаємось отже васъ, панове выборцѣ рускѣ, кого вы выбрали на своихъ послѣвъ, своихъ опѣкунѣвъ? Де нашѣ заступники?

Та на сѣмъ ще не конецъ. Пошли ваші два послы-Румунизаторы и до Вѣдня, а тамъ походятъ и они около того, щобы гимназія була въ Чернівцяхъ а не въ Кѣцмані. За мѣсяць стане надъ симъ и рада у Вѣдни, а коли се примуть, тогды запрягайте вашихъ сынѣвъ въ ярмо, орѣтъ ними вашу ниву; бо не бачити имъ свѣтла науки, а годувати потомъ своимъ тыхъ, що ихъ выучитъ на вашихъ панѣвъ друга гимназія въ Чернівцяхъ. Горе, горе й ще разъ горе дѣтемъ рускимъ; скоро стане гимназія въ Чернівцяхъ а не въ

Коймани. Тому, хто вѣрує вѣ Бога и Русь, най не заспитъ сей критичной хвилѣ. За мѣсяць скажуть у Вѣднѣ, чи Русинамъ бути чи не бути. Переснавши сей одинъ мѣсяць будемъ спати довго, а може й на вѣки. Звертаємо на се увагу руского народа. —

Въ послѣдній хвилѣ доводимо ся, що шкільна комисія рады державной на засѣданю зъ дня 10. л. с. м. ухвалила: одступити петицію черновецкой „Рады Руской“ о заснованѣ гимназій руской вѣ Коймани правительству до узгядненя. Се внесене комисіѣ прийдѣ передъ пѣлу раду державну. Буковинскимъ, особливожъ койманьскимъ Русинамъ удати бы ся якъ найскорше до руского посла приѣв. совѣт. Василя Ковальского, котрый сю справу вѣ комисіѣ перевѣвъ, зъ подякою изъ прозьбою, до него и в. п. о. Озаркевича о дальше еи подержане на повной радѣ.

Що дальше намъ дѣяти, о томъ на другій разъ.

Изъ буковиньского сойму.

На 8. засѣданю зъ дня 22. л. Сѣчня с. р. установлено новыи обшаръ двѣрскій подъ именемъ «Волоскій Баниловъ-Сахновичъ», такъ само выдѣлено посѣлости Петровича зъ Фундуль-молдовы яко особный обшаръ двѣрскій «Татарка», дальше обѣсте Дра Юрничика зъ Иванковичѣвъ яко «обшаръ двѣрскій Иванковичъ», вѣ конецъ одступлено петицію черновецкой рады мѣской о ровне роздѣленѣ тягарѣвъ сполученныхъ зъ заквартированемъ войска, якъ и прозьбу краєвого учительского товариства о полѣпшенѣ стану подучительствъ краєвому выдѣловѣ до справозданя.

На 9. засѣданю зъ дня 25. л. Сѣчня с. р. одчитано писмо краєвого президента до краєвого капитана, що Цѣсарь призовивъ на побирание краєвыхъ додатковъ до податковъ на мѣсяць Сѣчень и Лютый с. р. Дальше позволено мѣстовѣ Сучавѣ подвысшение налоги на горячій напѣтки. Дальше ухвалено по довшій лебатъ змѣну §. 34 закону о знесенѣ пропинаційного права. По сѣмъ позволено двѣрскому обшаровѣ Коцу выставленѣ рогатки. Отакъ роздѣлено громаду Бросковичъ на двѣ особныи громады и то Бросковичъ Новыи и Бросковичъ Старыи. (Кромѣ нѣмецкихъ назвъ сыхъ новыхъ громадъ помѣщено вѣ законѣ ще й румынскій!! Референтъ и. Зота (посоль заставнецкій!!) забувъ, що вѣ Бросковичахъ е. та вѣдай чи не больше, Русинѣвъ якъ Румынѣвъ). Дальше поручено ц. к. правительству обниженѣ тарифы перевозу дровъ на буковиньскихъ зелѣзницяхъ: показало ся бо, що нововыбудованыи бук. зелѣзницѣ не можутьъ що до цѣны конкурувати навѣтъ зъ фѣрманамѣ, що возами дешевше доставляютъ дрова, черезъ що не мали бы новыи зелѣзныи дороги чимъ и машину розогрѣти. (Отъ якъ то зелѣзницѣ будуютъ ся у насъ. Дуже добре назвала ихъ вѣдѣньска «Нѣмецка Газета» зелѣзницами «фамилійными».) — Внесене

Дра Рота о знесенѣ фонду для бѣдныхъ и передачи его вѣ зарядъ черновецкой громады поручено выдѣловѣ краєвому до нарады и справозданя на слѣдующой сесіѣ. На конецъ позволено запомогти и то: на направленѣ дороги зъ Плаской до Вижицѣвъ 3000 зол., на „Şcol-y român-y“ вѣ Сучавѣ 250 зол., а «Руской Бесѣдѣ» на выданѣ «Библиотеки для молодежи» 100 зол. (Надсадились!)

На 10. и послѣднемъ засѣданю зъ дня 26. л. Сѣчня с. р. реферовано о справозданю краєвого выдѣлу и ухвалено: 1) чтобы краєвый фондъ не поносивъ и отримавъ назадъ неправильныи санитарныи выдатки, 2) чтобы поставлено внесени о змѣнѣ §. 20. пропинаційного фонду, 3) чтобы выдѣлъ краєвый перенявъ управу громадского шпихлѣря вѣ Ст. Иліѣ и Устегуморѣ, поставивъ внесени о употребленю такогужъ фонду вѣ Радѣвцахъ на банкъ для радовецкого повѣту, зреферовавъ о дѣльности инспекторѣвъ краєвыхъ и о способѣ надзору громадскихъ справъ, 3) принято до пріятной вѣдомости, що школы народныи помножуютъ ся и що молодѣжь до нихъ больше учащае. (Розумѣти належить румынскыи школы. Прия. Ред.) 4) ухвалено, просити ц. к. правительство о подвысшенѣ стипендій для питомцевъ учительской семинаріѣ, о подержку и розповсюдженѣ повторительной науки вѣ сѣльскихъ школахъ, о помноженѣ числа надзирательствъ шкѣльных, о отворенѣ другой гимназій вѣ Черновцахъ зъ початкомъ слѣдующого шкѣльного року; 5) ухвалено, чтобы выдѣлъ краєвый поставивъ внесени що до выбудованя повѣтовой дороги до Кирлибабы, зъ Топорѣвчѣвъ и Раранча до черновецко-новоселицкой пов. дороги, зреферовавъ о станѣ повѣтовыхъ дорогъ буковиньскихъ и якъ змѣны зрѣбити бы зъ дорогами сторожинецкой повѣту зѣ взгляду на отворену тамъ зелѣзницю.

Засѣданѣ переревано тутъ до 4. години пополудни, но чѣмъ ухвалено: 6) некую потребу выбудованя зелѣзницѣ до Дибѣстра, о що ц. к. правительство постарати ся має 7) проситъ ся рядъ о безпосередне полученѣ Черновчѣвъ зъ Вѣднемъ телеграфомъ, 8) уповномочено выдѣлъ, чтобы удѣлявъ бѣднѣйшимъ властителямъ лѣсовъ вѣ Путиловскихъ горахъ запомѣги до 300 зол. на одновленѣ лѣсовъ, 9) наказано выдѣловѣ краєвому зрѣбити внесени що до отвореня кошикарской школы, 10) дотычно податковъ ухвалено просити ц. к. рядъ: а) чтобы уповномочивъ податковѣи уряды першѣи инстанціѣ, употребити у власномъ кружѣ дѣятельности при вымѣреню заробкового податку середній класы сего податку; б) абы рядъ распорядивъ, чтобы вѣ середній класы вчисленѣи оподаткованѣи були увольненѣи одъ дохѣдового податку, о сколько черезъ сѣи середній класы не осягне ся та сума податку заробкового, котра по найнижшѣи класѣ дотычнои мѣстцевости послѣ тарифы слѣдуе; в) чтобы распорядженѣи ц. к. фин. дирекціѣ зъ дня 13. Грудня 1884. ч. 692 дотычно стягания залеглостей податковыхъ до 50 кр. черезъ дотычныхъ начальниковъ гро-

мадь на підставі вказовъ громадскихъ выставленихъ черезъ ц. к. уряды податковій и дотично выставленихъ напѣмненъ и перепровадження екзекуцій розширено на залеглости, котрій включно зъ неераріальними додатками не перевысшають сумы; 2 зол., г) щобы при залеглостяхъ податковихъ до 5 зол. не плачено належитостей екзекуційныхъ зовсѣмъ, а бѣдъ бѣльшихъ сумъ щобы знизити належитости екзекуційні на половину; д) щобы при фантованю бѣднихъ, що винні до 5 зол. заробкового и доходowego податку, не фантовано постелѣ, одѣжи и ремѣсло навѣтъ, коли бы то въ екзекуційной нормѣ не було высказано, г) щобы рекурсы що до податковъ и належитостей, якъ и подани о знежене податковъ якъ найскорше и то конче ще передъ тымъ нѣмъ покаже ся конечность екзекуцій, ж) щобы всѣ улекшенія дотично вычеркненія податковъ, продовженія термину и розложенія на раты и т. п. подавано урядово до вѣдомости оподаткованихъ. — Надъ сими внесеніями розгорѣла ся була горяча дебата, позаякъ посоль Дръ Ротъ додавъ бувъ внесене щобы завѣзвати рядъ до узглядненія лихого матеріального стану людей при вымѣреню и стяганю податковъ, котре внесене але унало. Капитанъ краю Іратулювавъ по сѣмъ найстаршому послови и. Войнаровичови, що вже 25 лѣтъ засѣдає въ соймѣ, и закончивъ 3. сесію VI. выборной періоды нѣмецкою и румынскою промовою, а по руски заговорить и. баронъ въ 4 роки у Вижици и Путиловѣ, коли просити ме поновно о выбѣръ.

Що дѣють нашѣ братья?

Въ соймѣ галицкомъ, котрый вже закрывъ свои засѣданія, обороняли рускѣ послы дуже славно нашъ народъ. На послѣднихъ засѣданяхъ при росправахъ надъ бюджетомъ забирали голосъ межи иншими о. Ст. Качала, Лѣвнинскій и Сѣчинскій. О. Качала жадавъ, щобы въ народныхъ школахъ звертало ся бѣльшу увагу на практичну потребу селянъ и мѣщанъ. «Намъ треба підготовленія, сказавъ онъ, въ працѣ на рѣли, въ садѣ, при пасѣцѣ, при варстатахъ, а у насъ тратить ся часъ на граматикахъ (польского языка) . . . Надають ся учителя, котры языка дѣтей не знаютъ. Часъ бы занехати побѣдны цѣли, а взятись разъ до працѣ, котра бы и людѣ и край підносити, ратувати-бъ могла. Бо часъ не стоить, не жде на тыхъ, котры опѣзняють ся.» Такъ само говоривъ Лѣвнинскій. Тѣ, що верховодять въ краю, каже, все ще пильнують лише того, щобы дѣти учили ся добре по польски говорити и писати тай исторію польской, але що дѣе ся зъ рахунками, зъ языкомъ матернимъ рускимъ, зъ вѣдомостями практичными, о тое не дбають анѣинишнєкторы анѣ рада школьна. Особливо звернувъ ся онъ противъ деякихъ инишнєкторовъ, котры не то що своихъ обовязковъ не выповняють, але постунають противъ права и приписовъ. Такихъ бесѣдъ не було кому сказати въ нашомъ буковинскомъ соймѣ, а дуже-бъ они и у насъ здали ся, бо вже и на Буковинѣ маемъ особливо одного такого инишнєктора, котрый не дбає о то, абы дѣти щось научили ся въ шко-

лѣ, але щобы умѣли по румынски. Онъ позаводивъ въ Каменѣ, Горичѣ, Чорнавіцѣ и въ Михальчу румынскій языкъ въ школѣ, тай учитель мучать нимъ дѣтей, котры нѣчого не розумѣють. А краєва рада школьна мовчить на то, бо и тамъ нема анѣ одного Русина, котрый бы упомнувъ ся о нашѣ кривды. Качала говоривъ такожъ противъ галицкихъ радъ повѣтовыхъ, що стали ся тягаромъ безъ пожитку. Они мають надзирати всѣ дѣла громадскі и зарядъ маєтку громадского. Тымчасомъ дѣйшло до того, що добрый зарядъ майномъ громадскимъ по селахъ и мѣстечкахъ дуже рѣдко надыбати. Де тѣлько поглянути, всюды неладъ самоволя, нездѣбность, дефравдаціѣ, крадежи добра громадского. А дѣе ся се дѣлятого, що рады повѣтовѣ не провадять надзору, а якъ де лихо и видать то покрывають на шкоду громадъ, бо такимъ двѣрникамъ, що панамъ лабы лижуть, нѣколи нѣчого не стане ся. Богу дякувати, що мы на Буковинѣ не маемъ такихъ радъ повѣтовыхъ, але зъ другой стороны и у насъ часто сиропевѣркують двѣрники майно громадске и роблять знохавши ся зъ пехристами на шкоду громадъ. На все то най самі громадине уважають, и заразы дають знати до староства. Сѣчинскій говоривъ про полѣпшене заряду касъ пожичковыхъ. Не задовго постараемъ ся подати способъ, якъ такі касы заводити, бо с се дуже добра рѣчь, кобы тѣлько чесно касы завѣдувати. — Мы вже писали, що Поляки не допустили на встыдъ и ганьбу до заснованія руской гімназіѣ въ Перемишлѣ, но помимо того дѣстануть таки здає ся Русины галицкѣй рускѣ гімназію, бо якъ зачуваемъ зъ Вѣднѣ не одержить та ухвала соймова цѣсарского потвердження. А коли мы дѣстанемъ гімназію нашу въ Кѣцмани? Повѣтъ кѣцманскій не повиненъ засыплати сеи справы, бо наука веде до добробыту. Уже якбы зъ той школы могли лишь выйти поряднѣй и чеснѣй писарѣ громадскі, учителя народнѣй, ученѣй двѣрники — кѣлько бы то добра принесло громадамъ! Тай люди не потребували бы дѣлити своего господарства на кѣлько частей, бо не одну дитину могли-бъ такъ примѣстити а зрештою теперъ и ремѣсникъ и господаръ потребує науки, а нѣ то его всѣ перехитрить и будуть за нѣсь водити. Уже и не згадуемъ, що зъ гімназіѣ можна выйти и на священника и на урядника, а якбы то добре було, якбы мы мали своихъ питомыхъ, рѣднихъ, русскихъ священниковъ и урядниковъ, котры выйшовши зпѣдъ стрѣхи и знаючи долю и недолу нашего народа, дѣбали бы щиро о его добро; помагали-бъ и боронили словомъ и дѣдѣломъ все и всюду! Горнѣтъ ся братья до науки, бо тамъ наше щастє! — кромѣ того ухваливъ соймъ галицкѣй на вставлене ся русскихъ пословъ дати подпомогу для руского народного театру, що ѣздить бѣдъ мѣста до мѣста, розбуджує рускѣй духъ и ширить такимъ способомъ свѣтло и науку а розганяє тьму, 6000 зол., для товариства «Просвѣты», що то богато книжочокъ для народа и нашимъ читалнямъ подарувало 1000 зол. а для «Часописи Школьной» 500 зол. Такимъ способомъ хоть по части грѣшь народный зѣ-

браный податками обертає ся на добро народа, а у насъ давъ соймъ буковинскій ледвы 100 зол. для «Рускои Бесѣды», котра выдає «Библиотеку для молодежи» и Календаръ и тымъ дбає про просвѣту народа; для насъ ледвы стало 100 зол. — Хотъ и то правда, що могли нѣчого не дати бо нема кому въ соймѣ за нами промовити — а для Румунѣвъ котрыхъ меньше на Буковинѣ нѣжъ насъ, але котрѣ мають своихъ послѣвъ и то навѣтъ зъ рускихъ повѣтѣвъ, якъ п. бр. Василька зъ Вижицкаго, п. Зоту зъ Кѣцманьскаго, п. Морара зъ Становецкаго дали 450 зол. Така то справедливѣсть! Взагалѣ народъ рускій въ Галичинѣ подноситъ ся чимъ разъ бѣльше, въ ostatnichъ часахъ завязано зновъ кѣлька новыхъ читалень, а въ Тереховлѣ завязавъ ся въ читальни хоръ, що спѣває зъ нотъ прекрасно въ церквѣ, до суду пишуть Галичане зъ околищъ Мѣльницѣ лишъ по руски: въ Бродахъ завязано нове товариство «Шкѣльна Помѣчъ», абы веспирати бѣдныхъ нашихъ школярѣвъ; п. Иларій Герасимовичъ выробивъ вже статутъ «Промысловой спѣлки гуцульской», о котрой знаєте зъ его бесѣды на вѣчу коломыйскѣмъ. Зъ справоздана товариства «Просвѣты» за рѣкъ 1886. котре теперъ дѣсталисьмо, видимо, що то товариство дуже добре розвиває ся: всего маєтку має 38.044 зол. 64 кр.; за 18 лѣтъ своего сущестованя выдало оно 95 книжочокъ для народа; а послѣднего року дарувало читальнямъ брацтвамъ и пр. книжочокъ въ вартости 1085 зол. 66 кр. Дня 2. лютого ѡдбуло ся загальне зѣбрание членѣвъ «Просвѣты» у Львовѣ, на котромъ явилось 92 членѣвъ, священникѣвъ, учительѣвъ, мѣщанъ и селянъ. Межи иншими рѣшило зѣбрание, щобы «Просвѣта» постарала ся о рускій мапы и глѣобы, якѣ потрібнѣ въ народныхъ школахъ, щобы принадаючи сего року 50 лѣтну рѣчницю ѡдродженя народного и дѣятельности Маркіяна Шашкевича ѡходжено свѣтлымъ торжествомъ, щобы выслати петицію до міністерства въ справѣ заложеня рускои гѣмназіѣ въ Перемишлѣ и семинаріѣ учительскихъ зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ, щобы Просвѣта выдала творы Шевченка и т. д. На предсѣдателя «Просвѣты» выбрано зновъ заслуженого проф. унив. Дра Омеляна Огоновскаго. — Помимо того, що вже только лѣтъ трудять ся въ Галичинѣ и священники и товариства рускій надъ поднесенемъ нашего селянства зъ унадку, все ще глубоко закорѣнене лихо пиянство не всюды прѣгнано. Такъ читаємъ, що дня 14 сѣчня с. р. ѣхавъ зъ Куликова пьяный Дмитро Краковецкій волами зъ Ярмарку и замерзъ на поли коло Звертова. Воли позамотували ся були въ волѣвъ, а пьяный Дмитро не мѣгъ ладу знайти; воли звалили его подъ вѣзъ и колеса перейшли черезъ него; ѡнъ ще разъ вставъ и розмотувавъ, але воли звалили его зновъ въ рѣвъ и ѡнъ не змѣгъ вже поднести ся и выѣзти зъ рова, и тамъ таки заковязъ. — Другій приѣръ ярмарочный бувъ такий: Василь Заяць зъ Колодна ѣхавъ зъ пятьма людьми зъ ярмарку зъ Яричева и вступивъ до коршмы въ Цецоровѣ. Тутъ обпили его такъ, що о свѣтѣ вже не памятавъ, вывели зъ коршмы,

всадили на вѣзъ и ѣхали дальше. Только выѣхали за село, вывернули ся въ рѣвъ въ болото. Василь упавъ ницъ до калабанѣ, другѣ повставали, звели вѣзъ, вкинули полукѣшокъ и солому, повсѣдали и поѣхали до дому. Ажъ въ дома опамятали ся, що Василя нема на вѣзѣ. На другій день поѣхали дорогою и знайшли его вже неживого, лежачого ницъ въ болотѣ. — До того провадитъ проклята горѣвка! Выречѣтъ ся братя еи на вѣки, выстерѣгайте ся пияныхъ, якъ лихого духа, а тогды станете людьми! Дивѣтъ ся, що тверезѣй галицкій братя Русины роблятъ и зъ того собѣ берѣтъ прикладъ; горнѣтъ ся до читалень, до науки, посылає дѣточокъ вашихъ до школы, дбає о свое гѣздѣвъство, не марнуйте часу и гроша, дбає о ладѣ и справедливѣсть въ громадѣ, не жалуйте гроша на добру книжочку, учѣтъ ся, а такъ и не оглянете ся, якъ и амбарѣ вашѣ будутъ повнѣ и чересъ не порожный. А Вы братя буковинскій, щосье вже прозрѣли, научаєте добру другихъ, ширѣтъ тверезѣсть и науку — вы правдивѣ апостолы свѣтла и чесного христіянскаго житя. — а небавомъ и Русины буковинскій стануть панамъ въ своѣй хатѣ а не якъ теперъ попыхайлами чужинцѣвъ!

Рускоукраинскимъ трупамъ театральнымъ веде ся и дальше въ Москвѣ и Петербургѣ дуже добре. Россійскій газеты не находятъ словъ похвалы. Публика, кажутъ, полюбила Русинѣвъ-Украинцѣвъ, полюбила ихъ драму и комедію, ихъ ширѣ пѣснѣ и танецъ. Все руске означає для Россіянъ то само, що жизненѣсть, симпатичнѣсть и сердечнѣсть, а въ Москвѣ хотѣтъ навѣтъ будувати руско-украинскій театръ. Давъ бы Богъ, щобы успѣхи нашихъ трупъ театральныхъ причинили ся до полекшеня долѣ Русинѣвъ Украинцѣвъ, щобы вже разъ знесено огидный заказъ писати по руски, а тогды змогла бы просвѣта ширѣти ся тамъ на рѣднѣмъ словѣ зъ неповздержаною силою и принесла бы велику користь не только для Русинѣвъ але и для цѣлои Россіѣ.

Про Русинѣвъ американскихъ доведѣуємъ ся, що они ѡходили першѣй и другій день рѣздва богослуженемъ въ церквѣ въ Шенандоа, а на третій день свѣтъ ѡдправлявъ о. Волянскій службу богу въ каплицѣ въ Ерзей Ситѣ. Они мають вже учителя, а о. Волянскій старає ся зорганізовати бѣльше парохій. Газета ихъ «Америка» выхѣдитъ ѡдъ нового року два разы на мѣсяць, а ѡдъ Марца буде додавати ся кожного тыждня додатокъ. Щастѣ Боже нашимъ братямъ въ далекой краинѣ, а мы берѣмъ собѣ зъ нихъ примѣръ, якъ мы маємъ поступати, щобы статись людьми, а всѣ разомъ щобысьмо становили народъ, котрый бы всѣ мусѣли пошанувати. До того веде наука, тверезѣсть, праця, ѡщаднѣсть, чесный характеръ, любовь своего слова и своего народу, а полученными силами, коли станемъ всѣ за одного, а оденъ за всѣхъ, дѣбемъ ся лучшой долѣ.

ДОПИСИ.

(Изъ Мамаѣвцѣвъ Новыхъ). Почтений пане Редакторъ! Просимо васъ дуже, дещо о нашої читальни изъ Мамаѣвцѣвъ новыхъ написати! Даруйте що такъ пишу, бо селянинъ лѣнше не знає. Дякуємо Богу що допомігъ, щомъ при участі руского пріятели розтворили читальню. Нашимъ братьямъ и Вамъ о тѣмъ доношу слѣдуюче: Вже въ недѣлю дня 4. Сѣчня 1887. свѣтали саміи нашіи члени службу Богу; о другій годинѣ по полудни зійшли ся декотрі члени у мене на нараду о читальни. О третій годинѣ прибуло до школьної комнаты поверхъ сто людей, котрымъ читали члени, а то: Георгій Савчукъ читавъ многіи забавні оповѣданя, потому читавъ Софронъ Фотѣй одну часть забавну. Тое читане такъ збудило духъ народа, що дуже еще желали, щоби имъ бѣльше читати. При кѣнци промовивъ мѣстопресѣдатель Георгій Кудрынскій о користі зъ читальни дякуючи нашому найяснѣйшому Монарсѣ що позволяютъ намъ темнымъ селянамъ збирати ся, вчити ся и въ просвѣтѣ поступати. На его вѣзване воскликнувъ народъ, нашому найяснѣйшому Монарсѣ велегласно трикратне «слава» за тымъ одсвѣдавъ нашъ сѣльскій хоръ «Имнѣ народный». Георгій Кудрынскій подяковавъ такожъ о. совѣтнику Димитрієви Прокоповичови, яко пресѣдателью мѣстцевої школьної рады, що позволивъ кождої недѣлѣ и свята въ школѣ сходити ся. Одъ «Просвѣты» подаровали намъ мало не сто книжочокъ и хвалили нашу читальню, бо и листъ зъ книжками прислали, за що мы свѣтлѣй «Просвѣтѣ» дякуємо; най буде їй честь и слава! Изъ общ. Мхила Качковского 146 екземплярѣвъ подаровали краснихъ охочихъ книжочокъ. Спасибѣгъ имъ за то! Одъ П. М. Бѣлоуса дѣстали мы такожъ 13 книжочокъ дробненькихъ: за що имъ дякуємо. Одъ Редакціѣ «Н..... Пр.....а» прислали намъ дурницю, якійсь тамъ часописи, лишъ жидамъ крамарямъ на перець або мыло обвивати! Нашіи члени, котріи ще не знаютъ, хотять ся учити читати, та коли нема кому учити! За то мы хочемъ подати до н. старосты, бо мы не змагаємо и не маємо тої силы, абы другихъ учити, а хотѣбы й була сила, то не способніи. Мы въ комнатѣ школьной читаемъ одъ 9. години рано ажъ до 4. вечера. Просимо свѣтлыхъ Русинѣвъ, если возможно, прийти у котру недѣлю и розвесилити нашихъ селянъ. Комната яка велика а повна кождої недѣлѣ одніи сидять у лавкахъ а ще бѣльше стоять. Панове братья, селяне, берѣгъ ся до дѣла и поступайте за нашимъ примѣромъ. Отворяйте читальни а хѣсна дѣждете ся незадовога. Будете видѣти, що то за слава тота просвѣта. Дасемъ такожъ до вѣдомости, що число нашихъ членѣвъ на 116 пѣдвыснѣло ся. Видите, що много людей пѣзнали наше добре дѣло и зъ нами идуть. — Такъ що дня бѣльше членѣвъ до насъ пристає и до читальни записують ся. Дякуемъ наибѣльше вамъ, щирымъ патріотамъ черновецкимъ, щосьте насъ тогды розвеселили, коли противники межи нами страхъ сѣляли.

Щосьте до свѣта дорогу намъ всказали, за то найбуде вамъ честь и слава!

Кость Петрюкъ,
голова читальни.

Георгій Савчукъ,
секретарь.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Жиемъ теперъ въ дуже непевныхъ часахъ; кождий день може намъ принести або войну, або спокѣй. Богато шуму наробило то, що Франція почала всѣми силами збрѣнти ся. Она нѣякъ не може забути, що Нѣмеччина си 1871 р. побѣла и забрала си два краѣ Ельзасъ и Лѣотарингю, и рада скористати зъ загального заворушеня въ Европѣ, щоби тѣ краѣ назадъ одобрѣти. Франція зачала закуповувати дуже богато тертицъ и коней въ Нѣмеччинѣ, будувати всюды на границы нѣмецкѣй бараки для войска, и укрѣпити всѣ крѣпости. То дало повѣдъ Нѣмеччинѣ, що и она почала ся збрѣнти, а коли выйшовъ розказъ, що покликъує ся 72.000 людей зъ резервы до выправъ зъ новымъ карабѣномъ то вже всѣ думали, що мусить прійти до войны. Задля того почала ся и Австрія збрѣнти, щоби бути на всякій випадокъ приготованою и на радѣ міністрѣвъ ухвалено скликати въ марцу сѣбѣлнѣй делегаціѣ, щоби призволили грошѣ на ту цѣль. Кажуть, що міністеръ войны загадає до 46 миліонѣвъ р. Нѣмеччина, Австрія и Россія заказали вывѣзъ коней за границу. За великими державами поішли небавомъ и маліи, якъ Данія, котра также має претенсіѣ до Нѣмеччины, Швайцарія, Бельгія и Швеція, котра зновъ лихимъ окомъ дивить ся на Россію. Италія має зновъ клопѣтъ въ Африцѣ, въ своѣй колоніѣ Масавѣ. Король Абессинскій, пѣдмовлений кимсь, здає ся Россією, напавъ на ту осаду Италіянцѣвъ и побивъ ихъ. Теперъ посила Италія тамъ свѣже войско. Такъ всюды лишъ одно на думцѣ — война. А коли ще до того зважимо, що на полудни Болгарія, Турція и Черногора стоятъ приготованіи — до войны, то цѣла Европа выдасть ся намъ якъбы одна величезна касарня и арсеналь. Всѣ тѣ вѣсти, а ще до того організація загальної обороны (ляндштурму), котру теперъ скоро у насъ переводять занепокоили дуже народъ и ддятого запитували послы въ радѣ державной министра Тафого, що то зъ того буде. На то одповѣвъ мин. Замялковскій, бо Тафе бувъ тогды слабый, що одношеня нашої державы до сусѣднихъ державъ суть добріи, и що въ послѣднихъ часахъ не зайшла нѣяка змѣна, котра бы загрозувала спокѣй. Правительство має крѣпку надѣю, що спокѣй дасть ся удержати. Колижъ мимо того министерство войны уважає за потрібне робити деякіи справунки, то се дѣє ся задля осторожности и щоби держава була беспечна и сильна. — Такъ одже здає ся, що всѣ тѣ збрѣсеня, то лише штучки Бисмарка, котрый тымъ способомъ хоче наполохати Нѣмцѣвъ, щоби они выбрали теперъ такихъ послѣвъ, котріи бы позволили побѣлшити армію нѣмецку на сѣмъ лѣтъ. Може ему то и удасть ся, а мы будемо спокѣйніи, бо и зъ полудня надходять лѣншіи вѣсти. — Депутація бол-

гарска, що їздила по всіх великих державах досягнула свою ціль, пояснила Європі правдивий стан речей. Рады всіх держав суть для Болгарії корисні, бо всі годять ся на то, щоби справу болгарску поладити на підставі берлінської угоди, а та угода запорукає Болгарії незалежність. Великі держави до раджували для того Болгарамъ, щоби они зробили Росії деякі уступки, котрі дадуть ся погодити зъ свободою и незалежністю Болгарії. Більше занепокоило Болгарію то, що перевертень болгарскій Цанковъ, такий, якихъ пожалъ ся Боже и у насъ є багато, той самъ, що бувъ проводиромъ бунту противъ князя болгарского Александра, и котрий є лише орудіємъ Росії, прагне теперъ въ Константинополі надъ тымъ, абы за помічю Турції оддати Болгарію зовсімъ підъ власть Росії. Но щоби вже разъ поладити спіръ Болгарії зъ Росією розпочали ся нарады заступниківъ всіхъ державъ въ Константинополі, и здає ся прийде до згоди, бо и Росія трохи змилка и не остає такъ якъ передъ тымъ при своїхъ далекосяглыхъ жаданяхъ. Такъ одже може Славяне погодитъ ся безъ проливу крови, а мы можемо зъ того научити ся, що то значить, коли народъ, що ще не давно стогнавъ підъ тяжкимъ турецкимъ ярмомъ стративши такъ само якъ мы своїхъ провідниківъ, наразъ прокине ся, познає свою гідність: — тогды прибуває и сили, такъ що и такої великої державі якъ Росія, може опертися. Давъ бы Богъ, щоби Болгаре доборили ся свого права, та щоби всі Славяне познали, що они собі брати и що свободнымъ розводомъ кожного славянського народа цїла Славянщина сильна стає и могутча, та не дусили такъ одні другихъ, якъ Поляки и Росіяне Русинівъ, бо тымъ лишъ вороги славянства тїшать ся, та більше нїхто. Може ще и въ наше бїжце засвітитъ колись сонце! А поки що, працюймо лишень надъ нашою просвітою, та добробытомъ; бо наука и праця веде до щастя и добра не тільки кожного поодинокого чоловіка але и цїлыхъ народівъ. Тымъ мы освободимо ся зъ духового и масткового ярма чужинцївъ, що не будемо у нихъ закичати ся нї розумомъ нї грошемъ, тымъ мы прислужимо ся собі, краєви, народови и державі, и зможемо колись одновїсти за себе и передъ Богомъ. Тожъ до школы братя, до праці!

БУКОВИНСЬКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

Нова читальня небавомъ отворена збстане въ селі Погорилівцяхъ. Боже помогай!

3. вечерокъ зъ танцями уряджений «Рускою Бесїдою» 18. с. м. випавъ такъ задовольно, що «Союзъ» рїшивъ ся на урядженє 4. вечерка, котрий одбуде ся сегодня, 1. (13.) Лютого. — 5. и прощальний вечерокъ зъ танцями буде на пущене въ недїлю, дня 15. (27.) с. м., по чїмъ начне постъ а зъ нимъ рядъ музикально-литературнихъ вечерківъ кожної недїлї. Належить надїяти ся, що публіка численнимъ посїщенємъ оддачить ся «Рускій Бесїдї»

за си неутомимый трудъ около поднесеня товариского жития русского.

Товарискій вечерокъ «Союза» чи такъ званий «рускій балъ» випавъ и сего разу підъ кожнимъ взглядомъ задовольно. Була то, якъ завсїгды, забава сердечна, вільна одъ зимної етикетки, яка панує на прочихъ балахъ згромаджуючихъ титулову и финансову аристокрацію. На вечерокъ «Союза» присїли якъ все, такъ и сего разу представителі всіхъ 4 факультетівъ: а то теологи-священники, філософи-професори, правники-судїї, и медики-лїкарї зъ своїми подругами, а що найважнїйше, зъ гарними панночками, та ще и надто многі зъ послїднихъ въ «народнихъ строяхъ» отже и танцювавшихъ «коломыйку» при звукахъ «войсковой» музики, що становить завсїгды кульмінаційну точку вечерка, котрий закїнчивъ ся «ажъ рано, ажъ бувъ вже день».

Читальня въ Рєваківцяхъ, розвиває ся якъ намъ доносять, дуже красно, всіхъ членівъ числять она теперъ, 47. Люди рєваківскій горнуть ся що недїлї и свята до читальні, читають поучительні книжочки и забавляють ся гідно а не такъ якъ передомъ бувало, що люди по коршмакахъ ся валяли. — Черезъ читальню въ Рєваківцяхъ росте тамъ съ кожнимъ днемъ тверезість, а черезъ ню и добробытъ, за що жидки дуже на читальню ворогують. Члени читальні наїбїрають ще и амбаръ громадскій заложити. Щастї Боже до доброго дїла.

Подяка. «Союзъ» товариство рускихъ академиківъ въ Чернівцяхъ, складає прилюдну подяку комитетови для устроєня «вечерка съ танцями» дня 7. лют. лютого с. р. за ихъ труды около устроєня того вечерка, особливо же дякуємъ Вл. П-намъ Дру Стоцькому, сов. И. Винницкому и конц. Тиминьскому.

ДРОБНІ ВІСТІ.

(† Баронъ Алєзани Єронимъ) ц.к. президентъ Буковини и проч. и проч. упокоивъ ся наглє 8. л. Лютого с. р. о ³/₄ 48 год. вечеромъ на 57 роцї житя, а 13. роцї свого урядованя на Буковинї.

Похорони одбулись 12. л. Лютого рано на гр. к. кладовищі въ Чернівцяхъ.

О дїяльности покойного въ загалї а особливо о его бїжцяхъ до Русинівъ буковинськихъ напишемо небавомъ обширнїйше.

(Ювилей) 25-литературної дїяльности славного поета и композитора нашого вл. о. протоєрея и и професора Изидора Воробкевича (Данила Млаки) праздновати будуть Русини въ першій половинї сего року, до котрого торжества повзяла вже починь «Руска Бесїда» въ Чернівцяхъ.

(Є. В. престолонаслїдникъ Рудольфъ) заявивъ случайно балю студентівъ въ Відні, що небавомъ посїтить Галичину а потїмъ напевно и Буковину.

(Цїсарь именовавъ) вл. О. Костецкого Келестина декана и гр. кат. пароха въ Чернівцяхъ крылошаниномъ станиславівської капитулы.

(П. Гїгн. Симоновичъ) ново-именований президентъ львівської апеляції походить зъ черновецкой мїщанської родини. Родивъ ся въ Чернівцяхъ 1831. роцї тамъ кїнчивъ гімназію а одбувши науки правничї у Львовї, вернувъ назадъ до Черновець, всту-

пивъ тутъ въ державну службу и по кількохъ уже рокахъ дійшовъ до становиска заступника державного прокуратора. Въ р. 1863 выбрано его посломъ до Буковинського сойму, зъ которого увійшовъ въ складъ краевого видѣлу а одтакъ и до рады державной у Вѣдн. Въ р. 1873 именовано его совѣтникомъ высшого краевого суду у Львовѣ. Въ часѣ своего урядованя яко апеліційный совѣтникъ бравъ онъ участь въ характерѣ правительств. комисаря въ дебатахъ галицого Сойму надъ закономъ гипотичнымъ. Въ короткомъ часѣ опѣсля именовано его генеральнымъ адвокатомъ при трибуналѣ касаційномъ у Вѣдн. и на томъ становищи остававъ до сей поры. Ново-именованный президентъ есть передовѣмъ талантливимъ и рутинованымъ правникомъ, и має бути, якъ загально кажуть, чоловікомъ справедливымъ и безстороннимъ. Понятна рѣчь, що та послѣднѣя прикмета дуже пожадана при теперѣшнімъ станѣ нашого судѣвництва якъ въ загалѣ для цѣлого краю такъ и зъ окрема для насъ Русинѣвъ. Впрочѣмъ п. Симоновичъ має мати велику свѣтову огладу и привѣтливѣсть въ зносинахъ зъ своими подвластными якъ и зъ сторонами.

(Чвѣрка). Б. л. с. м. породила въ Лужанахъ на Буковинѣ жѣнка бѣднаго селянина Николая Онуфрейчука четверо дѣточокъ — два хлопчики и двѣ дѣвчати, — котрі 7. були окрещені. Дѣти суть повно развиті и до теперѣ цѣлкомъ здорові.

(Министеръ просвѣты п. Гавчъ) выдавъ розпоряджене, котрымъ забороняе учителямъ всѣхъ среднихъ шкѣлъ безъусловно держати на станціи учениковъ зъ тыхъ шкѣлъ, де они учать, безъ огляду на то, чи учитель викладає въ класѣ того учиника, которого державъ бы на станціи, чи нѣ. (Доси не вѣльно було держати лише учениковъ зъ тыхъ класѣ, въ котрыхъ учитель чого небудь учивъ). Заострене дотеперѣшного наказу мотивує п. министеръ тымъ, що близка стычнѣсть учителѣвъ зъ учениками по за школою подконує повагу учителѣвъ супротивъ публіки въ загалѣ и будить рознороднѣ для шкѣльництва шкѣднѣй подозрѣня.

(Дешевый князикъ)! До бюро президента вѣденської Рады державной д-ра Смольки пришло письмо зъ Рушукъ одъ якогось князя Алексея Страхимирского, въ котромъ той просить президента, чтобы оголосивъ передъ австрійскимъ парламентомъ его кандидатуру на болгарскій престѣвъ. Условія кандидата на престѣвъ суть бѣльше якъ умѣрені; жадає онъ лише 6000 франковъ рѣчною платнѣю и зъобовязує ся бути честнымъ та дбающимъ о добро краю володаремъ, а навѣтъ прирѣкає постаратись о мужескихъ наслѣдникахъ, чтобы по его смерти не опережились ся престѣвъ въ Болгаріи. Кандидатъ числить 20 лѣтъ и есть укрѣченнымъ слухателемъ торговельной школы.

(Въ Петербургѣ) завитала одъ довного часу така гарна и тепла погода, що цѣле мѣсто набрало зовсѣмъ весняного виду. Одъ часу коли въ Петербургѣ ведутъ ся метеорологічнѣ записки, не було ще нѣколи 13, 14 и 15 сѣчня такъ высокой температуры, якъ сего року. Температура въ Петербургѣ була въ послѣднихъ дняхъ о много высша, якъ н. пр. въ Варшавѣ або другихъ бѣльше на полудни положеныхъ мѣстахъ.

(М. Д.) питомецъ православной духовной семинаріи въ Черновцахъ хотѣвъ одоброти собѣ житѣе. Онъ вскочивъ до глубокой кирниці, однакъ люди побачили то, и выратовали его.

(Страшна катастрофа). Англійскій корабель «Калунда», котрый одплывъ д. 11 сѣчня с. р. зъ Лондону до Америки, затопивъ ся зѣткнувшись на одкры-

томъ мори зъ невыслѣженнымъ доси пароходомъ. При томъ несчастіи погинуло 360 людей.

(Зѣбране австрійскихъ Епископовъ) одбуде ся въ половинѣ слѣдующого мѣсяця въ Вѣдн. Конференція Епископовъ займе ся межи другими такожъ проектомъ уставы, маючи предложити ся державной думѣ а касаючи ся приверненя конфесійныхъ шкѣлъ.

(Функціонеры австрійскихъ судовъ) будуть при публичныхъ судовыхъ розправахъ носити такую одѣжъ, якою употребляютъ въ такихъ случаяхъ въ Франціи, именно широку тогу и бѣреть. Розпоряджене то войде въ короткомъ часѣ въ житѣе, и буде касатись кромѣ членѣвъ трибунала такожъ прокуратора и защитниковъ.

(Загальне зѣбране «Просвѣты») одбуло ся дня 2 с. м. при участи 92 членѣвъ. Уступачому видѣлови удѣлено абсолюторію, почѣмъ выбрано новый видѣлъ до которого увійшли: о. д-ръ Омелянъ Огоновскій яко голова и пп. Петро Огоновскій, Кость Паньковскій, о. Иванъ Чанельскій, Алексій Ярема, д-ръ Кость Левицкій, д-ръ Ом. Калитовскій, Даміанъ Гладыловичъ, Вол. Коцовскій, Величко, Романъ Заклинскій и Гнатъ Дзеровичъ. Поднести належить внесенє п. Врецьоны, чтобы просити министерію въ справѣ основаня руской гимназіи въ Черемисли и додатокъ п. Барвиньского, чтобы требовати заравномъ основаня руской учительской семинаріи.

(Торговля дѣвчатами). Дня 3. с. м. аренговано во Львовѣ одного изъ агентѣвъ, занимающихся ся вывозомъ дѣвчатъ до Америки. Агентъ той называє ся Іосъ Штро, и прибувъ тими днями изъ Стамбула.

(Рада державна) розпочала свои засѣдани 26. (28) Сѣчня с. р. Правительство предложило слѣдующіе законопроекты: а) законопроектъ взглядомъ выровнани грунтового податку на подставѣ результатовъ рекламціонного поступованя въ мыслѣ артикулу III. закону изъ дня 28. марта 1880 р.; б) законопроектъ о будовѣ порта въ Терестѣ коштомъ державного фонду и в) законопроектъ, управельняющій оборотъ чекѣвъ и cleaving-ѣвъ въ почтовыхъ касахъ ошадности. — Нововыбраніи послы складали посольскій приреченя, а послы: баронъ Шино, Доблеръ и Вусетичъ зрели ся своихъ посольскихъ мандатѣвъ. — Пос. Жакъ виѣсь проектъ змѣны закона о карнѣмъ поступованю, а президентъ министерѣвъ гр. Таaffe проектъ взглядомъ нового способу обчислованя посольскихъ дієтъ подорожи. По сѣмъ слѣдували интерпеліаціи, одновѣди на запитаня, и мотивованя рѣжныхъ внесенѣ.

(Женскихъ монастырѣвъ) во всѣхъ краяхъ Австро-Угорщины, разомъ съ Боснією и Герцеговиною есть 1353, а въ нихъ 13.710 монахинѣ.

(Згорѣла) шклянина гута Фішера въ Новѣй Гутѣ въ ночи зъ 19. л. Сѣчня. Шкода выносить 15—20 тысячъ зол. Властителемъ гуты є прав. рел. фондъ, а Фішеръ єи только однаймивъ.

(Добрыи прикладъ) подала читальня въ Раранчу що до просвѣты. За нею поійшли многі громады отворяючи читальнѣ, за єи прикладомъ взяли ся и старші черновецкій мѣщане до книжки и научились за мѣсяць цѣлой азбуки. Теперъ запровадила и Топорѣвска читальня науку читаня для старшихъ селянѣ, котру за препорученемъ правого старосты барона Гормузакого удѣляє тамошній учитель. Якъ намъ доносятъ, хоче и Мамаѣвска читальня розпочати такожъ науку для неписьменныхъ своихъ членѣвъ. Честнымъ газдамъ Мамаѣвскимъ просити бы о то п. учителя, а они чей не одкажуть соеєи помочи, тымъ бѣльше, що

п. староста доказали, що хотять просвѣты народа, за що имъ дай Боже здоровья!

(Черновецка «Газета Польска» не виходить вже одъ 1. л. с. м. Редакція завѣдомляє, що краєве правительство буковинське зажадало одъ неї доповнення кавціѣ, черезъ що слѣдующе число выйде 13. л. Лютого с. р.

(П. Каминьскій), черновецкій надучитель выбраний до рады мѣскої мавъ обовязати ся словомъ, що въ нарядѣ надъ школьними дѣлами не буде участвовати, чого давъ уже доводъ вынѣсши ся оногды при такѣмъ предметѣ изъ салѣ. На щожъ сидить п. Каминьскій ще въ радѣ, коли має мовчати въ справахъ, о котрыхъ мѣгъ и повиненъ бы говорити. Добре то каже приповѣдка: «Трафило ся слѣпой курицѣ зерно, та й то — порожне!»

(„Dziennik Polski“) зволить поставити нашу газетку на рѣвни зъ «Русею о. Бобровича.» „Dziennik“ помиливъ ся грубо, заявляе можъ ему, що и мы, якъ «Дѣло», то естъ буковиньска й галицка самосвѣдома Русь, требуемо приналежного намъ права, а не чіеи ласки. „Dziennik“ повиненъ такожъ памятити, що Буковина то не Галичина, та що и на Буковинѣ е згода толькѣ межи тыми Русинами й Поляками, що любять свое, а шанують чуже, та такі Поляки ще тутъ и тамъ на радѣсть ворогамъ въ меншинствѣ.

(Цѣсарь затвердивъ) выборъ совѣтника Вилг. Клімеша на бурмистра Черновецкого.

(Свѣдоцтва семестральні) роздавали въ черновецкій гимназіѣ и реалній школѣ 29. лют. Сѣчня. Гимназія мала сего семестру 752, учениковъ, тогды было 832.

(Загальне збѣранє) польского «товариства братнои помочи и читальнѣ польскої» одбуло ся 30. л. Сѣчня подъ проводомъ сов. Дра Дилевского въ комнатахъ тогоже товариства. Зъ касового справоздани выходитъ, що товариство мало въ роцѣ 1886. доходѣвъ 3037 зол. 41 кр. а розходѣвъ 2359 зол. 90 кр.; отже чистого доходу 677 зол. 51 кр., станъ маетку съ концѣмъ минушого року 7039 зол. 22 кр. На сѣмъ зборѣ именовано предсѣдателя товариства д-ра Дилевского почетнымъ членомъ.

(Въ Колимѣи) запроваджено, щобы замѣсть здѣлати шанки поздоровляти ся на ладъ войсковый.

(† Августъ Гелецгруберъ) професоръ школы господарской въ Чернівцяхъ, померъ 25. л. Сѣчня.

(Жертва холеры). Одинъ угорскій кушнѣрь приславъ сими днями до Снятына велике число по части вже уживаныхъ баранячихъ кожухѣвъ. Коли кожухи прийшли на снятынскій дворець и вѣсть о томъ розойшла ся по мѣстѣ, запанувала въ цѣломъ Снятынѣ тревога, бо всѣмъ здавало ся, що кожухи привезли зъ Угорицны холеру. Грєвога тая пришеволила громадскій зарядъ взятись за радикальне средство, и онъ велѣвъ сейчасъ таки на двѣрци зелѣзницѣ всѣ кожухи — спалити. Потѣмъ наставъ въ зворушенѣмъ мѣстечку зновъ примѣрный супокѣй. Жителѣ Снятына дуже вдоволені сею жертвою всесожженія; трохи менше вдоволила она властителя надавця кожухѣвъ, котрый выточивъ снятынскѣй громадѣ прощєсь о зворотѣ вартости кожухѣвъ.

(На далекѣй чужинѣ). Въ часѣ похода австрійскихъ войскъ до Шлезвигъ-Гольштайнѣ, лишивъ ся воинъ изъ Комарна, Михаилъ Грибъ, въ Нѣмеччинѣ, а зъ ѣтгамъ одпливъ до Австраліѣ и заложивъ собѣ тамъ господарство. О своихъ землякахъ онъ не забувъ и часто дававъ о собѣ знати. Въ минушѣмъ роцѣ приславъ онъ до Комарна двѣ вѣльнѣ карты корабельнѣ изъ Гамбургѣ ажъ на мѣстце для двоухъ людей, котры

хотѣли бы приѣхати до него, остатись при нѣмъ, а по его смерти обняти цѣле его господарство. Має онъ, якъ пише, 4 конѣ, 200 овецъ и много поля. Въ 1860. року удало ся двоумъ воинамъ изъ Комарна на чужинѣ найти лучшу долю, именно нынѣшному жителю Австраліѣ и другому, Якову Пилинскому, котрый нынѣ естъ властителемъ великой фабрики сафьяновъ въ Вѣднѣ.

(Романтичне приключєне) мало мѣстце дня 11. с. м. въ Валявѣ коло Перемышля. Селянинъ Мих. Качковский, выкравъ при помочи двоухъ своихъ товаришѣвъ изъ родительского дому жидовочку Пешу Морицъ, свою любовницю, щобы перешкодити ей вѣнчаню зъ жидкомъ. Крєвнѣй выкраденои допали однако уведителя и одобрали у него его добычу, при томъ однако довѣдались, що Пеша, утѣкаючи изъ дому, забрала зъ собою 200 зол., котры остали ся въ рукахъ Качковского. На той основѣ потягнуто романтичного Качковского до судової одвѣчательности.

(Именованя): Дрѣ Ант. Елтеръ зъ Бонны именованій надпорядочнымъ професоромъ философіѣ на черновецкомъ университетѣ. — Черновецка рада мѣска именовала Георгія Ранфа инспекторомъ будовничимъ, Людвика Вєста инженеромъ, Ивана Дорна касиромъ а Владисл. Матковского контролѣромъ. — Канцельмастромъ войскової музыки въ Чернівцяхъ именованій п. Костелецкій. — Професоръ клиники Дрѣ Микулѣч, нашъ крайнѣ, покликаній зъ Кракова на университетъ въ Королевци въ Нѣмеччинѣ.

(Конкурсъ на стале мѣстце учителя при 1-кл. школѣ нар. въ Слободзин-Раранчу зъ рускимъ и нѣмецкимъ выкл. языкомъ и квалификацією до уцѣленя науки религіѣ. Подавати до 18. л. с. м. до черновецкой рады школьной замѣскої; — Мѣстце профессора скотоводства при господарскѣй школѣ въ Чернівцяхъ, плата 1280 зол. и деценіѣ, подавати до бук. красового выдѣлу: — мѣстце лѣкаря скотѣвъ въ Синѣвцяхъ зъ платою XI. рангы, подавати до 25. л. с. м. до бук. президіѣ красовой. — на мѣстце асистента почтов. евент. двоухъ практикантѣвъ до конця с. м. кавціѣ асистента 400 зол. Подавати до ц. к. дирекціѣ почтъ и телеграфѣвъ въ Чернівцяхъ.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 11. л. Лютого с. р. коштовали 100 кіло: пшеицѣ 8 зол. 40 кр. до 8 зол. 60 кр.; — жита 5 зол. 50 кр., до 6 зол. — кр.; — овса 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 75 кр.; — ячменю 4 зол. 75 кр. до 6 зол. 50 кр.; — кукурузы 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 50 кр.

Перениска Редакціѣ и Администраціѣ.

Зъ симъ числомъ высылаемо цѣло- и пѣврѣчнымъ предплатителямъ нашимъ першій пѣваркушъ преміѣ, котрый мѣститъ въ собѣ: «Вже двацять рѣкъ и пятый...» (поєзія) и «Максимъ Чудатый» (повѣсть) О. Федьковича.

Ч. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ ДУБОВЦЯХЪ. Статутѣ для чинилѣрѣвъ нема, но постараемо ся.
ВІПР. О. Изв. Г. . . ВЪ НОВОЙ ЖУЦЦѣ. За рѣкъ 1886. належить ся намъ еще 1 зол. 50 кр. кр., о що просимо.
ВІП. П. М. Г. ВЪ МИТКОВѣ. О. И. О. ВЪ ЯВОРОВѣ. Ч. ЧИТАЛЬНѣ ВЪ НЕПОЛОКОВЦЯХЪ И ВЪ ЗАКОМАРЮ. Грошѣ получили, дякуємо, жаданѣ числа й «Библиотеку» выслано.
ВСѢМЪ РЕКЛАМОВИВШИМЪ НАШУ ГАЗЕТУ А И ЗАМОВИВШИМЪ «Библиотеку»: Выслано.

ДОНІСОВАТЕЛЮ ЗЪ СЕЛА: Ваша допись зложена вже й приѣде до 4. числа; бо въ сѣмъ вже не было мѣстця.

Выдає и за редакцію одвѣчає: Осипъ Ю. Гординьскій-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чопша.

»Буковина« выходить
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(площадь Австрій ч. 10), куда
всеѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Привѣтна депутація буковинскихъ Руси- новъ у Его Ексцеленціѣ краєвого прези- дента бр. Піна.

Въ пятницу дня 25. лат. лютого о півъ до 12 год. передъ полуд. удала ся депутація буковинскихъ Русиновъ подъ проводомъ ц. к. совѣтника судебного п. Изидора Винницкого, щобы повитати Его Ексцеленцію новоименованого краєвого президента бр. Піна. Въ складъ тои депутаціѣ ввійшли: о. Андрѣйчукъ Евзевій парохъ въ Дорошівцяхъ, властитель реальности Вишньовскій Николай, о. протоерей проф. теолог. Воробкевичъ Изидоръ, властитель реальности Гелечинскій Андрѣй, директоръ телефоновъ Глѣньскій Антонъ, о. крылош. Костецкій Келестинъ, проф. реальнои школы Пигулякъ Єрофтей, проф. унив. Дръ Смаль-Стоцкій Стефанъ и редакторъ »Буковины« Федьковичъ Осипъ.

Въ имени депутаціѣ промовивъ сов. Винницкій въ дословномъ переводѣ такъ:

Ваша Ексцеленцію!

Высокородный Пане Президентъ!

Заступники русскихъ товариствъ и другіе зібраніи тутъ представителѣ руского народа коронного краю Буковины були такъ смѣли вступити въ пороги сего авдіенційнои салѣ, щобы Вашой Ексцеленціѣ пожелати при обнятію найвысшого правительственои уряду сего коронного краю въ имени буковинского руского народу зъ великою почестью всякого щастя и выразити при томъ достойно и вѣрно ті чувства радости и надѣѣ, зъ якими весь буковинско-русскій народъ принявъ вѣсть о именованію Вашои Ексцеленціѣ президентомъ сего коронного краю.

Еще передъ 13 роками мавъ буковинско-русскій народъ щасте познати Вашу Ексцеленцію яко правдивого австрійского патріота, яко мужа надзвычайнои дѣятельности и енергіѣ, яко справедливого и совѣст-

ного начальника краю и яко такого высоко цѣнити и поважати.

Задля тыхъ правдивого мужа державного ъдзначающихъ власностей здобули собѣ Ваша Ексцеленція вже передъ 13 роками повне довѣріе всего населенія сего коронного краю, и та сама щиросердечна привязанность повела и сегодня представителѣвъ руского народа въ сию авдіенційну салю, щобы Вашу Ексцеленцію при случаю нынѣшного повитанія заевнити, що буковинскій Русины и теперь своему высокодостойному начальникови краєвому не будутъ въ веденію правительственныхъ справъ ставити жадныхъ трудностей, але протівно споможутъ всеѣ Вашіе добронамѣреніи, справы краю, добро и щасте нашої спольнои ътчины Австрій подмагаючи замѣры зъ наибольшимъ пожертвованемъ.

Зъ цѣлого 20 міліонового руского народа, що задля нещасныхъ політичныхъ и соціальныхъ ъдносинъ въ культурномъ розвою приостаъ, припала лише той его части, котра провидѣнемъ божимъ въ цѣлостной масѣ півчетверта міліона зѣстала тѣсно получена зъ судьбою австрійской монархіѣ, черезъ великодушне стараніе всеславныхъ австрійскихъ монарховъ лучша доля.

Тому то добре знаи правдиво патріотичный чувства Русиновъ, ихъ незрушима вѣрность и правдиво дитинна любовь, якими они для престола Его Апостольского Величества, Найпресвѣтлѣйшого Пануючого Дому, и для нашої спольнои ътчины Австрій все одушевленіи. Тажъ Русины суть въ австрійской исторіѣ зъ вѣрохобныхъ часѣвъ 48 р. славно звѣстий вѣрній Тиролички всходу! И теперь видать русскій народъ только въ Австрій свое цѣле спасене и щасте и задля того готовъ каждой хвилѣ за своего цѣсари и спольну ътчину Австрію посвятити свое майно, свою кровь!

Череняті повною свѣдомостію, що русскій народъ, разъ задля приклонности и добродѣйствъ надѣленныхъ ему австрійскими монархами, а не менше и задля своєї власной природной вѣдчѣ и своєї свѣжой жизненной силы дойшовъ до того, що вже теперь есть для успѣшного розвою нашої спольнои ътчины Австрій не то що не маловажнымъ але навѣтъ конечно потрѣбнымъ чинникомъ, не можуть зібраніи

туть представителѣ руского народу нѣ одной хвилѣ сумнѣвати ся, що Ваша Ексцеленція не одмовлять въ добре зрозумѣломъ интересѣ австрійскои державы и Найяснѣйшой Династіѣ вѣрнопреданному, въ одностенію до иншихъ народностей бѣльшѣсть сего краю становлячому рускому народови подати ласкаво помѣчну руку для его морального, духового и матеріального розвою, будуть у милости старати ся въ обрубѣ основныхъ державныхъ законѣвъ и конституційныхъ уставѣ послѣ дѣйсныхъ обстанѣвъ усунути недостатки, якѣ въ томъ взглядѣ ще панують, и зволють ласкавѣйше подѣйствовати, абы недостатки, — якѣ ще теперъ суть и справедливѣ жаданя Русинѣвъ укорочають, — въ церковныхъ справахъ, въ школьництвѣ и громадскѣмъ устрою, а особливо що до заступництва народного по можности скоро були усунені.

Сю скромну прозьбу осмѣлюють ся представителѣ руского народу при нынѣшнѣмъ повитанію предложити Вашѣй Ексцеленціѣ для ласкавого увзглядненя.

Звольте Ваша Ексцеленція приняти ще разъ выразъ нашего найглубшого поважання и позвольте собѣ представити членѣвъ зѣбраной туть депутаціѣ.

Его Ексцеленція бр. Піно сказавъ: «Дякую за приязнѣ слова» и заявивъ дальше депутаціѣ, що придержує ся вѣрно засады «рѣвне право для всѣхъ», для того буде дбати и о добро буковинскихъ Русинѣвъ; кожного часу увзгляднитъ справедливѣ желаня руского народа и буде старати ся о скѣлько въ его силахъ усувати всякѣ можливѣ недостатки.

При представленію розмовлявъ Его Ексц. прихильно зъ поодинокими членами депутаціѣ. На конецъ попрощавъ Его Ексц. депутацію словами: „Запечняю васъ еще разъ, мои панове, що то все, що я попередно выказавъ, вѣрна и щира правда.“

До тыхъ золотыхъ слѣвъ Его Ексц. привязують буковинскѣ Русины всѣ свои надѣѣ на лучшу долю. Коли они сповнять ся — о чѣмъ мы не смѣемъ сумнѣвати ся — тоды сповнять ся справедливѣ желаня буковинскихъ Русинѣвъ и устануть нашѣ кривды!

Що дѣють нашѣ братья?

Найважнѣйша рѣчь, яка теперъ займає нашихъ братѣвъ Галичанѣ, є заведење рускои гѣмназіѣ въ Перемышля. Коли ихъ стараня о руску гѣмназію въ соймѣ галицкѣмъ були даремнѣ, бо Поляки нѣякъ не можуть собѣ того зъ головы выбити, що они вже не паны, а Русины не ихъ подданѣ, толькѣ всѣ разомъ єсьмо рѣвнѣ передъ правомъ, старають ся Русины всѣми силами въ Вѣднѣ осягнути свою цѣль. Уже попередно поставивъ рускѣй посолъ придв. сов. Ковальскѣй внесєне въ радѣ державнѣй, чтобы завести въ Перемышля

руську гѣмназію, и то внесєне поручила комісія школьна рады державнои правительству до увзглядненя. Не задовго прѣйде ся справа передъ повну раду и бѣдѣ ей ухвалы залежитъ, чи будуть Русины галицкѣ мати свою гѣмназію, чи нѣ. Но чтобы ся ухвала выпала въ користъ Русинѣвъ, уложило полѣтичне товариства «Народна Рада» у Львовѣ пропамятне письмо до министерства просвѣты и обохъ палатъ рады державнои, въ котрѣмъ представлено сумне положєне Русинѣвъ на поди школьництва, а особливо що до школъ середнихъ т. є. гѣмназіѣ и семинаріѣ учительскихъ. Сумъ збирає, коли погадаємъ, що пр. Стирѣя для 1823 ученикѣвъ має 6 гѣмназіѣ; Шлєскъ для 1400 ученикѣвъ такожѣ 6, Краина для 1000 ученикѣвъ 3, Поляки въ Галичинѣ для 8200 польскихъ и жидѣвскихъ школярѣвъ ажѣ 22 гѣмназіѣ, а для 2000 рускихъ ученикѣвъ єлише одна однѣсьнѣька гѣмназія у Львовѣ. Такъ само лихо и зъ семинаріями учительскими въ Галичинѣ, бо коли для 1212 школъ польскихъ засновано ажѣ 5 семинаріѣ чисто польскихъ, а 4 утраквистичныхъ (т. є. зновъ польскихъ, бо въ рускѣй мовѣ выкладає ся тамъ якѣбы зъ ласки деколи оденъ або два предмети), то для 1376 рускихъ школъ нема анѣ одной семинаріѣ учительскои. Вся Русь галицка упоминає ся теперъ однодушно и зѣ всею енергією о усунєнє тыхъ кривдъ и о поданє средствъ до свого національного образования. Такъ и намъ бы, братья, робити, бо у насъ на Буковинѣ ще горше Русины покривдженѣ, ажѣ въ Галичинѣ. Тажѣ въ цѣлой рускѣй части Буковины, вынявши Чернівцѣ яко столицю краю, нема анѣ одной высшой школы, ба навѣть зъ народныхъ школъ толькѣ двѣ школы въ Кѣцмани и Вижницѣ суть чотырокласовѣ, а всѣ прочѣ, вынявши двокласовѣ въ Заставнѣ, Вашкѣвцяхъ и Садагурѣ, самѣ однокласовѣ. Чи то має бути для Русинѣвъ досыть той науки, що въ народныхъ школахъ? Чи Русины все мають бути лише паламарями, дяками, та возными и слугами у чужинцѣвъ, що вивчивши ся въ высшихъ школахъ въ Сучавѣ, Радѣвцяхъ, Серетѣ и въ Чернівцяхъ приходять на руску землю яко священники и всякѣ урядники? Нѣ! Русины мають на своѣй землѣ повне право для своего духового розвою, мають право вымагати, чтобы въ ихъ краю были священники и всякѣ урядники зъ руского роду, а не чужинцѣ, мають право вымагати, чтобы зъ рускихъ податкѣвъ и за рускѣ рекруты удержували ся рускѣ люди! Але то право стоить лишь на папери, бо для Русинѣвъ нема можности образувати ся. Въ рускѣй части Буковины нема школъ, и такъ нидѣють рускѣ дѣти въ темнѣ и невѣжѣ, и нема що дивувати ся, коли при такѣй дѣлѣности о народну просвѣту въ кѣцманскихъ и въ сусѣдныхъ повѣтахъ лєдвѣ 7 людей на 100 умѣє читати. А коли зважимо, що тѣ сѣмъ то певно самѣ жиды та другѣ чужинцѣ, то покаже ся, що Русины цѣлѣмъ темнѣ. То наша наибѣльша бѣда, то наша вся нужда, що Русины не знаютъ ще вартости науки и просвѣты, и нѣбы не видать, якъ кождѣй нехристь и другѣ ихаютъ ся до науки, — они все однаково говорятъ: «мѣй

тато не вчивъ ся, мѣй дѣдъ не вчивъ ся, тай ты, сыну, не поѣдешъ до школы.» Зле то брати! Бо вже теперъ видите, що всю науку мусите дорого оплачувати, и за грошѣ у людей розуму позичати, чи то у адвоката, чи то у панотця та учителя, чи то у другихъ. А якби всѣ учени були вашими, рускими дѣтьми, то вы хоть только користи малибъ зъ сего, що не мусѣлибъ дѣлати ваше господарство на кѣлька частѣй, бо одну дитину примѣстилибъ вы яко священника, другу яко учителя, третю яко писаря, иншого яко доброго ремѣсника, а ваше господарство перейшло бы цѣле въ руки одной дитини — и такъ всѣ дѣти чулибъ ся въ гараздѣ и добрѣ и пѣкому бы зле не вело ся. Тожъ братя, а особливо вы зъ кѣцманьского и заставнецкого повѣту старайте ся всѣми силами о вышну школу въ Кѣцмани, пишѣть и вы таке пропамятне письмо до министерства просвѣты та до рады державной, а певно школу достанете, бо вже вамъ си нашъ найяснѣйшій Цѣсарь приобѣщавъ, а «Руска Рада» и «Руска Бесѣда» въ Чернѣвцяхъ будутъ также всѣми силами о то старати ся. Такъ полученными силами осягнемо свою цѣль! Самы о все стараймо ся и дбаймо, бо нашѣ послы, котрыхъ вы такъ легкодушно выбрали, не дбають о наше добро. Идѣмъ за примѣромъ нашихъ братѣвъ Галичанъ, котрѣ своимъ власнымъ трудомъ двигаютъ ся зъ вѣковой нужды. — Отъ и зновъ заложили они нову народну торговлю въ Сокали, та не будутъ теперъ потребувати купувати все у жидѣвъ, а свои грошѣ пойдутъ до народнои торговлѣ, а чистымъ доходомъ дѣлать ся всѣ, що си заложили и такъ зыскъ не иде въ чужѣ руки, а въ свои власны — въ рускѣ руки. Вписуйте ся братя и вы численно до черновецкой народнои торговлѣ, бо такъ якъ школы принесутъ намъ свѣтло и выдвинутъ насъ зъ духовой неволѣ и залежности одъ другихъ, такъ торговля поддвинетъ нашъ бытъ матеріальный, и не будемъ вже въ чужихъ кишенихъ глядѣти для себе помочи и ратунку. — Новымъ обьявомъ жизненности руского народу въ Галичинѣ е го, що зъ початкомъ сегорѣчныхъ вакацій выѣде дуже вырванный рускѣй хоръ за границу, чтобы си познакомиться зъ чудовыми нашими пѣснями, и такъ ширити и за границею симпатѣй до нашего народа. Слѣваки будутъ всюду выступатьъ въ гуцульскомъ уборѣ. Щастъ имъ боже! Но найважѣйша рѣчь, одъ якои мы богато а богато добра надѣемъ ся, буде зѣздъ рускихъ ученыхъ у Львовѣ, якѣй одбуде ся въ память 50-лѣтнего одродження галицкой Руси черезъ выступлене Маркіяна Шашкевича. Буде се величавый и незбѣтый проявъ жизненности нашего народа, що ще передъ 50-ма роками спавъ твердымъ сномъ и валивъ ся въ духовой и экономичной неволѣ, а теперъ двигнувъ свою голову на стѣлько, що всѣ мусятъ зъ нимъ числѣти ся. Дастъ Богъ, що на томъ зѣздѣ полагодять ся нашѣй найважѣйшій пытаня языковѣ, выскаже ся загально и для всѣхъ наша самостѣйность народна и що онъ стане подвалиною новои, щасливой поры свѣдомого труда цѣлой 20 миліоновой Руси для Руси. Въ томъ зѣздѣ возьмутъ певно участь такожъ нашѣй буковинскѣй ученѣй.

Найгѣрша доля припала нашимъ угорскимъ братѣмъ Русинамъ. Мадяры вытискають рускѣй языкъ зъ школѣ, а навѣть релігѣй, котрой учили въ унѣварской гимназіѣ черезъ бѣльше якъ трицѣть лѣтъ все по руски, учать теперъ Русинѣвъ або цѣлкомъ по мадярски, або мѣшано. Зъ руской молодежи, що учить ся въ унѣварской гимназіѣ, выходятъ по бѣльшой части священники, котрымъ конечно знатибъ по руски, божь они идуть въ рускѣй громады и мусятъ говорити и проповѣди по руски и сповѣдати и т. д. по руски. Та ба, о то и ходитъ, чтобы народъ бувъ темный, бо що онъ одъ такого священника научить ся, коли его не розумѣе. Наша св. консисторѣя буковиньска взяла собѣ здае ся Мадяровѣвъ за взорець до поступованя зъ Русинами. Всѣ знаютъ, що на Буковинѣ е бѣльше рускихъ громадъ нѣжъ румуньскихъ, тай треба бы до рускихъ громадъ такихъ священникѣвъ, що умѣють по руски; але въ семинаріѣ учать вынывши два предмѣты все — и то противъ права — по румуньски: зъ семинаріѣ выходятъ потѣмъ священники, що не то що не умѣють говорити по руски, ба навѣть читати нашихъ церковныхъ книгъ не знаютъ, бо до семинаріѣ принимаютъ самыхъ лишь Румунѣвъ а лишь кѣлька Русинѣвъ на показъ. Въ черновецкой гимназіѣ е нѣбы катихета для рускихъ школярѣвъ, але якъ онъ говоритъ по руски, — ажъ уха трѣщать! А ще до того поставивъ собѣ о. катихета за задачу зрумунѣшити рускѣй дѣти, и каждого року высылае онъ по одному, по двоухъ то лѣкаючи, грозѣчи що дастъ лиху клясу, то обѣщючи, що якъ поѣде на румуньску релігѣю, то онъ ему буде помагати, до румуньской клясы и такъ пропадаютъ нашѣй дѣти.

Такъ перевѣвъ онъ уже богато рускихъ школярѣвъ на Румунѣвъ, бо коли ще 1881. р. було на руской релігѣй 76 учениковѣвъ, то 1886. р. ихъ лише 49!! — Чи масѣ мы тому румунѣщеню нашої молодежи придивляти ся зъ заложенными руками? Чи не досыть пошили си Румуны нашими перевертнями? Тыхъ кривдъ Русины не можуть и не повинны вже довше терпѣти! Мы чей неподъ мадярскимъ гнетомъ, а подъ Австрією, що всѣхъ обороняе, хто шукае обороны, и дбае о усуненѣ кривдъ. «Руска Рада» и «Руска Бесѣда» повинны длятого чимъ скорше выготовити пропамятне письмо до министерства просвѣты, чтобы въ семинаріѣ завести рускѣй выклады, а такого катихету усунути. Намъ вже добирають ся до живого, выдирають намъ нашъ наибѣльшій скорбъ, нашу мову. Але не даймо ся, бо за нами право, Богъ и правда!

ДО ПИСИ.

(Изъ Топорѣвцѣвъ). Братя селяне! Я вже доносилъ вамъ о хорошѣмъ ладѣ въ нашѣй читальни, що люди мають зъ читальнѣй великѣй хосень, а чому? бо люди що свѣта, що недѣлѣ у читальни, а не у корнѣмъ, бо довѣдуютъ ся все щось файного зъ книжочокъ и газетъ. Послухайте, братя хлѣбобобы, що вамъ розкажу за честного члена читальнѣй. Членъ такѣй не шукае

увеселеня въ напиткахъ, онъ забавляе ся розмовою, читанемъ газетъ, слуханемъ забавныхъ або поучающихъ исторій, котрі розгоняють и смутокъ и скуку и прогоняють покуску до марнованя гроша и до запропащеня тяжкой праці.

Буває такіи чоловікѣ, що нечленъ читальнѣ — що бавить ся десь при горѣвцѣ, не обійде ся нѣ въ свята, нѣ въ жнива нѣ на хрестини, нѣ на весѣле безъ горѣвки и выдае за одинъ рѣкъ неразъ надъ 60 зол. на ту сивуху. Но хто въ читальни вольный часъ проводить, той забуває о сивусѣ, — платить лишъ членську владку, а скѣлько то десятковъ ошадить що року! У Дмитра Пурича було весѣле жваве и гучне, — но безъ горѣвки. За то гостѣ зложили складку, — не на горѣвку — але на подарокъ для молодой пары, — и 17 зол. подаровали имъ на щасте. — Бо то було у члена читальнѣ, а читальня одводить чоловіка одъ злыхъ привычокъ, веде до добра, до пѣзнаня свѣта и Бога, котрого долонею есть свѣтъ-природа. Читайте, братя, пѣзнайте и людей и краѣ и творы всемогучого Бога, що наповняють и горы и море и въ внутри землѣ ся крыють; пѣзнаете цѣлу землю, що якъ та величезна куля лѣтае вѣчно, гнана силою божою, лѣтае все округъ сонця; пѣзнаете, якъ еще инші округлі брылы далеко бѣльшій якъ земля, — одинъ лѣтають въ незмѣрымѣмъ свѣта просторѣ, другі на мѣстци крутятъ ся держаніи невидимою божою силою. — Все двигае ся, иде дорогою Богомъ всказаною, — славить Его. Се свѣтъ божій, повный чудесъ, се книга природы, — писана пальцемъ Божиимъ. Читайте въ нѣй!

Андрій Василичукъ,
секретарь читальнѣ Топорѣвской.

(Изъ Василева) Якъ люди за свои села дещо до газетъ пишуть, такъ и я бымъ радъ просити п. Редактора, и моихъ кѣлька слѣвъ правдивыхъ въ поважнѣй часописи «Буковинѣ» ласкаво помѣстити.

Въ недѣлю 3. октября л. 1886. одбуло ся посвящене новоотворенои школы въ Василевѣ. Погода була красна й зѣбрало ся много народа до божого дому, межи нимъ пп. баронъ Капрый, дѣдичъ Николай Баласинович и рѣшта зъ Василева — зновъ п. директоръ Микитовичъ и п. Негрушъ зъ Кѣцмана и др. Хотъ наша церковь мурована и обширна, а було народа набито въ нѣй. Около 9. години розпочала ся служба божя, якъ звykle у насъ глухо и смутно, нема кому красно заспѣвати, лишъ даскала чути приразливый голосъ. На щасте настагае тутъ передъ св. Евангелиемъ зъ своими школярами-спѣваками п. учитель Бойчукъ зъ Товтрѣвъ — а намъ всѣмъ якось ажъ одрадно стало! смутокъ перемѣнивъ ся въ радѣсть. П. Бойчукъ попросили п. даскала, щобы свѣй голосъ троха зашпарували — и зачали дальше зъ своими хлопцами на 3 голоса службу Божу спѣвати. Не стае ми слѣвъ, тутъ тую такъ велику радѣсть и восторгъ народа описати, накопи мы учули, що нашій рускій сельскій дѣти такъ красно св. богослужене спѣвати умѣють — мовъ бы

ангелѣвъ Богъ зѣславъ зъ неба! Гадаемо собѣ: що то за добро велике — школа а добрый учитель на селѣ? Бувалимъ и по чужихъ церквахъ наддѣстринскихъ, то на храму, то такій такъ, алемъ не чули ще такого спѣву, якъ товтринскій школярѣ въ церкви спѣвають! По набоженствѣ забрала ся процесія зъ церкви и пошла до школьного дому, де мало ся водосвятіе одбути, а дорогою товтринскій школярѣ спѣвали «Царю небесный». На подвѣрѣ школьнѣмъ спѣвали ученики въ хорѣ водосвятіе, Апостолъ одчитавъ одлично товтринскій школяръ Василь Слободянъ, а при кѣнци одспѣвано 3-кратне многолѣтсвіе нашему найяснѣйшому Монархѣ Цѣсарю Францъ Іосифу I., и Имнѣ народный с. е. царску пѣсню — а яко грѣмкій одгомѣнь чути було «Слава» одъ народу! — Потѣмъ о. Томюкъ мали довгу проповѣдь о просвѣтѣ народа, а п. директоръ Микитовичъ, грѣмкою промовою объяснили народови примусъ школьный, заохочуючи народъ до школы указуючи на товтринську молодѣжь.

На кѣнець одспѣвала молодѣжь товтринска ще «Миръ вамъ братя», «Щастъ намъ Боже», «Де есть руска отчина», «Днесъ пора и той часъ» и инші, по чѣмъ наступило коротке угощене.

Съ низайшимъ почтенемъ

А. Гривуль,

селянинъ зъ Василева.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Стукѣтъ збрѣвъ чути по цѣлѣй Европѣ, и все ще не знати, що зъ того буде. Особливо наполохало то Европу, що Россія закупуе величезнй массы провіанту для войска: Робота всюды ажъ кипить, тай въ Австріи зажадали вже міністры одъ рады державной, щобы призволила выдати звышъ 12. миліонѣвъ зол. для узбрѣсеня краевой и загальнои обороны, а въ Будапештѣ одъ сойму угорского на такой потреби пѣвосьма миліона зол. На 1. марта зѣйдуть ся спѣльный делегаціѣ, щобы зновъ дати для войска зъ 50 миліонѣвъ. Одже всѣ потребности войсковы мають конштувати разомъ 70 миліонѣвъ зол. Коло Львова будують вже великі баракы на магазины войсковы. Такъ само збрѣвътъ ся и Румунія и зажадала на ту цѣль одъ сойму звышъ 5 миліонѣвъ зол. Всѣ тѣ вѣсти страшно занепокоили людей, нѣхто не чусъ ся беспечнымъ, всюды застои въ торговли и промыслѣ, и черезъ то потратили вже державы тысячы миліонѣвъ, хотъ ще и не пришлобъ до загального знищеня. Славный проф. дръ. Шефле, що бувъ колись австрійскимъ міністромъ, вычисливъ, що кошта войны межи двома державами выносилибъ 16 миліардѣвъ, а межи кѣлькома державами то навѣтъ 30 миліардѣвъ. Самій процента одъ такой суммы, рахуючи лишъ 4%, выносятъ 640 миліонѣвъ. Якже то сплачувати, коли вже теперъ всѣ державы довгами такъ обтяжены, що не въ силѣ платити процентѣвъ? — податкѣвъ пѣдвыснити не можна, бо они у насъ и всюды такъ великі, що ледвы можна ихъ платити, одже мусѣлобъ прийти до державного банкроту, т. зи. що

наразъ всѣ гроші були бы нѣ по чому, була бы се цѣлковита и загальна руина маєткова. Дятого повиннибъ державы старати ся якъ наибольше о то, абы удержати спокой; но чи се удасть ся, не знати, бо въ такомъ непевномъ часѣ, якъ теперь, вырождае ся мимоволь авантюрична охота закончити непевный станъ рѣчей бодай бы и войною. Такъ Россіяне пруть царя конечно до войны, и хотяй самъ царь може и не похочуе, то на конецъ послушае голосу народу. Въ Россіи теперь взагалѣ невыносимы часы. Въ Петербургѣ открыто зновъ революційну змову межи войскомъ и поарештовано до 80 осібъ, по большой части офицеровъ и кадетовъ. Всѣ тамъ незадоволеніи, одинъ радѣтъ войны, другіи змовляють ся противъ царя, чтобы его усунути, а завести республику, або принаймѣ конституцію; брать наши русины терпятъ тамъ подъ царскимъ гнетомъ всякій и найтяжшій кривды. — Болгарска справа все еще не полагоджена. Турція заняла ся дуже горячо еи полагодженемъ и здавало ся, що еи се удасть ся, бо всѣ державы оказували охоту до того. Тымчасомъ зачуваємъ теперь, що Россія ставить зновъ перешкоды и трудности. Такъ Славяне терпятъ зачерезъ самыхъ Славянъ, що привыкли лише панувати, та розказувати, и все гарбати въ свои руки. Не велика се честь для Славянъ! — Зъ сего загального заколоту користають лише всякій шпекулянтъ-жиды и выманюють одъ нашихъ людей всякій рѣчи за безцѣнъ; дятого уважайте, и не дайте ся баламутити нѣкому!

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

Одозва. Кто не знае, чимъ есть дѣмъ для родного жита, кому не знана потреба тревалого огня для большого союза одъ родины, — для великой цѣли, котру має общество «Рускій Народный Дѣмъ» въ Черновцахъ. Дѣмъ, котрый маемъ поставити, має бути огнищемъ русской жизни, центромъ дѣятельности нашихъ обществъ, котрыхъ цѣли знаете, крайне. — Ту має плекатись молоде наше племя, — выгрѣватись любовь до своего народа — и всего що ему дороже. — Ту має цвистити народный театръ и народне жите одозвати ся рѣднымъ словомъ, громкою пѣсню на всю нашу краину.

Цѣли русскихъ обществъ суть нашою спѣльною задачою, а грѣшъ котрый пожертвуемъ на «Народный Дѣмъ», принесе въ плодахъ общественныхъ трудовъ — пожитокъ народови.

На «Народный Дѣмъ» має наше общество готѣвкою лишь 112 зол. 38 кр., въ щадницѣ 2560 зол. а въ довжныхъ паперахъ 1004 зол. Сума та дуже мала.

Родимцѣ! духове жите въ народѣ будить ся, онъ бажае просвѣты. А сколько то маемъ противниковъ просвѣты, сколько настраиванъ вымѣренныхъ противъ закладания читальнъ, противъ читаня русскихъ книжокъ. Колижъ не дбають о народѣ тѣ, що ему суть наиблизшій и обовязаніи бути ему первыми пріятелями, то спадае цѣла задача на рускій общества, чтобы ему бути

свѣтилами, — а для ихъ розвитку необходимый намъ «Народный Дѣмъ».

Складайтежъ хоть маліи — но численніи жертвы на сей народный жертвенникъ, — вступайте въ члены Народного Дѣму. — Вступна владка 2 зол. — Мѣсячный членскій вносъ 50 кр.

Выдѣлъ Народного Дѣму всѣма способами старае ся зыскати фонды, щобъ сповнити свою найпершу задачу, и зывае каждого друга народа, чтобы намъ помагавъ. Выдѣлъ рѣшивъ збирати фанты на устроене томболы, чтобы при случайности забавы розпродати льосы и зъ того мати зыскъ на «Народный Дѣмъ». — Артистовъ нашихъ, именно в. п. Юстина Пигуляка и в. п. Николая Ивасюка упросивъ выдѣлъ, чтобы каждый зъ нихъ вымалювавъ одинъ хороший образъ и пожертвовавъ его на Народный Дѣмъ. Каждый зъ тыхъ образовъ буде зъ особна выпущенный на льосову продажъ и принесе зыскъ для Народного Дѣму. — Одъ нашего писателя в. п. о. Данила Млаки получилисьмо въ даръ его новонаписане драматичне дѣло п. т. «Блудный Сынъ», котре предложилисьмо львовскому товариству «Бесѣда», и надѣемъ ся, що она прійме его въ репертоаръ русского театру, стоячого подъ еи покровомъ и пришле намъ за то премію. Принимаемъ творы всякого артизму и каждого фаху, одзываемъ ся до чувства каждого, хто добра желеае нашому бѣдному народови, — и просимъ о пожертвованіи всякого рода а ужіемъ ихъ якъ найкористѣйше на найпершу нашу цѣль.

При сѣй случайности зываемъ всѣхъ довжниковъ нашихъ до уплаты своего довгу. — У нихъ має наше общество належитости въ загальной сумѣ 1004 зол.

Не мала та цифра причинити ся значно до прискоренія нашего дѣла, если панове довжники еи скоро уплатятъ и оцадять и собѣ и намъ неприятныхъ кроковъ судовыхъ, и часу и коштовъ, звязанныхъ зъ тыми неприятыми средствами.

Выдѣлъ намѣряе всѣхъ довжниковъ, недодержавшихъ речинця, позвати передъ судъ.

Тымъ панамъ, котріи передъ рокомъ и давиѣйше пріяли ся збирания жертвъ на Народный Дѣмъ и получили одъ насъ въ той цѣли бланкеты назначеніи нашимъ выдѣломъ и печатію Народного Дѣму, — пригадуемъ, що терминъ збирания давно минувъ и повторяемъ наше серіозне — вже часто въ газетѣ оголошене возване, чтобы до конца мѣсяця марта с. р. одослали намъ тѣ списы жертвъ и жертвованій датки. По уплывѣ сего термину выдѣлъ Народного Дѣму буде ихъ уважати за довжниковъ общества и выступитъ противъ нихъ якъ противъ всѣхъ своихъ довжниковъ.

Одъ выдѣла общества «Народный Дѣмъ» въ Черцахъ дня 23. лат. лютого 1887.

На «Дѣмъ Народный» въ Черновцахъ зѣбравъ п. Я. Велегорскій въ Ошихѣбахъ въ домѣ о. пароха 2 зол. 50 кр., у учителя Н. Андрѣйчука 1 зол. 15 кр.

мурашка одъ «Союза» 60 кр. Щедримъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руске «Спасибѣтъ!»

«Союзъ», товариство рускихъ академикѣвъ въ Чернівцяхъ складає прилюдну подяку Всч. о. Залуцкому пароху въ Тереховлі за даръ 2 зол. и Всч. о. Стефановичови зъ Вашковецъ за даръ 2 зол. въ користь тогоже товариства.

Загальний збѣръ членѣвъ «Братства св. Тадея» въ Чернівцяхъ одбувъ ся дня 19. л. сѣчня підъ проводомъ старѣйшины Братства, сов. Винницкого. По одкрыттю горячою промовою сов. Винницкого здавъ секретарь Братства, п. Гукъ, справозданє зъ дѣяльности буншого выдѣлу. Зъ справозданя показалося, що выдѣлъ займивъ ся выставленємъ нового дому для Братства и въ той цѣли затыгнувъ позичку на 2000 зол. въ буковиньскѣй щадниці, котру зъобовязавъ ся сплатити въ 34 пѣврѣчныхъ ратахъ. Справозданє касієра выказало доходы Братства на 4177 зол. 68 кр., а росходы 4141 зол. 35 кр. Зъ добровѣльныхъ вкладѣвъ вилынуло 76 зол. 48 кр. Загальний збѣръ одобривъ оба справозданя, выбравъ одтакъ комисію шконтруючу и принявъ внесене д-ра Стоцкого, щобы чотыри комнаты нового дому назначити на бурсу, а новому выдѣлову припоручити выстаратись о фонды, потрібнѣи на сплату довгу и удержанє дому и бурсы. До нового выдѣлу ввійшли: сов. Винницкій, д-ръ Стоцкій, и пп. Окуневскій, Вишневскій, Гелечинскій, Островскій, Стаховъ, Данилевичъ, Стрончевскій, и Поверловичъ.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

† Вілгелмъ фонъ Клімешъ,

бурмистръ черновецкій, емер. ц. к. правительственный совѣтникъ и проч. и проч. упокойвъ ся нагле 8. (20) с. м. о 5. год рано на 64. роцѣ свого праведного житя.

Тлѣний останки покойного похоронено 10. (22.) с. м. передполуднемъ коштомъ громадскимъ у величавый способъ при незвычайно численнѣй участи представителѣвъ всѣхъ народностей, вѣроисповѣданъ и становъ у власнѣмъ гробѣ р. к. кладбища на Горячѣй.

Покойный бувъ тутъ найпопулярнѣйшою особою послѣднихъ десяти лѣтъ, а то яко совѣстный урядникъ нагороджений одъ С. В. Цѣсаря одзначенємъ «фонъ», яко чоловікъ незвычайнои доброты, яко бурмистръ далекой всякои хотъ бы найменшою партійности, противно перенятый на злѣсть затытымъ національнымъ, конфесійнымъ и особистымъ дразнителямъ рѣдкою лагідностію и правостію, яко мужъ непокаяного характеру, яко батько щиро любячий свою семью. Подай, Господи, усопшому рай свѣтлый, покой вѣчный, а Чернівцямъ годного настуника!

(Его Ексцел. президентъ бар. Піно) прибувъ 10. (22.) с. м. о 1/2 год. по полудни до Черновецъ. На дворѣ въ Залуцку витавъ Его Ексцеленцію староста вижницкій зъ депутацією, такъ само въ Неполоковцяхъ староста коцманскій зъ депутацією; тутъ промовивъ въ имени громадъ ч. Снитыччукъ начальникъ Коцмана вручаючи С. Екс. хлѣбъ и соль, що и президентъ зъ ласкавою подякою приняты звалили. Підъ гукомъ зъ моздѣровъ и окликѣвъ опустили и.

баронъ Неполоковцѣ выѣзджаючи до Чернівцѣвъ, де депутаціѣ рѣжныхъ корпорацій зъ п. совѣтникомъ Страсеромъ на чолѣ Его Ексцеленцію повитали и въ мѣсто впровадили. П. президентъ пробуде въ Чернівцяхъ только скѣлька днѣвъ, выѣде до Вѣднѣ, по чѣмъ поверне й осяде стало мѣжь нами.

(«Газета Польска») Черновецка почала зновъ виходити зложивши власну кавцію.

(«Сѣчь»), ак. тов. у Вѣднѣ обходить сего року памятку свого 20-лѣтнего существованя. Для увеличеня сего свята задумє оно выдати «Альманахъ» при участи всѣхъ рускихъ писателѣвъ и дохѣдъ зъ сего выданя назначити на памятникъ Тараса Шевченка. Щастѣ Боже доброму дѣлу!

(На граници) Францталю и Волоки выбудовавъ Румунъ керницю надъ жереломъ, зъ котрого р. 1675. мавъ бити король польскій Янъ Собескій. Полякъ п. Іг. Закшескій поставивъ до того зъ дуба хрестъ зъ образомъ Собеского, зъ старосвѣтскою шаблею и надписею польско-руско-румунскою. Все то освятили 2 прав. священники. Прав. консисторія учувши о томъ, зажадала укараня дотычного лѣсничого и усуненя цѣлого памятника, яко *tendenziöse Ostentation gegen die gr. or. Kirche und gegen die rumänische(!) Nation* (!!)

(Д-ръ Янъ Дилевскій), ц. к. совѣтникъ суду въ Чернівцяхъ, голова польского товариства и читальнѣи и пр., именованный тимчасово емеральнымъ адвокатомъ у Вѣднѣ.

(Выхрещенє) 30-лѣтнего жида Мойсея Каца одбуло ся 12. м. м. въ р. кат. костелѣ въ Вижницѣ.

(Рада державна) у Вѣднѣ радить теперъ надъ обезпеченємъ робѣтниківъ на случай хоробы, окалѣченя и смерти. Кромѣ того поставлено скѣлька внесень, котры прийдуть познѣйше на нараду. Рѣжнѣ запятаня зѣ стороны посѣловъ зазнали належитои одновѣди министровъ. Нѣмецкѣ послы посварились и подѣлились на часть нѣмецку и противно-жидовску. Завтра зѣйдуть ся послы-делегаты до Пешту, де мають радити надъ позволенємъ грошей потрібныхъ на узброєне краевого ополченя.

(До Америки!) Въ декотрыхъ окрестностяхъ Бродѣвъ замѣтнѣи одъ довшого часу крайне опаснѣи агитаціѣ межи нашимъ народомъ. Именно снують ся межи нимъ неумовимѣи агѣнты-жидки, підмавляючи грунтовыхъ господарѣвъ щобы продавали свою землю и переселялись до Америки, де будьтобы, тамошнєе правительство республіканське роздасть даромъ, або за маленьку цѣну и підъ легкими условіями, кождому прибувшому господарю по 60 до 120 моргѣвъ найлѣпшои землѣи и лѣса! Тѣ агѣнты представляють землю въ Америцѣ расмѣ. Агѣнты агитують ловко и хитро, бо не чувати, щобы котрого зъ нихъ до теперъ арештовано. Въ громадахъ, якъ на пр. Попѣвцѣ, Немачѣ, Загѣре и др., замѣтно, що декотрі селяне выпродують ся и въ Америку рѣжными дорогами одправитись готовѣи. Наші священники и учителѣ, и другі образованіи люди зъ народомъ безпрестанно стыкаючи ся, довжнѣи употребити всѣхъ силъ, щобы народъ вздержати одъ выпродажи своєи землѣи и, въ загаль, одъ Америки, де навѣрно не найдуть раю, но тяжкій чорный трудъ, а часто крайну нужду и вѣднѣи погибель.

(11 убійствъ) поповнивъ за послѣднихъ 25 лѣтъ буншій властитель реальности и трактієрникъ тихій въ Литомышли на Моравіи. Донерва теперъ выкрылись его страшнѣи злочинства, въ слѣдъ чого узнєно того выродка людскости дня 6. лютого с. р. и оддано въ руки справедливости.

(† Тарновецький Володимиръ), питомецъ І. року гр. кат. духовної семинарії во Львові, умеръ дня 7. с. м. въ головній больниці. Покойникъ бувъ синомъ мѣщанина зъ Черновець. Вѣчна ему память!

(Балъ «Академічного Братства»), устроєний (10. с. м.) въ великій салі «Народного Дому» удавъ ся знаменито підъ кождимъ взглядомъ. Въ салі збралась майже вся інтелігентна львівська Русь, а крімъ сего множество рускихъ родинъ зъ провинцій. До калідріа стануло до 120 паръ.

(Комісіѣ асентерункові) одержать въ сѣмъ роцѣ першій разъ дуже докладній прирядъ до оглядани ока и уха, щоби тымъ способомъ можна ухоронитись одъ увольнюваня напоглядъ лишъ нездобныхъ рекрутѣвъ.

(Загальне ополчене) має поставити въ боевій рядъ австрійської оружнои сили 4,674.427 людей. Зъ сего числа припадає на перше покликане въ Австрію 2,148.783 а въ Угорщинѣ 1,616.282; на друге покликане въ Австрію 518.988 а въ Угорщинѣ 390.374 людей.

(Смертельність въ Австрію). Дуже цікаві дані на повисшій тематъ подає вийшовша недавно статистично оброблена праця д-ра І. Бажицького, пов. лѣкаря въ Ряшевѣ. Въ протягу послѣднихъ осьмохъ лѣтъ умерло въ Австрію 5,432.272 осібъ. Найменшій процентъ смертльности виказують альпійскій краѣ, найбільшій Галичина, Буковина, Трієсть.

(Фреквенція на австрійськихъ университетахъ). Справозданя ректоратѣвъ высшихъ шкѣлъ въ Австрію, предложені министерству просвѣты, виказують, що сего року фреквенція на университетахъ єсть незвичайно велика, а противно фреквенція на політехникахъ дуже мала. Восьмъ австрійськихъ университетѣвъ числять 13,000 слухателѣвъ, а пѣсть політехникъ лишъ 1827 слухателѣвъ. Зъ числа слухателѣвъ университетськихъ припадає на вѣдєнскій университетъ 5007, а то: 214 на факультетъ теологичномъ, 1437 на правничомъ, 2645 на медичномъ и 611 на филозофичномъ. Университетъ въ Граці числить 1215, въ Інсбруку 863, въ Празѣ нѣмецкій 1496 а чеській 1035, въ Кракові 1138, у Львові 1101, въ Чернівцяхъ 245. Політехники числять: у Вѣдні 752, въ Празѣ нѣмцяка 214 а чеська 367, въ Бернѣ 128, въ Граці 186, у Львові 180.

(Єго Высоч. Архикн. Рудольфъ) подарувавъ апараты свого физикального кабинету, въ вартости 30,000 зол. на загальній шкѣльній цѣлі, въ розпоряжене міністра просвѣты п. Гауча. Мѣстцеві рады шкѣльній, желаючі получить для своєї школы потрібні апараты, най удають ся просто до п. міністра.

(Дрѣ Гаучъ), міністеръ просвѣты, спенсіонувавъ недавно зовсѣмъ несподѣвано двоохъ професорѣвъ вѣдєнської академічної гімназії, Шенка и Дворжака; причиною спенсіюваня було удѣлюване приватныхъ лекцій ученикамъ класъ, въ котрыхъ згадані професоры учили.

(† Гавріилъ Горецькій) укѣнчений богословъ, умеръ 8. Лютого въ Ілавчу въ домѣ всч. о. Ів. Билинского. Покойникъ бувъ въ широкихъ кругахъ звѣстный и люблений. Онъ причинивъ ся до народної справы много завязованемъ многихъ хорѣвъ. Засновані намъ хоры въ Ілавчу, Тернополі, Чернівцяхъ и т. д. удержались и розвивають ся. Въ гр. кат. церквѣ одбуло ся за него поминальне богослуженє. Вѣчна ему память!

(Предплатники «Науки» о. Наумовича) мають теперъ великій клопѣтъ. Панъ Алексій Щербанъ бувшій редакторъ «Науки», котрой властитель єсть о. Наумовичъ проживаючий теперъ въ Россію, выточивъ

бѣльше якъ 600 предплатникамъ сей часописи процеси за предплату въ высотѣ 2 до 4 зол. Процеси тѣ ведуть ся теперъ передъ ц. к. судомъ мѣс. делег. сек. І. у Львові и виходять по найбільшій часті на некористъ предплатниківъ для того, що многі предплатники прожіваячи ажъ въ Буковинѣ або де підъ угорською границею не жожуть приѣхати до Львова и ставити ся на терминѣ, а судъ засуджує ихъ заочно. Предплатники мусять отже въ такѣмъ случаю платити не толькѣ жадану суму вразъ зъ процентами и коштами процесу, але коли ще одважять ся ѣхати до Львова, мають ще крімъ того великій выдатки на подорожъ. Додати ще мусимо, що многі зъ предплатниківъ, мѣжъ котрыми єсть багато бѣдныхъ селянъ и братствъ церковныхъ, кажутъ, що они «Науки» не замовляли ані не предплатувати, лишъ имъ хтось надѣславъ одно або два числа тої часописи. Декогрі зъ тыхъ предплатниківъ удають ся навѣть до рускихъ редакцій зъ прошенемъ о пораду и о вышуканє имъ правного защитника. «Наука» виходить теперъ у Вѣдні, а редакторомъ єи єсть п. Козаришукъ. Можна собѣ представити, якою булабы доля теперѣшнихъ предплатниківъ «Науки», якѣмъ п. Козаришукъ схотѣвъ такъ колісь зробити якъ п. Щербанъ и запознавъ ихъ передъ судъ вѣдєнскій.

(Холера) ширить ся коло Осѣку въ Славонію. Въ послѣднихъ дняхъ умерло тамъ на холеру колькадесять осібъ.

(† Кн. Романъ Чарторыйскій), посолъ краевого Союму, членъ гусятинської Рады повѣтової и делегатъ галицкого товариства господарского, упокоивъ ся дня 19 с. м. въ Яблонѣвъ, селѣ повѣта гусятинского. Що до Русинѣвъ, то не можна сказати, щоби онъ коли будь и въ публичномъ житю ворожо до нихъ односивъ ся Якъ небудь публична єго дѣяльність не принесла Русинамъ нѣчого позитивного, то однакѣжъ признати треба, що не нанесла имъ и шкоды, при чѣмъ запримѣтити треба, що яко посолъ до Союму краевого оддававъ пок. Чарторыйскій свой голосъ майже за всегды за справедливыми жаданіями Русинѣвъ. Вѣчна ему память!

(Редакторъ «Дѣла», п. Иванъ Белей) перебувши тяжку недугу має ся вже лѣпше. Горячка зовсѣмъ уступила але загальна немѣць, вимагасъ ще довшого часу одпочинку и спокою.

(Нещастій случай). Въ Тысьмениці умерла нагло Марія Кузѣвъ выпивши надто багато горѣвки. — Въ Мшанѣ пов. городецкого упала налогова пѣяка Анна Дахиновичъ чертаючи въ нетверезѣмъ станѣ домѣвъ до 10 метрѣвъ глубокой кєрниці и утопила ся.

(Вандрѣвки львівськихъ рускихъ спѣваковъ за границу) була въ минувшѣмъ роцѣ майже приготовлена, однакѣжъ зъ уваги и на грошеву справу, якъ такожъ зъ уваги и на те, що власне минувшого лѣта выбравъ ся бувъ на таку вандрѣвку до захѣдної Европы звѣстный російскій хоръ Славянського, одложено выконанє сего проєкту на сєгорѣчне лѣто. — Теперъ дѣло тое стоить такъ: Хоръ майже компетный, всѣ голоса обсажені доборовыми и вправными силами, успособлене участниковъ якъ найлучше. Въ програму концертѣвъ ввійдуть пѣснѣ народні, а костюмы гуцульскі. Наколи не перешкодить тому яка несподѣванка, одъ спѣваковъ незалежна, роздѣчне ся вандрѣвка въ першихъ тыждняхъ сєгорѣчнихъ вакацій.

(Добра жѣночка). Въ Санъ-Дені проживало одно подружє, въ котрѣмъ мужъ не одзначавъ ся надто великою енергією, а жѣнка надто великою лагѣдностію. Въ часѣ одной суперечки, котрыми любя жѣночка

переплѣтала монотоннй хвилѣ жити свого мужа, дйшла его роспука до крайности и бнѣ проговоривъ до неѣ: «Вже досить менѣ того проклятого житя зъ тобою, — волю повѣситись, якъ такъ дальше жити. Иди собѣ на годину зъ хаты, а коли вернешь, не заста-нешь мене вже въ живыхъ.» Добра жѣночка послухала сейчасъ волѣ мужа и пошла до своихъ подругъ, середѣ котрыхъ просидѣла за веселою розмовою три чверти години. Доперва тодѣ одкрыла имъ, якъ виправивъ ей мужъ зъ хаты, а коли переляканй товаришки побѣглисейчасъ до неѣ мешканя, застали висячого на сво-лоцѣ холодного вже трупа.

(Процесъ противъ анархистѣвъ), котрй на-мѣряли въ жовтн 1886 р. запалити изъ всѣхъ сторѣнъ Вѣднѣ и многй публичнй будинки высадити динами-томъ въ воздухъ, одбуде ся зъ початкомъ марта с. р. въ Вѣднѣ передѣ вынятковымъ судомъ. На лавѣ об-жалованыхъ засядуть: чотыре токарь, три бляхарѣ, два машинисты, одинъ коникарь и одинъ ткачъ.

(Якъ купують ся книжки у другихъ лю-дей). Петербургска газета „Крај“ пише: «Суворинъ выдавъ «Сочиненія Пушкина» славного російского пи-сателя по дуже дешевой цѣнѣ. Першй день продажи тоѣ книжки бувъ заразомъ и послѣднимъ, такъ якъ публика окружила книгарню еще передъ неѣ одкрытемъ и напала на ню ось такъ: сама брала книжки и остав-ляла въ касѣ грошѣ. Уже о 11. годинѣ рано пред-ставляла ся книгарня якъ бы по войнѣ. Властитель неѣ бувъ примушенный для утриманя порядку призвати по-ліцію на помѣчь. Все выдане продано въ продовженю одного дня! А у насъ?...»

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 22. л. Лютого с. р. коштовали 100 кѣло: пшеницѣ 8 зол. 40 кр. до 8 зол. 65 кр.; — жита 5 зол. 30 кр., до 5 зол. 65 кр.; — овса 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 70 кр.; — ячменю 4 зол. 75 кр. до 6 зол. 50 кр.; — кукурузы 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 50 кр.; — конючины 42—46 зол.

ДЛЯ НАУКИ.

Якъ выгубити мыши въ насѣкахъ?

Щобы мыши выгубити въ насѣцѣ, бересь двѣ плиткй мысочки або два тарелѣ и наповнюесь оденъ мукою а другй водою, и ставить близько побѣчь себе въ такѣмъ мѣстци, де мыши наибѣльше перебувають. Они зачнутъ заразъ муку ѣсти и стягають до ѣдла своихъ товаришѣвъ. Черезъ кѣлька днѣвъ даесь чиста мука, щобы мыши звабити — а якъ они цѣлкомъ бе-спечнй и смѣлй, додаесь до муки половину наленого, мѣвкого гнѣсу, до котрого можна насыпати одробину, цукру, бо мыши, якъ вѣдомо, люблять ласощѣ. Мы-сочка зъ водою мусить бути завсѣгды повна. Мыши ѣдятъ муку гнѣсову и пють воду, щобы угасити по-тѣмъ повстающу жажду; въ наслѣдокъ сего твердне гнѣсъ въ желудку и спроваждае смерть. Въ той спо-сѣбъ можна выгубити множество мышей.

Се средство можна поручити и зъ того взгляду, що не есть ѣдовите; и ичолы не будутъ сего ѣсти анѣ не занесуть съ собою до рѣя, и иншй домашнй звѣ-рята не тыкають гнѣсу, для того можна его уставити и по стайняхъ, де знаходитъ ся богато мышей.

«Господарь и Промышленникъ.»

Выдае и за редакцію одвѣчае: Осинъ Ю. Гординскй-Федьковичъ.

Зъ печатнѣ Г. Чопна.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библиотеки для молодѣжи» розѣ-слано сими днями послѣдну книжочку II. рѣч-ника, що мѣститъ въ собѣ: 1) «Муры Габс-бургу» (поезія зъ портретами Цѣсаря й Цѣ-саревон), 2) «Мѣсяць» (статья астрономична), 3) «Бѣднй Михасъ» (казка О. Федько-вича), 4) Старый господаръ умѣрае и сына навчае (поезія О. Федьковича), 5) «Дещо изъ житя бузькѣвъ» (Статья Из. Воробковича). — До сеѣ книжочки прилуче-нй заголовнй листъ зъ змѣстомъ цѣлого 2. рѣчника, котрый обнимае 23 поезій, а 52 статіѣ прозою, кромѣ того споре число благожеланъ, загадокъ, пословиць, забавъ, портретѣвъ и образкѣвъ. Надто додана до сеѣ книжочки музыкальна премія т. е. ноты до 4 цѣсенъ изъ сего рѣчника. Въ конецъ най-дутъ всѣ тогорѣчнй пренумеранты въ 12. кни-жочкѣ ще на коресп. картѣ готове замовлене на 3. рѣчникъ «Библиотеки», котре тѣлько выповнити и зъ 2 кр. маркою на почту по-дати треба, щобы правильно III. рѣчникъ по-лучати, котрого то рѣчника вже I. книжочка выйшла й розсылае ся. Поручаемо якъ най-теплѣйше се єдине періодичне издавництво для молодѣжи щирѣй опѣцѣ й подпорѣ ру-ского народа, оно не гѣдне.

Molda oder Beiträge zur Geschichte der Moldau und Bukowina. Geschichte der Klöster Woronetz und Putna. Erstes Heft von Franz Adolf Wickenhauser. Czernowitz 1886. Подъ симъ заголовкомъ подавъ намъ п. Вікен-гавзеръ зновъ оденъ доказъ своего неустоимого труда на поли буковинской исторіѣ. Такъ якъ въ поперед-ныхъ его дѣлахъ, такъ и тутъ находимо совѣстне зѣ-бране цѣлого матеріалу, жалъ тѣлько, що п. Вікен-гавзеръ не подае дотычныхъ документѣвъ въ оригіналѣ, а въ нѣмецкѣмъ переводѣ. Черезъ то, якъ такожъ за-для того, що дуже часто навѣтъ не сказано, де и зъ ѣтки сѣ документы взятй, тратять его творы значно на вартости. Любитель своего рѣдного краю знайде тамъ богато цѣкавого зъ его исторіѣ, тожъ захвалюемъ имъ се дѣло.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Зъ симъ числомъ розсылаемо всѣмъ читателямъ «Справоздане» зъ дѣятельности «Руской Бесѣды» въ Чернѣвцяхъ за рѣкъ 1886. — Надѣславнимъ цѣло- и пѣврѣчну преділату въ послѣднѣмъ пѣвмѣсяци вы-сылаемо разомъ першй пѣваркушъ преміѣ, хто надѣшле преділату до 13. л. марта, получить премію зъ 5. чи-словъ Буковины. —

ДОПИСОВАТЕЛЮ ЗЪ ЧОРНОГУЗѢВЪ: Буде певно въ слѣдую-чѣмъ числѣ.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(площадь Австріи ч. 10), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежить.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

НАША НАДѢЯ.

Смерть попереднего президента Буковины вызволила буковинскихъ Русинѣвъ изъ невыносимого стану, якій переносили цѣлыхъ довгихъ дванацать рокѣвъ. Увѣльнила она разомъ покойного ѡдъ немилостивого кроку, якій правительство вже небавомъ вчинити бы было мусѣло, то е ѡдъ усуненія барона Алезаного зъ мѣстця президента, що навѣтъ вже приготоовлено бути мало. Якъ вже сказано, смерть запобѣгла тутъ всему. Именованія нового президента выжидали Русины буковинскій зовсѣмъ спокѣйно; бо хто бы нимъ не ставъ, такимъ тягаремъ, якъ попередникъ его, ѡнъ для Русинѣвъ бути не мѣгъ. Баронъ Алезани перевысивъ своею а властиво своихъ подпличниковъ политикою, всяку можливу мѣру безвзглядного запѣзнанія найсвятѣйшихъ правъ руского народа; ѡнъ бувъ орудіемъ румунизаторѣвъ, бажающихъ убить морально рускій народъ. Не дивно отже, що одній Русины не взяли офиціально пѣякои участи навѣтъ въ его похоронахъ. На устахъ Русинѣвъ для него толькѣ одно слово: Най му Богъ простить тяжкій грѣхъ противъ Русинѣвъ, для котрыхъ Найяснѣйшій Монарха поставивъ бувъ его такожъ опѣкуномъ!

Непритворна радѣсть заняла бук. Русинѣвъ, коли учули про именоване Его Ексцелленціѣ барона Піна краевымъ президентомъ Буковины, знаного зъ своею справедливости и ревного старанія о добро краю, отже й буковинскихъ Русинѣвъ. Се именоване е для насъ знакомъ, що нынѣшнее правительство и въ Буковинѣ хоче перепровадити свою засаду рѣвноуправленія всѣхъ народовъ. Буковинска Русь поспѣшила въ той надѣи зъ телеграфичнымъ а по приѣздѣ Его Ексцелленціѣ до Черновецъ и зъ устнымъ поздравленемъ нового п. президента, ѡдкрываючи за-

гально свѣй бѣль на дванацятилѣтне все-сторонне покривджене буковинскихъ Русинѣвъ. Ласкаве приняте телеграммы й рускои депутаціѣ, щире приречене, що Его Ексцелленція, якъ то подобае истинному заступнику Милостивого Батька-Цѣсаря, будутъ завсѣгды придержовати ся засады рѣвноуправленія всѣхъ, зволютъ увзгляднити каждого часу справедливій бажанія Русинѣвъ и постараютъ ся о усуненіе всякихъ недостаткѣвъ; сѣ золоті слова наповнили душу буковинскихъ Русинѣвъ надѣею на лѣпшу будучность. Якъ не великій кривды заподѣяно Русинамъ въ протягу минувшихъ лѣтъ якъ не змѣнились обстановы на Буковинѣ въ некористъ Русинѣвъ, якъ не розпаношились вороги наші, всежъ такі надѣею ся, що енергіѣ правительству, особли-вожъ п. министру просвѣты и п. президенту удасть ся загоити раны нанесені буковинскимъ Русинамъ, котрыхъ дванацятилѣтне гноблене збудило до житя, котрі вже чимъ разъ голоснѣйше упѣмнуть ся о свою частку, що то имъ забрала ворожа рука. Годѣ й вычислити всѣ а всѣ кривды, які заподѣяно буковинскимъ Русинамъ въ послѣднихъ 12 рокахъ, обмежимось на сей разъ записати хоть головнѣйшій зъ нихъ.

На самъ передъ требуе буковинскій народъ рускій своихъ, не вымущеныхъ представителѣвъ въ соймѣ и радѣ державній, котрі то мандаты роздававъ бар. Алезани роками напередъ въ руки наибѣльшихъ противникѣвъ рускости. Друге не може рускій народъ на Буковинѣ дальше зносити кривды въ церквѣ и школѣ, котрі то заведенія стали ся за урядованія бар. Алезаного орудіями румунизаторскими. Консисторія, священники, теологичный факультетъ и семинарія духовна мусятъ пѣзнати й показати, що они суть не толькѣ д-

Румунів по так само й для Русинів. Шкільні влади, школи середні і народні мусять більше, як доси дбати о Русинів; именно же уважають бук. Русини отворене рускої гімназії в Кіцмани за життєне питання. Словом: буковинські Русини бажають рівного з Румунами права всюди, особливо в церкві і школі, і надіють ся, що Єго Ексцеленція п. президент розпочнуть в том напрямі небагом свою енергичну діяльність.

СТРАХИ.

Львівські московські газети підняли в своїх останніх числах страшний крик о загроженню Руси. Після їх донесень мала міністерія просвіти вислати роспоряджене до галицької і буковинської крайової ради шкільної, щоби в шкільних книжках руских поступовно вводити «галицько-руський статі» печатані латинськими буквами, а далі, що поставлено внесенє, щоби в школах вживати правопис, якою печатаний словарь Желехівського, то є фонетичну. Дописуватель „Neue freie Presse“, котрим є редактор одної з львівських газет московських, телеграфує зближуючись вже більше до правди, що правительством завозвало згадані ради шкільні висказатись о внесенню, щоби «церковно-славянську» або «Кирильську» (!) правопис замінити фонетичною «Драгоманівкою», котра має бути переходом до чесько-польської ортографії. Всі ці вѣсти як різнородні так і видумані. У нас в Чернівцях не знати ще нічого певного. Ходять тільки слухи, що міністерія мала завозвати галицьку й бук. раду шкільну, скликати комісію знатоків уложену міністерією, щоби висказала свій суд о запровадженню фонетичної правописи рускої в школах. Если так на дѣл є, то в. п. к. міністерія може бути певна відячності всен самосвідомої Руси австрійської. Через введенє єдиної розумної правописи, якою є правопис фонетична одбере ся запровадженню московським останнє оружіє агітаційне, котрі через лише так звану правопис церковнославянську а властиво московську баламутять народ, особливо молодіж о єдинстві языка руского й російського, твердячи що «на Русі адін язык, а на нем два виговора», а прийаті фонетичні знаки, так звані данки, називають лише політичними громозводами. З уважком на історичну правописи не упаде а противно стане як раз національна самостійність Русинів. Лож є, якобы фонетика, одчужала народ від церкви; бо і нині ще майже всі письменні члени народа руского не знають не вже правописи церковних книг, а навіть так званої історичної, противно пишуть, що зовсім природно, більше фонетично. Правда, що Русь оперла ся против латинської азбуки Гулоховського, і нині опирає ся против неї, но сего правительством певно не бажає, а є то тільки страх пущений московськими рабами, і

свідчить, як страшно їм перед фонетикою, котра зараз покаже чорно на білому, хто Русин, а хто ні.

Лож і то безстыдна і мерзенна лож, що фонетика, до котрої і так звана «Драгоманівка» належить, употребляє ся тільки в соціалістичних і нігілістичних творах виходячих у Женеві. Всі учені і літерати рускі писали і пишуть фонетикою, признаною ними за єдино раціональну правопис руску. Русини галицькі, що дались відклонити від офіційного уживання фонетики, повинні запам'ятати собі безстыдну лож московських рабів і відповісти на се їх слово дѣлом, кинути об землю нічим неоправданими взглядами на москалофільський крик і шум і положити раз кінець неоправданому обтяженню науки, а тим і спиненню просвіти нашого народа. Чи ж не доста ще Русинам досвіду зробленого з язичєм, котрим мучено ба й еще мучить ся нашу молодіж? І против нашої живої рідної рускої мови вставляли і вставляють московські запроваджені, а прецінь не віддали нічого, гад поставлена ними також з історично-релігійних взглядов проломилась, а внаслідок наше слово поплило широкою струєю, в котрій прийде ся сторожам тої гати сьогодні-завтра утонуті. Чи ж церковь, релігійність, моральність стратила на том; противно живе, зрозуміле слово піднесло ся. Так само буде і з фонетичною правописею. Злекшивши науку споможемо народну просвіту, а просвіта не була й не буде ворогом правдивої побожності. На доказ, що так звана етимологічна правопис, за якою московські газети львівські піднесли такий крик, не є історична, а свосвольна московська, вистарчить навести тут один уступ з одної з тих газет із року 1867. Ось він: «Зачім перервані сношенія Росії з Римом? — Из Києва. (Кінець). — Пана думал, що коли буде іти митеж в Польщу і всендз будуть его поддерживати, то Государь наш уступить наїм в своєму государстві нові права.» — В цих кількох словах находить ся самих більших блудов против етимології над п'ятнадцять. Хто бажав познати поодинокі блуди, того відсилаємо до І. рочника «Правди» з року 1867, ч. 6, стор. 46. і 47., позаяк не маємо на се мѣстця. Нині пишуть львівські і прочі «етимологи» ще більше самовольною московською фонетикою. Одступивши самі так далеко від етимології на користь московської фонетики, сміють сі самі люди горлати против чистої фонетики, якою в свій час була і нинішня найстрогіша етимологія. Из сего одного примѣру видно скільки то брехні і обману в сій етимологічній правописі, і що назва ся видумана єдино на обдуренє руского народа і для замаскування ледяних цѣлей. — Тільки на сей раз, а більше на другий, коли засягнемо о порушеній правительством справ докладнійший відомости. Московським же страхопудам львівським: «Не страхайтесь, Панове, за Русь; бо не Русь — а тільки московська фонетика, абедіеніє і політичні громозводи загрожені, та й, — коли Русь бажає остати Русею, а австрійське правительством не хоче плевати у себе москвичину, — то вже і пропали.

ДОПИСИ.

(Изъ Черногузѣвъ:) Говорять: кожда дѣвка, доки ей добре не обмовлять и не обсудать, то ся не ѡддасть. Отъ, таке то дѣяло ся и зъ нашовъ читальневъ въ Черногузахъ; говорили, кричали, гватували, ворогували, а нарештѣ увидѣвши, що мы на всѣ ихъ клеветы и не дивимо ся, и не чуемо ихъ, лишъ наше дѣло напередъ кочуемо, тожъ и вороги нашъ замовкли якъ рыба! Хтось бы мысливъ, що они въ правдѣ занѣмѣли? Ой нѣ! тѣлько безсильность ихъ принудила до того, а тайкомъ они все вагують и чатують на насъ! Но Богъ св. недопоможе имъ, скорше они погибнуть, якъ роса на сонцѣ, а мы собѣ запануемъ въ своѣй сторонѣ.

Доношу Вамъ, високоповажный п. Редакторъ, що наша читальня красно процвітає, що недѣлѣ и що свята сходятъ ся до неи «овицѣ» и «козы», и чимъ разъ переходять козы зъ лѣвой стороны на праву до овецъ, не тѣлько що лишъ нехотать межъ козами стояти, а навѣтъ вже и зрѣкають ся свого козячого роду. Заходить отже обава, що зъ часомъ може ся козячий родъ у насъ зовсѣмъ звести, що дай Боже!

Успѣхи, якихъ наша читальня добила ся, суть дуже важны а для нашої громады дуже полезны. Такъ запроваджує ся у насъ «тверезѣсть» и вже вписало ся 68 людей, щобы цѣлый рѣкъ окрѣмъ воды жадныхъ пинихъ напѣткѣвъ не вживати. Що недѣлѣ и що свята вписують ся нові члени до читальни и до «тверезости». Лишь одно горе, що не тѣлько нашъ новорожденный дѣдичѣ, котрій, якъ нашъ темный селянинъ его отруює еще пивъ, самъ себе его цѣремъ обтыкали, но суть такожъ и межъ нашими селянами такой, котрій доброму противный. Тѣ то люди такъ далеко заслѣпили ся и такъ дуже зъєднали ся, заприязнили ся и зтоваришували ся зъ товъ отруевъ, зъ тымъ темнымъ, проклятымъ и дяволскимъ ворогомъ пиянствомъ, що навѣтъ и вѣры не дають, чи бы то могло бути, абы ся разъ зъ тымъ ворогомъ розстати? Они мыслятъ, що се нѣколи бути не може, абы чолѣвѣкъ мѣгъ безъ тои горячки жити. Они собѣ кажутъ: «То не було и не буде, абы я мѣгъ безъ горѣвки жити!» А прецѣнь суть въ нашої сусѣдної Галичинѣ, не лишъ поодинокій родини, но цѣлы села, въ котрыхъ анѣ каплѣ горѣвки не найдешъ! А якъ жють люди? може они перестали працювати? Ой нѣ! они еще далеко лѣпше господарять якъ перше; бо що тверезый то не пьяный! —

Такожъ шпѣхлѣръ громадскій вже запровадивъ ся у насъ, лишь статуы еще не готовы, будемъ уже мати около 12 корцѣвъ кукурузѣвъ, а зъ весновъ станемо ихъ вже розжичати.

Такъ то хѣснуєть наша громада зъ своєю читальней и могло бы еще далеко бѣльше хѣсна бути, но якъ то кажутъ: Бѣ въ гору поволи, а не станешъ нѣколи! Та й: лѣпше щось, якъ нѣчо!

Въ конецъ складає видѣль рускои читальни въ Черногузахъ ч. господаревъ Денисовъ за выконане деревляной печатки для читальни зъ надписомъ «Руска читальня Черногузы» сердечну подяку.

Що дѣють нашѣ братья?

Въ Галичинѣ заходятъ ся нашѣ братья Русины особливо около того, абы пошанувати память славныхъ русскихъ людей и патриѣтѣвъ, якъ Тараса Шевченка, Маркіяна Шашкевича и Володимира Барвѣньского. Всюды по всѣхъ мѣстахъ ѡдбувають ся величавы вечерки музыкально-декламаторскы, котры не лишъ мають звелічати нашихъ великихъ борцѣвъ за руске дѣло, але и загрѣти многихъ до працѣ для нашего народа. Всюды, якъ видно, киинть тамъ жите повне самосвѣдомости народной, и нѣяка сила не годна спинити его розвою, що иде правою дорогою и заложенный на сильныхъ пѣдвалинахъ идеѣ народной. Кобы то Богъ давъ, щобы и у насъ каждый и найменшій пѣзнавъ, ясно, що ѡнъ Русинъ, та що каждый має приложити своихъ рукъ до ширеня просвѣты и самопѣзнаня межъ народомъ, до здвигненя добробыту народного; — тоды певно станули бы мы яко народъ середъ другихъ народѣвъ, и слухалибъ и другі нашего голосу такъ, якъ мы теперь все лишь робимо то, що намъ другі приказують. Но до того треба великои працѣ всѣхъ Русинѣвъ. Тожъ, разомъ руки си подаймо и впередъ до працѣ! — Хороше дѣло и запорука лучшой будучности будутъ такожъ новы товариства охотничои сторожи огневои «Соколы», для котрыхъ выробивъ В. Нагорный статуы и друкує ихъ «Дѣло». Такой сторожи огневой повинны позаводити ся по всѣхъ селахъ и мѣстахъ, а коли не дай Боже нещастя, то певно не йшло бы такъ якъ до теперь майно нашихъ газдѣвъ зъ дымомъ. — Що зъ бѣлшою просвѣтою ширитъ ся и добробытъ межъ народомъ, наилучшимъ доказомъ то, що въ громадѣ Каменной коло Надвѣрной купують тамошны селяне млынъ, коршму и 120 моргѣвъ ґрунту за 11 тысячъ зол. Намъ бы тѣлько бажати, щобы за тымъ примѣромъ пошли всѣ другы громады и купували свату землю.

Украиньско-руська трупа театральна Старицкого все ще перебуває въ Москвѣ и грає нашъ народный штуки зъ наибѣльшимъ успѣхомъ, кромѣ того выставила она сими днями двѣ новы штуки, а то драму Кропивницкого: «Доки сонце зѣйде, роса очи выѣсть» и оперету «Пѣдъ Ивана Купала», до котрой написала слова п. Шабельска, а музику уложивъ славный нашъ композиторъ Лисенко. Особенно музыка ѡдзначає ся великою свѣжостію и мелѣдѣйностію. Такъ отже и на Украинѣ веде ся народне дѣло напередъ, збогачує ся наша литература и штука. Щастъ Боже братьямъ Украинцямъ!

До Америки выѣхали вже о. Ляховичъ и п. Сѣменовичъ, академикъ зѣ Львова. О. Ляховичъ ѡбѣмѣ сотрудничество при о. Волянскомъ въ Шенандо, а п. Сѣменовичъ буде помагати ѡбомъ отпямъ духовнымъ въ ѡрганизаціи рускои громады въ новомъ свѣтѣ. Онъ має завести хоръ при церквѣ, народну торговлю, и выдѣвати газету Америку. Въ Фріландѣ недалеко ѡдъ Шенандо буде будувати ся церковь, и вже зѣбрано на ту цѣль 600 талѣрѣвъ и ґрунту. Такъ розвиває ся наша

руська громада въ Америцѣ и дае намъ доказъ, що то значить добра воля, любовь своєю вѣры и народа. А мы кличемъ и кличемъ до Васъ, помогѣть двигнути народну святыню «Народный Дѣмъ» въ Черновцахъ, але все на дармо! Пробудѣть ся-жь, братья, зъ глубокого сну, та нузь до працѣ на нивѣ народноѣ!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Здає ся, що зъ всего пороку не буде огню; бо Бісмаркъ має вже таку нову державну раду, що позволила вже рекрутѣвъ на 7 рокѣвъ, чимъ поднесе ся сила Нѣмеччины. Та и Росія намышляе ся, чи поѣти Французамъ на помѣчь противъ Нѣмеччины, бо боить ся, що Нѣмеччина звяже ся противъ неї зъ другими царствами до спѣльной обороны та й Болгарія, Сербія ба навѣтъ Румунія хотъ маленький, а всежь разомъ досить важненькій. Тому то сидить Росія мимо зброєня и всякого приготоваия тихо. Якъ Росія вагає ся, видно и зъ того, що не обсадила своимъ войскомъ Болгарію, де тамтого тыждня подняла часть болгарского войска въ мѣстахъ Силистріи и Русуку ворохобною противъ теперѣшного болгарского правительства выгнавши и увязнивши въ сихъ мѣстахъ урядниковъ. Часть войска, що остала вѣрна правительству, побѣла, розогнала и увязнила ворохобниковъ. Провѣдниковъ бунту числомъ 15, а то 9 войсковыхъ засуджено на смерть черезъ розстрѣляне, що вже и стало ся, 5 цивильныхъ засуджено на 15 лѣтъ вязницѣ, а 1 офицера на три мѣсяцѣ арешту. Вынайдено такожъ, що головну подпору находили болгарскіе ворохобники въ російскомъ консулѣ въ Букарештѣ, зъ ѳдки дѣстали въ послѣднихъ часахъ 3 миліоны рублѣвъ. Не мало вже лиха наробили тѣ рублѣ межі Славянами: за нихъ рѣже брать брата, за нихъ продає сынъ родну неньку. . . .

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВО РУСКІЙ.

О збѣрникахъ и ѳсней, казокъ, приповѣдокъ и т. п. пригадує «Руска Бесѣда» збирателямъ, що терминъ до надсылани кончить ся зъ послѣднимъ днемъ русского Марта 1887; по чѣмъ послѣдує оцѣнене и роздача премій.

Въ 26. роковины смерти Тараса Шевченка устроюють черновецкій товариства «Руска Бесѣда» и «Союзъ» въ Недѣлю, 1. (13. л.) Марта о 7. год. вечеромъ въ комнатахъ Бесѣды музыкально-литературный вечерокъ. Вступъ для членѣвъ «Бесѣды» ѳдъ поодинокои особы 40 кр., ѳдъ 1 особы въ родинѣ 20 кр., для нечленѣвъ ѳдъ 1 особы 50 кр., для родинѣ ѳдъ особы 30 кр. для студентѣвъ и мѣщанъ 10 кр., для селянъ безплатный.

Въ Недѣлю 8. (20. л.) Марта буде о 7. год. вечеромъ въ комнатахъ «Бесѣды» ѳдчитъ проф. Ер. Пѣгуляка о «фосфорѣ» съ экспериментами, сполученный зо спѣвами и товарискими забавами. Вступъ для членѣвъ «Бесѣды» 20 кр., въ родинѣ 10 кр., для нечленѣвъ 40 кр. въ родинѣ 20 кр. Для студентѣвъ, мѣщанъ и селянъ безплатный.

Въ Недѣлю, 15. (27.) Марта музыкально-литературный вечерокъ зъ переважно гумористичною програмою. Вступъ, якъ въ Недѣлю 1. (13.) Марта.

Доходъ зо всѣхъ вечерковъ назначеный на бѣдныхъ учениковъ; чейже черновецкій Русины не пожалуютъ на такъ благородну цѣль своєю лепты.

На заключене посту, въ Недѣлю 3. лат. Апрѣля дасть драматичне товариство аматорске представлене. Ближній вѣдомости о сѣмъ подамо въ слѣдующѣмъ числѣ.

ѳдчитъ проф. Пѣгуляка Юстина «о свѣдомѣ зрѣню», що бувъ минушой Недѣлѣ, згромадивъ, якъ то все на першій разъ буває, только мале число гостей прислуховавшихъ ся однакъ дуже уважно цѣкавымъ выводамъ прелегента. Зъ особливимъ жалемъ мусимо поднести, що наша молодѣжь такъ мало интересує ся рускимъ дѣломъ. Колись рускій ученики саміе устроювали музыкально-декламаторскіе вечерки, а теперъ не приходитъ и послухати руской мовы и иѣснѣ. Сумный то знакъ, на що звертаемо увагу всѣхъ патріотѣвъ нашихъ, особливожь русскихъ академикѣвъ, тыхъ природныхъ провѣдниковъ меншихъ братѣвъ своихъ.

Зъ общества «Рускій Народный Дѣмъ» въ Черновцахъ. Щира жертва единицѣ на народну цѣль — яко проявъ духовои связи единицѣ зъ народомъ потѣшає патріота, загрѣває до другихъ такихъ примѣровъ, розгрѣває народне жите. Жертвы бѣдныхъ членѣвъ руской суспѣльности най будутъ примѣромъ тыхъ, котрымъ бѣльша заможность, образоване, бѣльша свобода часу и корыстнѣйше становище служатъ по тому, чтобы бути для народнои идеи свѣтилами.

Жите будить жите. — Прото съ одушевленемъ констатуємъ чимъ разъ бѣльше число жертвующихъ дрѣбный лепты и все убѣльшающий ся кругъ тыхъ, що чують долю народа.

Яко такий обявъ нотуємъ, що нашіе артисты, хоть незаможный, своѣй артистичный трудъ посвящають для «Народного Дому». Маларѣ ин. Юстинъ Пѣгулякъ и Николай Ивасюкъ вже подняли ся труду, чтобы на льєсову продажъ въ корысть народнои цѣли — вымалывали по одному цѣнному образу.

Примѣръ сей — честь нашимъ патріотичнымъ, талантливымъ артистамъ! —

На сѣмъ мѣстци заявляє видѣль подяку всѣмъ почтеннымъ редакціямъ русскихъ газетъ, помѣстившимъ нашу ѳдозву въ стовбцахъ своихъ часописей, и просить о дальшу ласкаву поддержку нашихъ интересовъ.

ѳдъ видѣла общества «Рускій Народный Дѣмъ» въ Черновцахъ дня 9. лат. марта 1887.

ДРѢБНІЕ ВѢСТИ.

(Архикн. Рудольфъ) має приѣхати до Галичины въ червин с. р. самъ безъ архикн. Стефанѣ, котрой теперѣшний станъ здоровья не позволяє ѳдбувати дальшихъ подорожей. Въ наслѣдокъ сего побуть архикнязя въ Галичинѣ буде коротшій, якъ се перевѣстно замѣрено.

(Бурмистромъ Черновецькимъ) выбраний п. Антонъ Кохановскій. Загальну радість, яку викликавъ сей вибір у всіхъ черновецькихъ жителівъ, (винявши хіба загорілихъ псевдолібералівъ), підбаляють щиро й черновецькі Русини, бачучи на чолі мѣста брата Славянина.

(Испытъ квалификаційный) для учителівъ шкѣлъ народныхъ и выдѣловыхъ передъ дверьми. Позаякъ испытъ відбуває ся зѣ всіхъ предметівъ и по руски, тому конечно кандидатамъ постарати ся о реалистичный учебники (географіѣ, фізики, математики и др.). — Звертаємо проту увагу кандидатівъ въ ихъ власномъ интересѣ на книжки шкѣльный выказані на 8. сторони сего числа. —

(Министра просвѣты) выжидають въ Чернівцяхъ въ мѣсяці Цвѣтні на инспекцію шкѣлъ на Буковинѣ. Вже скѣлька разівъ гулять приїздомъ и. министра, а поговорка народна каже, що въ такѣмъ разѣ приїзній прибуде сердитый, що и зъ п. министромъ дуже легко стати ся може.

(Куля) пробила бороду жовірови Антонію Михальському, що въ черновецькій касарни хотівъ застрѣлити ся зъ причини чинної зневаги зѣ стороны пана «фірера» за спѣзнене ся. Ранений жіе и є надія на выздоровлене.

(Бранка въ Буковинѣ) розпочала ся сего року 1. лат. Марта. Урядувати буде 5 комисій; перша у Вижниці одъ 14. до 19. Марта, де ставляти ся мають 912 молодцівъ, друга въ Чернівцяхъ одъ 1. до 12. Марта, де зъ поза мѣста ставляти ся має 1675 молодцівъ, потѣмъ одъ 14. до 21. Марта въ Сторожинці (1212 покликанихъ) и черновецька мѣска бранка одъ 23. до 28. Марта (561 покликанихъ), трета комисія буде асентеровати одъ 2. до 10. въ Серетѣ (1148 покликанихъ), потѣмъ одъ 12. до 26. въ Радѣвцяхъ (1809 покликанихъ), четверта комисія асентує въ Сучавѣ одъ 2. до 10. (1174 покликанихъ), въ Устюгуморі одъ 12. до 16. (628 покликанихъ), въ Кимполунзѣ одъ 18. до 22. (625 покликанихъ) и въ Дорнѣ-Ватрѣ 24. и 26. Марта (312 покликанихъ), пята комисія урядувати ме въ Кіцмані одъ 14. до 28. Марта (1775 покликанихъ). Всѣхъ на Буковинѣ покликанихъ до бранки молодцівъ є отже 11.831.

(Нова читальня) буде небавомъ отворена въ Орошеняхъ кѣцманьского повѣту заходомъ ви. о. протоєрея и ц. к. надзирателя шкѣльного Изидора Мартиновича. Чейже панове учителѣ кѣцманьского и вижницкого повѣту пѣдуть за хорѣшимъ примѣромъ свого настоятеля отворяючи читальнѣ, де ихъ ще нема, а дбаючи о розвѣй существующихъ уже читалень. Коли уже не зъ чистого народолобія, то зъ иншоу причини повинні панове учителѣ заняти ся теперъ усердно отворенємъ и плеканємъ читалень; въ коротці бо мають ся въ народныхъ нашихъ школахъ отворити повторюющі курсы науки, за котрі учителѣ будуть вынагороджені одъ уряду. Найлѣпшою же заохотою до науки суть власне читальнѣ, якъ се показало ся въ Раранчу, Топорѣвцяхъ и другихъ мѣстцяхъ. Въ читальни переконує ся народъ о вартости и важности науки шкѣльной и горне ся до просвѣты; тому, панове учителѣ, отворяйте читальнѣ въ народномъ и Вашомъ интересѣ!

(Крадіжъ дѣтей). Передъ трибуналомъ судівъ присяжныхъ у Львовѣ станула дня 25. лютого с. р. справдішна баба-яга Ева Курка обжалована о крадіжъ дѣтей, котрыхъ уживала до жебрана милостинѣ. Въ такій спосѣбъ украла она въ року 1886. трилѣтню дочку шинкаря Мошка Гакля и чотиролѣтнього сына Ивана Козачка. Дѣти оставали у обжалованоу черезъ

кѣлька мѣсяцівъ, черезъ котрый часть учила она ихъ жебрати и ажъ по кѣлькохъ мѣсяцяхъ удало ся родичамъ злучаючи ихъ ѣднайти и ѣдобрати. Трибуналъ засудивъ єи на пять лѣтъ тяжкой вязницѣ, заостреной ѣдноразовымъ постомъ що тыждня. Такъ отже тревати буде єи постъ загаломъ майже 9 мѣсяцівъ, бо 260 днівъ

(Судія передъ судомъ). Дня 19. л. с. м. закончила ся карна розправа передъ судомъ присяжныхъ въ Станиславовѣ противъ Мих. Косевича, суспендованого начальника суду повѣтового въ Делятинѣ. Трибуналъ узнавъ Косевича виннымъ злочинства спроне-вѣренія и засудивъ на шѣсть мѣсяцівъ вязницѣ, Косевичъ зголосивъ жалобу неважности.

(Пѣдчасъ снѣжноу заверухи), котра лютілась мин. мѣсяці, вертали селянинъ Михайло Сисавка съ женоу Марією пѣхотоу изъ Львова до Костѣва, села коло Куликова. Въ дорогѣ они зблудили, позаякъ всякій слѣдъ бувъ засипаний снѣгомъ. Въ дорогѣ Сисавчиха такъ ослабла, що мусѣла усеѣсти на снѣгу. Мужъ, не мѣгъ жену звести на ноги и она по ушливѣ години скостенѣла на смерть. Мужъ доперва слѣдуючого дня рано добивъ ся до дому.

(Кровава екзекуція въ селянскѣй хатѣ). Дня 31. сѣчня с. р. ѣдправивъ ся делегатъ судовый, канцелистъ Прайдль, въ мѣстечку Кристинополи, въ цѣли введенія Дувида Васера въ посѣдане реальности Петра Вечерка. Делегатъ судовый, довѣдавши ся одъ Васера о грозбахъ довжника, що хто до него прибуде, живымъ не выйде, взявъ собѣ асистенцію изъ двохъ жандармѣвъ, а прибувши на мѣстце, хотѣвъ свою мисію сповинити, вызываючи при тѣмъ Петра Вечерка, щобъ изъ хаты уступивъ. Вечерокъ не звертавъ на то уваги, лишь ставъ шукати сокиры и грозивъ, що ѣдѣсяти жандармѣвъ не бѣють ся и що всѣмъ головы порозбиває. Жандармы вѣзвали Вечерка въ имени права, щобъ уступивъ и стати ближе приступати, но той пѣрва въ обома руками за багнеты обохъ жандармѣвъ, а зѣгнувши багнеты, поваливъ жандарма на лавку, кинувъ другою рукоу другого жандарма, но межѣ тѣмъ, падаючи разомъ съ другимъ жандармомъ, упавъ на багнетъ, такъ що пробивъ собѣ внутренности. Присутствовавший таксаторы пѣднесли нещастного. Петро Вечерокъ вставъ, затиснувъ кулаки, начавъ зновъ грозити жандармамъ, що ихъ поубиває, но при тѣмъ упавъ на землю. Вставши еще разъ изъ землѣ, поступивъ кѣлька кроківъ напередъ, крикнувъ еще кѣлька слѣвъ и умеръ. — («Миръ»)

(Рада державна) зѣшла ся зновъ у Вѣднѣ а засѣданія протягнуть ся имѣвно ажъ до цвѣтня. Дебаты надъ бюджетомъ розпѣчнуть ся околѣ великодныхъ святъ але ледве чи закончатъ ся ще передъ святами. По великодныхъ святахъ зѣбере ся рада державна знову и буде радити ажъ до Зеленихъ святъ.

(Въ редакціи коломыйской газеты «Руска Рада») відбула ся дня 24. л. лютого ревизія. Власти шукали за рукописею новинки о справахъ войсковыхъ, помѣщеной въ першѣмъ сѣгорѣчнѣмъ числѣ сѣй газетки. Рукописи не знайдено, ѣднакожь прокураторія державна зарядила въ тѣй справѣ противъ редактора п. М. Вѣлоуса судове слѣдство.

(Убогимъ) мають теперъ громады давати потрѣбну ѣдѣжъ. Таке розпоряджене выдало министерство внутрѣшнихъ справъ, мотивуючи свое рѣшене тѣмъ, що до громадъ належить надзѣръ надъ справами моральными и санитарными, а лихо ѣдѣти бѣдаки терпѣть на здоровлю и на моральности. Наколи громада не схоче сповиняти ѣбовязѣвъ въ тѣмъ зглядѣ, то староство може бѣдаківъ ѣдѣти на коштѣ громады.

(Иконоборці) зь черновецької резиденції за-
желавши розвалити пам'ятника Собеского, боровшого
ся против нехрестів, дознали повних обуре-
ня докорів. «Буковинер Рундшау» каже в ч. 330.
на кінці довгої статті: Невырозумѣлый шовінізмъ
празднує тільки такъ довго свои оргії, доки придуше-
на просвіта народів не струтить го зь пануючого
становища и доки зь товариства людского не вижене
его вь крайню дичи, де его властиве мѣсце. Гулий-
тежъ дальше вь смѣломъ танці нетерпимости, доки не
упаде безъ силъ.» — А селянинъ-румунунъ Коча
выбудовавши керницю Собеского сказавъ вь редакції
«Газеты польской». «Я вже старий и сивий; менѣ не
далеко до гробу, але хоть то мой метрополитъ, то ме-
нѣ прото дивно, якъ він може напасть робити зь хре-
стіянської помани. Того люди не пам'ятали! Панове
тутъ, якъ чути, писали, що метрополитъ скаже здерти
образъ и керницю засыпати. А я вамъ прийшовъ по-
вѣсти, що мы того зробити не дамо, най що хочъ бу-
де.» — Такъ отже вже й Нѣмцямъ ба й самимъ Руму-
намъ надобла нетерпимість конфесійна а властиво на-
ціональна головнихъ проповідників (!) любови (!) и
мира (!)

(Землетрясене). 25. лютого, потрясла ся зем-
кя вь Італії и Франції зь такою силою, що більша
часть навіщенихъ мѣстцевостей лежить сегоднѣ роз-
валена погребши жите тисячей людскихъ жертвъ. Вь
Ніцѣ одной изъ головни навіщенихъ мѣстцевостей,
обозують до теперъ всѣ жителѣ підъ голымъ небомъ.
Землетрясене одбулось около 6 години рано, вслѣд-
ствие чого многі жителѣ утѣкли изъ своихъ комнать
неубрані. Вь Ментонѣ розрушило землетрясене
почтовый и телеграфичный урядъ. По першомъ земле-
трясеню около 6 години рано утѣкли жителѣ надъ бе-
регъ моря. О 6¼ год. наступило друге потрясене, вь
часѣ котрого стали падати стѣны домівъ. Трете по-
трясене розвалило цѣле мѣсто. Около 50.000 осібъ
получили раны, а кѣлько убитыхъ, еще й до теперъ
точно не звѣстно. Вь часѣ богослуженя вь костелѣ
упала повала й цѣлый костель заваливъ ся. Найсиль-
нѣйшимъ було землетрясене вь заливѣ Генуи. Вь Ноли
остали ся лише камѣнний будинки. Вь мѣсточку Діано-
чаріна завалились майже всѣ дома и есть около 600
людей убитыхъ и раненихъ. Вь одномъ домѣ танцо-
вали вь часѣ землетрясеня и всѣ танцюючі зѣстали
убиті. Вь Баярдо пало жертвою землетрясеня около
300 осібъ, находившихъ ся вь костелѣ на богослуже-
ню, а вь Кастеліро стратило жите 50 людей. Вь Бу-
санѣ завалились всѣ дома и около 400 жителівъ по-
несли смерть. Мѣстцевости Пінокастело и Крікале зо-
всѣмъ розрушені. Изъ 300 навіщенихъ катастрофою
мѣстцевостей Піемонта и Лігурії звѣстна доси шкода
лише зь 50. Вь Франції и Італії выносять до теперъ
жертвы вь людяхъ выше 100 осібъ. Рѣвночасно дало
ся чути землетрясене вь Греції и вь декотрыхъ окрест-
ностяхъ Швайцарії, однако безъ поважнѣйшихъ на-
слѣдківъ.

(Одраднй появи). Вь Галичинѣ, вь Голосковѣ,
де передъ кѣлькома лѣтами на обшарѣ двѣрскѣмъ уса-
довили ся мазуры, закупили теперъ тамъ одъ дѣдича
рускій Лемки, котрыхъ кривники пішли до Америки на
зарѣбки, одинъ обширный фѣльварокъ за 12.000 зол. и
намѣряють тамъ побудувати добрый млынъ.

(О шкодливости горѣвки) державъ на дняхъ
славный ученый французкій дръ Емилъ Альгліве инте-
ресный одчитъ, полученый съ демонстраціями. Упомя-
нутый ученый робивъ досвѣдченя тоже на звѣрятахъ.
Конѣ и псы, котрымъ задававъ алкоголь, тратили

вь короткомъ часѣ свою силу и падали вь епилептич-
ныхъ корчахъ. Після статистичныхъ матеріалівъ д-ра
Альгліве наслѣдки надмѣрного ужитя алкогольничныхъ
трунківъ переходять на друге и трете поколѣне и объ-
являютъ ся вь первовости и збоченю функцій душев-
ныхъ. Вь Швайцарії було 40% зъумасшедшихъ зь
причины пьянства. Вь Франції було 56% злочинствъ
поповненихъ вь непритомномъ станѣ. А у насъ?

(Для жидівъ вь Палестинѣ) зѣбравъ львів-
скій рабінъ Етінгеръ вь Галичинѣ за 14 мѣсяцівъ
38.344 зол. А бук. Русины зложили за 14 роківъ
ледво десятую часть сей сумы на «Народный Дѣмъ».

(«Сѣчѣ»), руске акад. товариство у Вѣднѣ дає у
вѣвторокъ дня 15. (нов. ст.) марта 1887. вь память
20-лѣтнего иствнованя товариства и XXVI. роковинъ
смерти Т. Шевченка. музикально-декламатор-
скій вечеръ. По вечерку буде комерсъ вь люка-
ли: Restauration „Zum gold. Sieb“, VI. Paniglgasse 17.
Добровѣльный датки на памятникъ Т. Шевченка при-
має комитетъ зь подякою.

(Передъ судомъ присяжныхъ) вь Чернів-
цяхъ стануть одъ завтра обжаловані а то: 3 за згва-
товане, 3 за убійство, 1 за рабівництво, 1 за шахрай-
ство а 1 за злодѣйство.

(Мѣстце підъ желѣзницю), що має ся бу-
дувати зь Гадікалвы до Радовецъ, оглянула и удобри-
ла дотычна комисія.

(«Америка»), руска газета выходяча вь Амери-
цѣ перепечатала вь 1. и 2. сегоднѣшномъ числѣ оповѣ-
дане «Якъ вызволяли Сороханъ и Громко своихъ сы-
новъ зь войска» написане Иваномъ Ивановымъ (псев-
донімъ бук. учителя народного) а помѣщене тогѣдъ вь
«Буковинѣ».

(Румунизаторы) наші выслали сей часъ по
смерти ихъ покровителя бар. Алезаного депутацію, ко-
тра мала просити у Вѣднѣ о именоване Румуна прези-
дентомъ Буковины. Учувши тымчасомъ о наступившомъ
уже именованю Его Ексц. бар. Піна, зателеграфували
они сей часъ своѣй депутації, щобы замѣсть агіта-
ціевъ занялась гратуліціевъ. Его Ексц. бар. Піно му-
сѣвъ не мало зачудовати ся, якъ то депутація вь самъ
день его номинації могла зь Черновець полетѣти ажъ
до Вѣднѣ, що не дасть ся вчинити телеграфомъ. «Миръ»
подаючи сю вѣсть трафно назвавъ сю штуку «лукру
цыганскъ».

(Именовані): Министеръ справедливости име-
новавъ судовыми адъюнктами Ф. Ціргоферъ вь Чер-
нівцяхъ, Кароля Вахльовского вь Путиловѣ а Е. Во-
ронку вь Устюгуморы.

(Конкурсы) на мѣстце повѣтового комисаря
вь Сучавѣ до кінця Марта с. р., учителя вь Радов-
цяхъ до 13. Апрѣля.

(Цѣны зѣбѣжа вь Чернівцяхъ.) Дня
10. л. Марта с. р. коштовали 100 кіло: пшеницѣ
8 зол. 40 кр. до 8 зол. 50 кр.; — жита 5 зол. 40 кр.,
до 5 зол. 65 кр.; — овса 4 зол. 35 кр. до 4 зол.
85 кр.; — ячменю 4 зол. 75 кр. до 6 зол. 50 кр.; —
кукурузы 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 60 кр.; — конючины
35—38 зол.

НОВІ КНИЖКИ.

«Библіотеки для молодѣжи» III. роčníка
вийшла книжочка I. и II. — Книжочка I. мѣстить
въ собі: 1) Поле а школа 2) Яка земля? 3) Ко-
точій каменецъ або Мр-няв-ва-ва-въ! (ка-
зочка) 4) Журавель (зъ образомъ), 5) Сѣчень

(п'єсня О. Федьковича) 6) Чому? (6 питань зь фізики) 7) Баснѣ Маркіяна Шашкевича, 8) Забавы, Загадки и Мудрѣшки.

Книжочка II. мѣстить: 1) «За скоро» — «за пѣзно» (стихъ Данила Млаки), 2) Исторія Руси: I. Що таке исторія? (Статя Олександра Барв'їнського), 3) П'єсня школярки, 4) Бѣдалашко (казка О. Федьковича), 5) Голубъ (зъ образкомъ), 6) Одгадки загадки и мудрѣшокъ зь I. книжочки. Предплата на рѣкъ (12 книжочокъ) 1 зол., поодинокі книжочки по 10 кр. Хто не має готового гроша, може замовити коресп. картою написавши, кѣлько примѣрникѣвъ ему посылати и коли обов'язує ся заплатити.

Читанка для молодѣжи. Написавъ В. И. книжочка III. Таку книжочку выдало й продає по 10 кр. «Руске педагогичне товариство» у Львовѣ; мѣстить она на 56 сторонахъ вступъ и статѣ про: схѣдъ сонця, птицѣ, коровы, вѣницѣ, дробѣ, курита, качата, птицѣ воздушний, ластѣвку, бузъка, вывѣрку, лиса, со-року, тхора, лилика и сову», а яко додатокъ поезіѣ Шевченковѣ: «Казка, якихъ много» и «Чума». Отъ тѣлько й вышло сего року попри 2 книжочцѣ «Библиотеки для молодѣжи» для нашихъ дѣточокъ. Здавало бы ся, що родичѣ рускій розханають одно й друге выдане, та ба, у насъ не такъ кванно дѣє ся, а о молодѣжи, о будучности руского народу, мало хто дбає, а родичѣ рускій то вже найменше, имъ байдуже, чи и що ихъ дѣти читають, въ кровь и въ душу свою вса-сають.

Маркіянъ Шашкевичъ. Про его жите и пись-ма написавъ Омелянъ Огоновскій 104 сторони, цѣна 18 крейцарѣвъ.

Зъ науки господарства. Два вѣдчиты Ил. Гарасимовича. I. Чому яловѣ земля и якъ тому зара-дити. II. Про змѣну плодѣвъ. 38 сторѣвъ, цѣна 10 кр.

Обѣ сѣ книжочки выдала «Просвѣта» у Львовѣ, тожъ не потреба ихъ ще захвалювати. Додамо тѣлько для тыхъ, котрі сего не знають, що, хто прише до «Просвѣты» у Львовѣ одного лева на рѣкъ, той дѣ-стає за то всѣ книжочки, що пѣдъ часъ одного року выйдуть, а обнимають они звышъ 30 аркушѣвъ друку.

«ВАТРА» науково-литературный збѣрникъ Василя Лукича має, якъ зъ Стрыя намъ доносять въ сѣхъ дняхъ появили ся. Сей збѣрникъ мѣстить въ собѣ на 13 аркунахъ науковѣ и белетристичный творы нашихъ писателѣвъ. Чистый доходъ зъ розпродажи призначивъ выдавецъ альманаха на руске касино Стрыйске потер-пѣвши ѣдъ пожара. Цѣну пренумераційну 1 зол. 10 кр. можъ присылати на руки часописей або выдѣлу Касина въ Стрию. — Просимо и нашихъ буковиньскихъ бра-тѣвъ, повысшу цѣль пѣдпирти.

Законъ о загальномъ ополченю для коро-левствъ и краѣвъ репрезентованыхъ въ радѣ держав-ной окрѣмъ Тиролю и Форарльбергу. Розпоряджене ми-ністерства обороны краєвой дотыкающе списаня обо-вязаныхъ до службы въ загальномъ ополченю и удер-

живаня ихъ въ евіденціи, а такожъ приписы дотыкаючі організації загального ополченя.

(Дословный перекладъ зъ Дневника законѣвъ дер-жавныхъ). Цѣна 40 кр., зъ пересылкою почтовою 45 кр. Замовляти можна пѣдъ адресою: Адміністрація Бать-кѣвщины, ул. Академична ч. 8.

Устава тая, задля своєй важности для всѣхъ, по-винна знаходити ся у кожного начальника громады, въ кождѣй читальни и въ рукахъ кожного письменного чоловіка.

(Малоруско-німецкий Словар) Евгения Желеховского въ двоухъ томахъ, стор. VIII + 1117 коштує цѣлый 16 зол. а. в.

Набути можна у панѣ А. Желеховской въ Ста-ниславѣвъ, улицы Собѣского ч. 34.

Дѣло незмѣрно важне яко першій богатый збѣр-никъ слѣвъ и зворотѣвъ живої руской мовы, при чи-каню творѣвъ нашихъ писателѣвъ конечно потрѣбе.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Новоприступаючі цѣло- и пѣврѣчий предплатителѣ по-лучать ще й першій пѣваркунь преміѣ.

Ч. КАСИНО ВЪ СТРИЮ. Рекламованѣ числа и премію выслано.

П. П. К. ВЪ ВИШНЕВѢ. Годимо ся й выслано.

П. П. З. Гр. ВЪ НѢВРѢ. Годимо ся на 2 зол., «Альманахъ» и «Библиотеку для молодѣжи» выслано.

П. П. О. С. ВЪ ЖУЖЕЛИ: «Альманахъ» выслано Вамъ поразъ другій.

П. П. Н. К. ВЪ БАРБѢВЦЯХЪ: «Альманахъ» выслано.

П. П. М. П. «Слово до читалень» помѣстимо.

Ч. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ МАМАѢВЦЯХЪ НОВЫХЪ: Допишъ помѣстимо. Не страхайтесь нѣкого а проповѣдуйте тверезѣсть!

Руска исторична бібліотека

выходить въ Тернополи неперіодичными (менше бѣльше що два мѣсяцѣ) томами въ 10—15 листѣвъ печатныхъ. Каждый томъ, що становить для себе окрему цѣлѣсть, можна передплачувати вѣдѣльно. Предплата на оденъ томъ безъ пересылки 1 зол. 20 кр., съ пересылкою франко 1 зол. 25 кр., — рекомандованою 1 зол. 35 кр. На умысне замовлене могутъ передплат-ники дѣстати що два томы оправий въ англійске по-лотно зъ золоченымъ вытискомъ. Предплата на два томы оправий съ пересылкою рекомандованою 3 зол. 10 кр., безъ пересылки 2 зол. 85 кр.

Руской историчной бібліотеки вышло доси: Томъ I. Исторія Руси Стефана Качала, цѣна 1 зол. 50 кр. (съ пересылкою 1 зол. 55 кр.).

Томъ II. Историчный монографіи М. Костомарова, цѣна 2 зол. (съ пересылкою 2 зол. 5 кр.).

Томъ III. Княжій Періодъ Украины-Руси до смерти Володимира Мономаха, Д. Иловайского Т. I., цѣна 1 зол. 60 кр. (съ пересылкою 1 зол. 65 кр.).

Томъ IV. Княжій Періодъ Украины-Руси Д. Ило-вайского до князюваня Данила Галицкого Т. II., цѣна 1 зол. 30 кр. (съ пересылкою 1 зол. 85 кр.).

Томъ V. Монографія до історіи Галицкои Руси М. Смирнова, М. Дашкевича и Дра И. Шараневича, ціна 1 зол. 50 кр. (съ пересылкою 1 зол. 55 кр.).

Друкуєть ся VI. т. В. Антоновича Історія в. князівства Литовского и вийде съ кінцемъ лютого 1887. — Хто бажає мати V. и VI. т. оправний, зволить за-вчасу надіслати 3. зол. 10 кр.

Передплату найлучше пересылати переказомъ підъ адресою: Олександръ Барвіньскій въ Тернополи.

Хто бере всѣ доси видані томы (5) наразъ, може ихъ дістати за 6 зол. 25 кр. франсо або и нараты після власної декларації. Єсть ще 15 примірниківъ оправныхъ т. III. и IV. по ціні 3 зол. 10 кр. съ пересылкою.

ОДЪ РЕДАКЦІЇ.

I. книжкою розпочали мы въ нмъ Боже третій рочникъ

„**БИБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДЪЖИ**“,

въ нѣмъ будемо помѣщати для науки: історію Руси въ образнихъ, дальше статіи изъ землеписи чужихъ краївъ, изъ історіи природи увійдуть що найцікавійші образки изъ жити людского, жити звѣрятъ и рослинъ, якъ такожъ описанія й объясненія чудныхъ зъявіськъ природи. Для забавы служити муть оповѣданія, казки, байки, піснѣ й загадки. До пісень видрукує ся безплатна прилога нотъ, а за од-

гадки загадокъ роздавати мемо нашимъ предплатителямъ преміи зъ книжокъ и образківъ. Въ кождой книжочці зновъ помѣщені будуть образки односичи ся до поодинокихъ статей.

Ось якъ задумали мы продовжати наше видавництво. До сего дѣла треба однакъ много гроша. Тому удаємо ся до Васъ, милі Родимці щобысьте й самі стали предплатителями нашої «Библіотеки» та ще й другихъ до того заохочовали; бо тільки соединеными силами всиѣмо сповнити трудну задачу, яку поставила собі «Библіотека для молодѣжи.» Наші славні писателі й редакція жертвують працю, Вы, брати, дайте по 1 зол., й дѣло рости ме Вамъ на користь, намъ на радѣсть, а неньці на славу!

Хто бы не мавъ заразъ грошей, най прише намъ хоть замовлене на кореспонденційній картѣ, кілько рочниківъ замовляє и коли ихъ заплатитъ.

Хто замовить 10 рочниківъ, дістане одинацятый даромъ.

Продають ся еще цілі рочники и поодинокі книжочки „**Библіотеки для молодѣжи**“ зъ 1885. и 1886. року.

ЦѢНА: рочника (12 книжочокъ) 1 зол., поодинокіхъ книжочокъ 10 кр., на 10 книжочокъ даємо 2 дальшій даромъ.

Альманахъ „Союза“ продає ся по зниженій ціні 80 кр.

КНИЖКИ ШКОЛЬНІ

необходимі для кандидатівъ приготавливаючихъ ся къ испытанію квалификаційному для шкѣль народныхъ и выдѣловыхъ зъ рускимъ викладовымъ языкомъ а то:

1. Аритметика для	I. класы гімназ.	зол. — 80 кр.
2. Аритметика	II. „ „ „ „ „	— 40 „
3. Аритметика	III. „ „ „ „ „	— 50 „
4. Аритметика	IV. „ „ „ „ „	— 55 „
5. Геометрія для I. и II.	„ „ „ „ „	— 70 „
6. Фізика для низшої гімназіи	„ „ „ „ „	1 40 „
7. Географія Белінгера	„ „ „ „ „	— 45 „
8. Ботаніка	„ „ „ „ „	1 20 „
9. Мінералогія	„ „ „ „ „	— 50 „

якъ такожъ всѣхъ прочихъ книжокъ „ПРОСВѢТЫ“ закупила и продає

„РУСКА БЕСѢДА“

въ Чернівцяхъ, улица лилійна ч. 29.

ЗА ПЕРЕСЫЛКУ ПОЧТОВУ НЕ ПЛАТИТЬ СЯ НѢЧОГО.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.
ПРЕНУМЕРАТА
платна въ Чернівцяхъ
выносятся:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »
Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(площадь Австрій ч. 10), куда
все дописи адресовати на-
лежитъ.
ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найдо-
шевше.

Правописне питање.

Рѣшуче, бо зъ щирога и чистого переконанія вы-
плывающе становиско, яке заняли мы що до право-
писного питанія въ попереднѣмъ числѣ завернуло го-
ловы галицкимъ «обединителямъ». Они видно сподѣ-
вались, що й мы супротивъ ихъ безглуздаго крику и
шуму замовчимо правду. Постановивши крѣпко боро-
тись противъ ворогѣвъ нашего народа, до котрыхъ то
ворогѣвъ належитъ не менше туманене зѣ стороны на-
шихъ лжепророкѣвъ, ѡдозвали ся мы отверто въ сѣмъ
многоважнѣмъ дѣлѣ. Наша отвертѣсть увѣнчала ся
успѣхомъ; нашъ буковинскій братя незаслѣпленій тен-
денційными брехнями прочитали й розѣбрали нашъ сло-
ва и напевно мусѣли прийти до переконанія, що наша
правда, якъ се намъ многі письменно заявили.

Читали нашу статью и московскій (се есть росій-
скій) запроданецъ; ба «Новый Проломъ» сей найбез-
стыднѣйшій зо всѣхъ московскихъ брехунѣвъ ѡпеча-
тавъ навѣтъ нашу статью, пропустивши однакъ
одинацять(!) найважнѣйшихъ уступѣвъ нашей
статіѣ, котрій сему якъ и всѣмъ крутарямъ, що
ложею и обманомъ нашъ народъ туманять,
найнемильнѣйшій. Мерзанный свой поступъ до-
вершивъ сей органъ лжи и обману ще й додаткомъ,
въ котрѣмъ каже: «Мы навели дословно», що пи-
ше «Буковина». Такъ то все въ сѣмъ достойнѣмъ
журналѣ «брехня за брехнею ѣде, та брехнею поганяе».
Справдѣ, коли «Проломъ» жие зъ своихъ предприятителѣвъ,
а не московскими рублями, то належитъ диво-
вати ся, ба силакати, що на нашѣй Руси е ще на
стѣлько загвождженныхъ головъ та сердець, що ненави-
дять свое пытоме, рѣдне, що не мерзять ся наповатись
и кормитись такимъ гноемъ неправды и обману, якимъ
дыше отсей замазанный напѣръ, що зве ся «Новый
Проломъ».

Щожь говорить «Проломъ» на нашій терникъ
для него слова изъ ч. 5? Онъ ѡбдныа притисненій до
стѣбны наименшими выводами выписанными нимъ изъ
нашѣй часописи, збувае все трома словцями: «Несто-
ить труда отвѣчати.» Отъ и все, — ба нѣ. Потѣмъ те-

рѣмкотить нѣвъ-прѣннний москаль, завывае своихъ
братѣвъ-монголѣвъ, (не знати чи и у насъ ще дѣсь така
погань волочить ся), щобы основати новый органъ,
котрый бы служивъ «ихъ народу и церквѣ.» — Сер-
дега забувъ ся, що онъ не въ Росіи, де все иде по
указу. Отъ вамъ борець за «граматическо-истори-
ческое правописание», не знати лишь за котре, бо ка-
кографією его не пише нѣ одна руска душа, нѣ одинъ
рускій писатель, нѣ ученій, хибѣ его другъ и сотру-
дникъ черновецкій гр. к. дописователь «православный
А. Б. В. изъ надъ Днѣстра», котрый до рѣшенія
сеи справы такъ компетентный, якъ жидъ до поно-
марства. —

Другій журналъ львѣвскій розплакавъ ся ось якъ:
«Казалось, что рускій языкъ будетъ могъ безпренят-
ственно развиваться по крайней мѣрѣ въ томъ видѣ и въ
тѣхъ границахъ, якіи возможно намъ было для него
выбороти. Правда, что тѣ границы руссого языка въ
искони-русской земли крайне стѣснены, употребленіе его
лишь на насъ самыхъ обмежено; но и тѣмъ одолжена
Галицкая Русь своимъ давнѣйшимъ и старшимъ націо-
нальнымъ подвижникамъ, котрыи умѣли въ не одно
критичное время выступити съ тактомъ, бодро и неу-
страшимо въ защитѣ того же языка и беречи якъ до-
рогій бисеръ то наше національное достояніе.» —

Бѣднятко, якъ оно ревне зарыдало, гадавъ бы
хто, отъ щира душа. Та тѣлько порозумѣти треба сло-
ва старого лиса. Ему здавало ся, що тенденційне язы-
чїе буде могло тишкомъ-нишкомъ развиваться по край-
нѣй мѣрѣ пѣдъ политичными громозводами (си рѣчь
дашками) и въ границахъ своевольства професорѣвъ
der russischen Sprache. Правда и Богу дяковати, що тѣ
границѣ язычїя въ искони-русской (отже не російской)
земли крайне стѣснены, уживане его лише на вастъ са-
мыхъ то е на московскій газеты обмежено; но не
правда, що за ваше язычїе бороли ся давнѣйшій и
старшій національній подвижники; противно, они умѣли
своего часу выступити зъ тактомъ, а не зъ брехнями,
бодро а не зъ крикомъ и неустрашимо, но не страхо-
ючи несвѣдомыхъ пустымъ галасомъ, и то за живый
рускій языкъ, а не за ваше язычїе!

Но досыть, ба вже замного дорогого мѣся жертвовали мы ихъ подлымъ и юдинымъ выводамъ, вжежь сихъ брехунѣвъ не перепишешъ; бо ихъ вся задача то только нападати на Русинѣвъ, щобы ихъ тымъ способомъ одтигати одъ освѣдомленя народа, одъ працѣ около движеня и выротованя руского народа изъ тмы, въ якѣй радѣ бы го сѣ лжепророки удержати задля своихъ цѣлей.

Остало намъ ще дальшими доказами доповнити нашѣ погляды на руске правописне пытане. Що до науковой стороны сего пытане, то е се фактомъ, що нынѣшня правопись руска одступила дуже далеко одъ правописи историчной и то цѣлкомъ природно; бо правопись е и повинна бути вѣрнымъ образомъ бесѣды; тому то и зближилась она вже такъ до фонетики, що майже только одно *ы* и *ѣ* та дашкованѣ *ѣ* та *й* становлять всю рѣжницю межи правописевъ одинокон руской грамматики Осадцы а чистою фонетикою. Буква *ы* мае нынѣ только въ російскѣмъ значене, а *ѣ* майже зовсѣмъ непотрѣбне и выкидовались вже и въ давныхъ часахъ. А *ѣ* та *й* можна такъ само и зъ такимъ же правомъ замѣнити черезъ *і*, якъ замѣнено *ѣ* черезъ *ѣ*. Остае ще замѣнене *ѣ* черезъ *і*, де оно не мягчить попередной самогласной. Отъ и конецъ змѣны, котру такъ страшенно представили московскѣй горлачѣ.

Зваживши отже, що сихъ кілька буквъ зовсѣмъ не потрѣбно, бо имъ не одповѣдають нѣякі звуки живои руской бесѣды, скажемо зъ педагогичного становиска о хосенности сеи малои, однакъ для розвою руского языка вельми конечной змѣны только то, що такъ рускому языкови одповѣдно змѣненои правописи можна за 6 минутъ научити ся больше, якъ до теперѣшной мѣшаной какографіѣ за 6 рокѣвъ, о чѣмъ научивъ насъ досвѣдъ здѣланный зъ учениками, котрымъ при диктатѣ сказано перше оддати только звуки, що обяснено въ часѣ около 6 минутъ, потѣмъ же зажадано написаня того самого диктата пѣсля правописи якою мучено ихъ 6 лѣтъ. И отъ показало ся що въ диктатѣ етимологичномъ було двацять разъ больше блудѣвъ, якъ въ фонетичномъ.

Щожъ стоить на завадѣ такъ малѣй змѣнѣ при такъ великаньскѣй користи? Скажутъ на се правдомѣцѣ: «Нѣ одной буквы, нѣ одной йоты не дадимъ зъ нашої кириловской азбуки.» Брехуны, лицемиры и подлецы! А не зрели ся жъ вы цѣлои кирилицѣ? Не приняли и не нишуть сѣ крикуны вже десятки рокѣвъ на пѣвъ латиньскою гражданкою? Та правда, то ниче дѣло! Гражданка то выдумка російского царя Петра I., а «Пітеръ» то не проклятуцѣй «народовцы-розъединители.» Но власне той «Великій Пітеръ» бувъ «розъединитель» бо завѣвши гражданку одособивъ російску бесѣду одъ церковной (Галаховъ: «Исторія руской словесности», I. 319). Колижь такъ, то прочъ зъ гражданкою, а вернѣтъ ся назадъ до кирилицѣ; то бы було тысячелѣтіе. Та мы у ваше язычіе зовсѣмъ не мѣшасмо, но и накинута собѣ его не дамо. Мы жъ въ име-

ни поступу, науки, педагогики и рускости кличемо: прочъ зъ останками московской фонетики (*ы*), прочъ зъ политичными громозводами (*ѣ*, та *й*), прочъ зъ *ѣ*-омъ, де его зовсѣмъ нетреба!

Наша справа въ томъ, якъ и въ кождѣмъ взглядѣ чиста и совѣстна, даремный тому вашѣ крики, доносы и агітаціѣ; буковинскѣй народъ познае уже, Богу дяковати, хто ему братъ, а хто собѣ радъ!

Нашѣ учительскѣй семинаріѣ.

Въ ч. 18. тогѣдного рочника «Буковины» вычитавъ я, що Свѣтла Редакція о запровадженю утравкистичной семинаріѣ учительской въ Чернівцахъ позитѣйше позволить собѣ дещо сказати, и уже одъ того часу кілька мѣсяцѣвъ минуло, а справа все спить. Тому закимъ хто до обговореня сеи такъ некучон справы возьме ся, то я зъ нетерпеливости позволю собѣ о нѣй скѣлька слѣвъ сказати, а то пригадати, що въ насъ на Буковинѣ въ теперѣшной семинаріѣ учительскѣй мужескѣй въ рокахъ 70-тыхъ така утравкистична семинарія вже запроваджена була. Но коли я по окѣиченю семинаріѣ прийшовъ на посаду, то ажъ тогды-мъ познавъ, що я окрѣмъ трохи по нѣмецки, нѣчо больше не знавъ, по руски говоривъ я якъ бы якѣй рекрута, або якѣй старый жовнярь, що десь-тамъ въ Наталѣ до зѣрницѣ собѣ люльку запалювавъ, або тотъ, що зъ Лембергѣ до Кракова на шѣпахъ ѣздивъ. Но и не дивниця, бо чернѣвскѣй школярѣ и теперъ не лѣйше по руски говорятъ, — и теперъ они ще кажутъ н. пр. Въ насъ сегодне е школа лишь bis 10 Uhr, або: сесъ Wörterbuch кунштуе три леви; завтра е Kirchgang и т. д. — Я куда не обернувъ ся, а тутъ все було треба лишь по руски, а я якъ тотъ зѣмченый Юрко мусѣвъ самъ себе встыдати ся, не умѣвши зъ дѣтми розговорити ся. Я бувъ межи ними на пѣвъ нѣмный.

Та якъ то може бути? спытае ся не одинъ зъ ч. читателѣвъ; предѣвъ насъ учили рѣжныхъ предметѣвъ на рускомъ языкѣ. Ой правда! Не лишь учили, але навѣтъ мучили, а що больше — честь имъ та слава за то — и самѣ мучили ся, ажъ поки мацуха-утравкистикѣ не загинула а си мѣстце не заняла свѣкруха-предподавателька техничныхъ назвъ на рускомъ та румуньскомъ языкѣ, котра то послѣдна, якъ звѣстно, своему сынову-нѣмчикѣ ширѣйша и прихильнѣйша, нѣжъ сыновѣй-невѣстцѣ Русинѣ або Румунѣ, и то заряджене — розумѣ ся больше на панери — вѣдай и до нынѣ требае. Що таке заряджене не може выйти на користъ нѣ Русинамъ нѣ Румунамъ, буде чей кождѣму ясно; одинъ бо и другѣй выйшовши изъ семинаріѣ на своихъ першихъ посадахъ дѣтемъ школнымъ засудженѣ на дивовижу. Не дѣти для учителя, але учитель для дѣтей, такъ само не нитомѣцѣ для професорѣвъ, але професоры для нитомѣцѣвъ! Щобы нитомѣцѣ, були колись добрыми учителями, потребу ютъ въ семинаріѣ всѣлякихъ предметѣвъ учити ся на своѣмъ матерномъ языкѣ, котрого они колись въ своѣй школѣ будутъ уживати мусѣли, тожъ для нихъ треба и одповѣдныхъ професорѣвъ; а въ утравкистичной се-

минаріи зъ паралельками нѣмецко-рускими и нѣмецко-румуньскими, а може нѣмецко-руско-румуньскими, чи тамъ, що на одно вийде, нѣмецко-румуньско-рускими, подобно якъ то уже въ насъ колись було, нѣколи не прийде ся до цѣли. Тому, абы и вовкъ сытый и коза цѣла, найлѣпше було бы, якъ бы буковинскій Русины, чи тамъ рускій товариства о то постарали ся — (що могло бы и въ порозумѣню зъ Румунами стати ся, понежи то и въ ихъ користи було бы), щобы обѣ нѣмецкій семинаріѣ учительскій такъ мужеску якъ и женьску перетворити на руску и румуньску зъ достаточнымъ уваженіемъ нѣмецкого языка, а то руску у Чернівцяхъ а румуньску у Сочавѣ, що власне найдповѣднѣйше — бо и найприроднѣйше було бы.

Не одинъ зъ ч. читателѣвъ погадає собѣ запевне: А зъ ѳдѣи-жъ до того взяти грошей та ѳдиовѣднихъ професорѣвъ; двѣ бо семинаріѣ будуть въ двое коштувати. — Що до професорѣвъ, то нема жаднои обавы, бо у насъ е уже споре число такъ Русинѣвъ якъ и Румунѣвъ, котрі потрафлять мѣстце професорѣвъ въ гѳдний спосѣбъ зайняти. Дальше можна такъ зарядити, що двѣ семинаріѣ лишъ тѣлько коштувати будуть, що одна, а то такъ: теперѣшна семинарія мужеска числить 4 клясѣ, школа управъ такожъ 4, а курсъ приготівительный 1 клясу, отже разомъ е 9 клясѣ; коли же теперѣшну 4-клясову семинарію перетворено бы, такъ якъ женьску на 2-клясову, курсъ приготівительный знесено а 4-клясову школу управъ такожъ зтягнуено въ 3- або й 2-клясову: то изъ знесенихъ клясѣ теперѣшнои семинаріѣ мужеской въ Чернівцяхъ можна бы удержати другу 2-клясову семинарію зъ 2-клясовою школою управъ. Понеже, якъ чутка иде, та и зъ чернівцскихъ календарѣвъ видно, учительѣвъ уже нѣразъ не бракуе, але вже далѣ не знати, де ихъ дѣти, стѣлько ихъ уже е, то що до семинаріѣ женьской можна бы еще и далѣ пойти, а то перетворити еи на одноклясову, то е. приймати на першій рѣкъ не що другого, але ажъ каждого четвертого року, а 4-клясову школу управъ такожъ на 2-клясову перетворити, черезъ що изъ теперѣшнои чернівцской женьской семинаріѣ и школы управъ повстали бы 2 школъ зъ половиновъ клясѣ. Розумѣе ся управу кождои женьской семинаріѣ и тои же школы управъ треба бы якъ и до теперъ придѣлити кождочасному директорови мужеской семинаріѣ и тои же школы управъ. На такий спосѣбъ, мавъ бы директоръ такои семинаріѣ управляти: 2 клясами въ семинаріи мужеской, 1 клясовъ въ семинаріи женьской, 2 клясами въ кождѣй школѣ управъ т. е. 4 клясами. Разомъ 7 клясами (теперь управляє директоръ 16 клясами).

При такѣмъ устройствѣ катихиты, учительѣ музыки и гимнастики мали бы въ правдѣ за мало годинъ, но тому можна легко зарадити ѳдаючи науку религій, гимнастики и музыки катихитамъ и дѣточнымъ учителямъ другихъ школъ. Не зовсѣмъ добре ознакомлений зъ ѳдносинами въ семинаріяхъ учительскихъ, а

взглядно въ семинаріи учительской черновецкой, позволивъ я собѣ свои гадки подати, такъ якъ знавъ, отже якъ може дещо не въ доброй мѣрѣ, то певне въ доброй вѣрѣ. Тому хто зъ севъ справовъ лѣпше ознакомленный, тотъ най и утне лѣпше. (О що просить и Редакция). —

Якъ, чому и для чого задумали рускій студенты сихъ вакацій подорожувати по Буковинѣ?

Наші рускіи студенты задумали, зѳбравши ся въ бѣльшу громадку, подорожувати по нашихъ русскихъ селахъ и мѣстечкахъ, держачи всюды по одному поучаючому ѳдчитови, спѣваючи нашій прекрасный рускій пѣснѣ и подаючи взагалѣ нашимъ сѣльскимъ братьямъ рады и поучени въ просвѣтнѣмъ взглядѣ.

Молодѣжь хоче при той нагодѣ розпѣзнати свой народъ и его потребности и щобы на оборѣтъ нашъ народъ свою молодѣжь — будущихъ проводниковъ и просвѣтителѣвъ своихъ пѣзнавъ; злыднѣ бо ѳдчутили нашу интелігенцію ѳдъ своего народа, она стала жити ѳдмѣннымъ житемъ, стала инакше думати, инакше задивляти ся на свѣтъ и свои потребности; она вынародивила ся, такъ само якъ галичка спольщилася, якъ угорска змалярщилася. Но мы еи за то е не винуемъ, обстоятельства виноваты. Впрѣчѣмъ почала и наша интелігенция мѣстцями вже скидати зъ себе духовыѣ оковы и почала признавати ся до русского селинина и въ мѣру того и народъ почавъ въ вѣдчности своей просвѣчати ся. Студенты наши отже хотятъ ступити рѣшучимъ крокомъ напередъ, хотятъ зблизити ся до народа и зъѳднати ся зъ нимъ, щобы въ будущее мы всѣ а всѣ трудилися соединенными силами около нашей просвѣты а головно, щобы мы всѣ порузумѣли вагу и далекосяглѣсть оной.

На сей разъ поѣе вандруюча молодѣжь понадъ Прутъ и Черемошъ ажъ до Путилова и студенты хотятъ въ кождѣй сѣльской читальни и въ кождѣмъ мѣстечку (въ Заставной, Кѣцманѣ, Станѣвцяхъ, Вашкѣвцяхъ, Вижицѣ) зарядити декламаторскій вечерницѣ зъ ѳдчитами и спѣвами а въ мѣстечкахъ ще зъ танцами и якъ буде возможно зъ театральными представлениями.

При сѣй нагодѣ звертаемъ ся до тыхъ свѣтлыхъ нашихъ гражданъ, що хотятъ новыѣ читальни закладати и хотѣли бы то е святочнѣйше совершити, щобы всѣ потрѣбныѣ кроки порѣбили а день ѳдтвореня най бы поставили на часъ вандрѣвки и студенты бы радо до нихъ прибули.

До теперъ не означено ще докладно нѣ часу, нѣ прочои проѣграмы сѣгѣрѣчнои вандрѣвки, но небавѣмъ зѳйдуть ся наши академики на нараду и ѳновѣстятъ проѣграму въ нашей газетѣ. Тымъ часѣмъ просимъ нашихъ патриѣтовъ зъ провинцій, ѳбговарювати лисговоно зъ нами близшій ѳбстоятельства дѣткаючи вандрѣвки.

ДО ПИСИ.

(Изъ Мамаѣвцѣвъ новыхъ): Висѣконочтенный Панае! Доношу Вамъ о нашей читальни, що по-

водити ся намъ, Богу дяковати, щастливо; члени, котрї неученї, купують собі вже книжки и починають ся учить азбуки. Они вже аж теперъ познали, що то просвѣта и горнуть ся до неї и шлюють науки. Не идуть до коршми-шиньку на смѣтї нехрищенихъ пейсатыхъ арендаровъ потачовати ся, але просять ученого члена о науку. Панове газды! коли воля, то слушайте дальше о нашій читальни. Якъ ишовъ господарь Иванъ Радомскій изъ читальнї, переходить его жидъ Шимко и пытає: «Иване, одки ты идешъ?» — «А що тобѣ пытати, бородачу? Я иду изъ читальнї». Жидъ: «А що тамъ чувати въ читальни?» Иванъ: «А щожъ чувати!... Сонце засвѣтило, хмари ся розойшли». Жидъ: «А много тамъ народу?» Иванъ: «Сто двадцать и пять». Жидъ: «А що они тамъ роблять?» Иванъ: «Всѣ сто двадцать и пять по три пальцѣ до гори и слюбують одъ тої смердячої парухи». Жидъ: «Тыгу! а Богъ бы имъ не допомогъ!... Иванъ: «А тобѣ що то жиде, шкodikъ?» Жидъ: «А де въ недѣлю мои сто двадцать и пять чотырыковъ?» Иванъ: «Та кобы то лише сто двадцать и пять чотырыковъ, але бо то сто двадцать и пять левовъ.» Жидъ розсердивъ ся и побѣгъ до пропинаціѣ якъ бѣсноватый, лягъ на велику бочку, гримнувъ колька разъ головою о ню, якобы гарбузомъ и почавъ щось по жидовски зъ своимъ товаришемъ бесѣдовати проклинаячи ту читальню, що жидимъ прашѣ забирає. За скілька днѣвъ иде до читальнї секретарь Георгій Савчукъ и здыбає ся зъ начальникомъ промады. «Добрий день вамъ, пане начальник!... Начальникъ: «Дай Боже, дай Боже... здорове, и каже дальше: «До читальнї идете? (бо насъ було скілька членовъ). Одновѣдаемо: «До читальнї.» — «А що вы тамъ робите, може о горѣвнѣ читаете? Мы кажемо: «Та оно трудно безъ того; бо члени повинни розумѣти, що горѣвка то смердяче трѣло.» Начальникъ: «Кобы вы тото оставили читати; бо жидъ Шимко гнѣває ся, бувъ зо мною въ разговорѣ та скарживъ ся менѣ на васъ». На сѣй бесѣдѣ мы ся и розойшли. Тожъ то теперъ жидъ на нашу читальню якъ оса: прото 73 члени знаютъ читати, 35 членовъ читають илвно поважно, а 38 членовъ звольна, а 52 учать ся азбуки. Стараемо ся о майно нашої читальнї, мѣстопредѣдатель Георгій Кудрынскій постаравъ ся о матрїятъ на шафу для книжокъ. Леонтій Кейванъ пѣвецъ у Ширѣвцяхъ поздоровивъ дуже сердечно нашу читальню зъ дарункомъ книжкою пожиточною; бо онъ зъ подѣ нашої стрѣхи роджений. За то ему най буде честь и слава!...

Еще щось скажу до васъ, панове газды!... Берѣть ся до дѣла и въ слѣдѣ сѣвѣтъ за нами, а познаете користь просвѣты. Перестаньте до жиди на раду юдину вступати, у жиди горѣвку сивуху гльогати и обарѣвкомъ закушувати, коло коршми брѣхнѣ складати, на брата и сосѣда ся завѣрять и за сивуху прїятеля продавати! Того, брати Русины, не дѣлайте, лишъ до читальнї скоро ся збѣгайте! Але скажете: не маю часу ходити. А въ недѣлю и свята є часъ на ярма-

рокъ ходити, а, де є рѣка, рыбу ловити? Покиньмо, брати, тую натуру (налогъ), глянѣмо на жиди; чому онъ въ шабасъ навѣтъ грошѣ до рукъ не бере? бо онъ держить крѣпко свою вѣру, а вы, честный панове брати, не хочете о томъ знати и чути. Чоловѣкъ темный, неученый, темна его голова, пропадає въ темнотѣ якъ въ пеклѣ уголь-смола. Котрый вченый, науки ся держить, тожъ его сердце веселѣйше якъ весняна квіточка сїяє. А въ ученого просвѣченого свѣтла голова; бо має всякого добра. Тожъ и вы, брати котрї еще не ученї, берѣть собі прикладъ до просвѣты, до добра, то и ваша буде свѣтла голова, познаете вашї побѣльшенї и добрї дѣла. Прийшла вже весна, снѣжокъ ся топить, прийшовъ вже веселый жайворонокъ, щоби Русь збудити; жайворонокъ веселою пѣснею до жити зове; а вы, рѣднїй брати, еще зъ темноты не вышли.

До кунки, до кунки, брати, сходѣть ся, читальнѣ закладайте всѣ. Дастъ Богъ щастя, наша доля не згине въ темнотѣ; бо читальня до свѣтла веде, одъ горя тяженького стереже, свѣтло наводить а темноту одгонить, очи темнымъ, непросвѣченнымъ отворяє. Де школа, наука стара, а выйшовшї зъ школы науку понехають, тыхъ Господь Богъ зъ неба немилостиво карає. Другї народы ученї просвѣченї добре ся жїють, лишъ надъ нами Русинами всѣ ся збиткують. Кождый народъ свѣтлый, вченый науки крѣпко ся держить, лишъ нашъ Русинъ неученый твердо собѣ спить. Встаньте, брати, вѣчно не снѣмъ, зъ зеленого барвѣночку вѣночки плетѣмъ, нимъ щоби весноньку привитати, вна свѣтло несе. Тожъ, панове Русины, брати нашї, къ науцѣ ся берѣмъ, прожїємо многї лѣтъ, не будемо видѣти пекельныхъ ворѣтъ. Якъ загрѣє яснє сонце, до працѣ ся берѣть!

До жидовъ на раду ся не сходѣть, а въ недѣлю, свята до читальнї сѣвѣтъ; бо приляжуть вороженьки жити не дадутъ. Ой вы самї за то винни, науки ся не вчете, тому то вамъ лиха доля голову сїує. Кто не вченый и уперто темноты ся держить, тому лихо въ груди, въ душу, въ жите ся всадить. Тому, брати нашї милї, за нами идѣть, та ще и на раненецкихъ членовъ поглянѣть, котрї до насъ загостили и намъ просвѣту голосили; тому и мы вамъ голосимъ, до кунки ся сходѣть, на читальню ся зложѣть. На сѣмъ и коньчу, вамъ просвѣту голошу.

Кость Петрюкъ,
голова читальнї.

Георгій Савчукъ,
секретарь.

Що дѣють нашї братя?

Нашихъ галицкихъ братовъ занимали въ послѣднихъ двохъ недѣляхъ выключно майже справы шкѣльнї. На першомъ мѣстци стояло пытанє правописне. Якъ залагодила комисїя львѣвска сю справу, трудно напевно довѣдати ся, тымъ труднѣйше угадати, якъ рѣшити сю справу міністерїя. Для насъ Буковинцѣвъ выйде справа напевно въ користь рѣднои живої бесѣды, хоть у насъ много ворожихъ Русинамъ перепонъ. Друга справа шкѣльна, котрою займають ся нашї брати галицкї то отворене другої особнои гїм-

назів рускои. Дотичну прозбу львівскои «Народнои Рады» предложивъ уже пос. Ковальскій радѣ державнои, а зъ кождымъ днемъ надходять зъ рѣжнихъ сторѣнь Галичини все нові численні підписи на сю прозбу. А наша кѣцманьска гімназія? спытаєте. Не знаємо, що робять кѣцманьскі Русини, чи послухали нашого голосу, но черновецка «Руска Бесѣда» приготавляє въ сѣмъ дѣлѣ обширне письмо и вышле его до вѣдѣнскои рады державнои. Мы переконані, що гімназія въ Кѣцмани певно буде, скоро мы не дамо їй нѣ на хвилику заснути. П. міністеръ просвѣты справедливый чоловікъ, котрый не оглядає ся на силу Поляківъ и Чехівъ, а не то на горсточку буковиньскихъ послѣв-Румунівъ. Се доказавъ онъ своимъ роспорядженемъ, щоби въ галицкихъ семінаріяхъ учительскихъ учить рускои мовы въ стѣлько годинахъ тыжднево, що и польскои бесѣды. Се розвѣшило загорѣлыхъ Поляківъ противъ пана міністра и они, якъ кажутъ, хотѣли бы его и усунути; най стане и Полякъ на его мѣстѣ, то пронавъ колонизаторскій «капшукъ и 4 крейцарѣ»; бо Русини галицкї не попустять изъ свого права и выберють собѣ его напевно. Такъ и намъ треба просвѣчати народъ, старшихъ черезъ читальнѣ а молодыхъ черезъ школу. Щоби уможливити науку и бѣднимъ сѣльскимъ дѣтемъ, на то мають галицкї наші брати вже майже въ кождѣмъ мѣстечку бурсы и товариства такъ звані «Шкѣльнї помочѣ», котрі дають бѣднымъ дѣтемъ и хату и харчѣ и одѣжѣ и книжки. Ажъ сердце радує ся прочитавши зъ газетъ, якъ красно всѣ ті бѣдаки-школярики учать ся! А жаль, великій жаль зновъ, що у насъ на цѣлой Буковинѣ нѣ одной такой бурсы, нѣ одной такой «Шкѣльной Помочи». На «Народный Дѣмъ въ Чернѣвцяхъ» не капнувъ въ послѣднѣмъ мѣсяци и крейцарѣ, а прецѣжъ головне и перше дѣло «Народного Дому» буде бурса для бѣдныхъ учениківъ. Гейже, брати, гейже вразъ за прикладомъ нашихъ братѣвъ Галичанъ! Глядѣть на нихъ, а переконаете ся, куда веде просвѣта на рѣднѣй своѣй бесѣдѣ, погляньте на нещастныхъ братѣвъ въ Угорщинѣ, що пропадають черезъ темноту въ мадярскѣмъ морю. Одинъ то народъ рускій въ Галичинѣ и въ Угорщинѣ, подѣ рѣвно тяжкимъ обухомъ жють одні и другі, а яка величезна мѣжъ ними рѣжниця. Чому се такъ? спытаєте. Ось чому. Галицкї Русини шанують, и пильнують свою рѣдну мову, а угорскихъ Русинѣвъ годували заслѣвлені ихъ учитель мертвымъ язычемъ. Чижъ диво, що живуща вода наповняє все новымъ житемъ Галицкихъ, а мертвота умертвляє та вѣдай и убе зовсѣмъ угорскихъ братѣвъ нашихъ; бо нема тамъ ще й доси чоловіка, що бы промовивъ до нихъ живымъ рускимъ словомъ, противно послѣдний грѣнь недавно тамъ помершого якогось патріота выкидає ся на мертве дѣло, на якусь газетку, котра, не диво що мертвымъ своимъ не може збудити въ народѣ охоты до читаня, до просвѣты.

Що може живе руске слово вдѣяти не тѣлько у Русина але и у чужого, се доказавъ украинскій

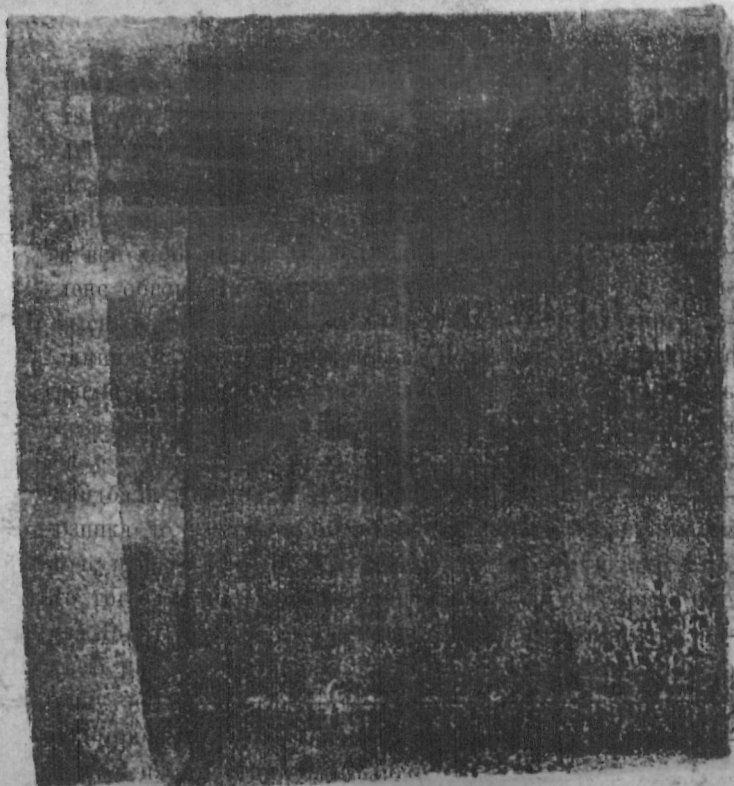
театеръ межи Росіянами въ Петербургѣ и въ Москвѣ, о чѣмъ мы вамъ вже писали. Послухайте, якъ прощали Росіяне (або якъ ихъ у насъ звать, москаль) рускій театеръ, въ котрѣмъ говорить ся тою мовою, що и у насъ, спѣваєсь такі піснѣ, якъ и нашѣ!

Послѣдне представлене — пише російска газета «Недѣля» — було найбільшимъ для театру украинского тріумфомъ. Градъ цвѣтѣвъ, китицѣ, вѣнцѣ, дарунки и выкликуваня, — выкликуваня ажъ до утѣмы обохъ сторѣнь, до хрипки, завороту головы и навѣть до згашеня газоваго свѣтла въ сали, — ось якъ прощалась пристольна публика зъ своими гостями зъ Украины.

Цѣкавый додатокъ подає «Дѣло» въ статіи о сѣмъ дѣлѣ: «Комичне при тѣмъ то, що Катковъ (голова всѣхъ тыхъ, що радѣ бы зрѣбити Русинѣвъ Москалями) въ своѣмъ органѣ «Московский Вѣдомости» всѣ афіши нашого театру печатає украинскою фонетичною правописею, не знати чи подѣ вплинемъ — интриги польскои, чи може ставъ ворогомъ церкви и державы... На всякій спѣсѣбъ мимохѣть ставъ ся «нигілістомъ!»..

Отже найскрайнѣйшій Москаль, що радѣ бы загорнути насъ въ московску коншару, признає, що для нашої мовы найдновѣдѣйша правопись фонетична.

Зъ Радѣ державнои. Въ палатѣ пословъ за-
кончено въ среду спеціальну дебату надъ статутомъ
банковимъ и принято его. Чехи, Русины, Словенцѣ и
Италіане жадали, щоби на банкнотахъ були написані
во всѣхъ языкахъ, якъ колись бувало, та Німцѣ и По-
ляки перемогли, отже и далше будуть банкноти на
одній сторонѣ нѣмецкій, на другій малярскій. Студъ на
польскихъ пословъ! Палата пословъ ухвалить ще про-
візоричный бюджетъ; оибли приступити до предло-
женія о покритю 52½ мил. кредиту войскового, а од-
такъ буде далше радити надъ убезпеченемъ робѣт-
ників на злучай недуги. По залагодженю сѣи справы
приступити палата до нарады надъ забезпеченемъ
вдовъ и сирѣтъ по войсковыхъ.

БУКОВИНСЬКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

26. роковини смерти Шевченка обходили
черновецкій товариства «Руска Бесѣда» и «Союзъ», якъ
заповѣщено було, 1. с. м. Бувъ се другій вечерокъ
устроеный Буковинцями въ память безсмертного Та-
раса. Пѣзно, бо ажъ въ 25. роковини смерти вѣщого
кобзаря то е тогѣдъ почали бук. Русины поминати ве-
ликого учителя своего. Тогѣдний одличный ѳдчитъ проф.
Дра Смаль-Стоцко про жите и письма Тараса ѳд-
крыли ширшій публицѣ нашѣи скорѣбъ зложеный бать-
комъ Тарасомъ въ его письмахъ будучимъ поколѣнямъ,
и ѳдъ той хвилѣ не перейде нѣ одна нагода, при ко-
трѣи бы не любовалася, не загрѣвалася наша громада
руска могучимъ словомъ народного пророка. Мимо ве-
ликои непогоды згромадила Тарасова муза передтам-
тои недѣлѣ вельми численне товариство въ комнатахъ
«Бесѣды» прикрашеныхъ хорошимъ портретомъ гѣнія
Руси прибраннымъ въ скромный лавровый вѣнецъ. Ве-
черъ ѳдкрывъ голова Бесѣды проф. Пѣгулякъ Єротеѣ
промовою повною свойственною сему бесѣдникови те-
плоты, пѣдъ часъ котрой справѣ «духъ найстаршого

сына Украины уносивъ ся надъ присутними меншими
братами его.» «Хто за нами, Богъ за нимъ» ѳдозва-
лись могучимъ голосомъ старшій и молодшій мужъ вы-
конуючи на Буковинѣ завѣщане за скоро згасшого
батька Тараса. Грѣмкій оплески присутныхъ були одѣ-
томъ, що рускій народъ есть «за ними». А въ имени
русского жѣноцтва пѣшла панна Максимовичова оду-
шевленою и одушевляющею грою на фортепьянѣ за про-
водомъ братѣвъ своихъ. Дрѣ Стоцкій нашъ наилучшій
интерпретъ рускои пѣснѣи и русского слова, припѣмнувъ
намъ, що «Помариѣла наша доля», бо «въ тем-
нотѣ гине людъ», тожъ «на Тарасовѣи могилѣ покла-
дѣмъ святой ѳбѣтъ, боронити рускій рѣдъ; бо лишь
працевъ рукъ и ума воскресаютъ люди всѣ». До то-
ижъ працѣ треба лучитись всѣмъ намъ въ гармоній-
ный спѣсѣбъ, въ якій то и панѣ докторова Стоцка
спомогала на фортепьянѣ выконане прошибающеи до жи-
вого пѣснѣи Вахнянина и Устыяновича Корнила. Ще и
третя Русинка, панна Волянська промовила въ знакъ
змогающего ся патріѣтизму русского жѣноцтва словами
Тараса зложенными въ поемѣ «Гамалія», величаючи въ
конецъ поезіѣ борѣвъ и гѣнѣвъ русскихъ власнымъ
додаткомъ:

«Слава тобѣ, Гамаліе,
И тобѣ рѣвнымъ гетманамъ!
Тарасови вѣчна слава
И всѣмъ подобнымъ гѣніямъ!»

Та, ба! Що у насъ мало ще людей почитающихъ
славу достойныхъ мужѣвъ, о томъ свѣдчили слова по-
слѣдовавшего хору Нижанковско-Федьковича «Зѣ
Окрушкѣвъ»: «Не знаю за що, они мене покинули». Такъ,
такъ; четверть столѣтя не поминали буковинскій
Русины своего наибѣльшого гѣнія; виною тому тѣ,
що учили ба ще и учать насъ служити чужимъ Богамъ,
высмѣють, понижаютъ небесній звуки Тарасовои музы,
що такъ щиро, такъ мило промовляютъ до душѣ, якъ
тѣ звуки цитры пѣдъ ударомъ такои чувствительной
руки, якъ у проф. Пѣгуляка Єротея, котрый и сего ве-
чера ударявъ въ струны цитры, нѣ, — въ струны
серця. —

На глумъ рускому розумови, на диво рускому
чувству, смѣють ще и нынѣ у насъ люди затыкати ру-
скай молодѣжи уха передъ голосомъ нашего вѣщого
кобзаря, голосомъ молячимъ, якъ пѣсня «До Ластѣвки»
ѳдспѣвана поривающе въ супровѣдѣ фортепьяна (пани
дрва С.) професорами Пѣгулякомъ Єр. и Дрѣ Стоцкимъ.
Заглушаютъ тѣ вчителѣ молодѣжь передъ голосомъ
взымающимъ:

... «Своего не цурайтесь;
Бо хто матѣрь забуває,
Того Богъ карае.»

Но славити Господа, наша молодѣжь хоть пѣзно
и малочисленно, но все таки повѣли приходитъ до са-
мосвѣдомости рускои, о чѣмъ и на сѣмъ вечерку давъ
довѣдъ Ілля Семака выголосившій «Прологъ» до Гай-
дамакъ, якъ и прочіи «Союзане» взявши зѣ власного
почину участь въ вечерку. Тому то, хоть нѣчь темна,

хочь мрака густа; всежь таки не устоять они лучамь сонця-правды; вже въ день вечерка мѡгъ хоръ на заключене смѡло заспѣвати: «Живемъ, живемъ своимъ житемъ.»

Тымъ смѣльйше глядѣть бук. Русь въ будучность маючи вже теперъ достаточнѣ доводы, що и прочѣ брати не оставляють насъ въ хвили одродженя нашего, о чѣмъ свѣдчать слѣдуючѣ письма.

Тернопѡль. Свѣтле товариство! Зъ великою ѡдрадою глядимо мы Русины-Галичане, якъ нашѣ брати рѡднѣ на зеленѡй Буковинѣ заходятъ ся жваво на нивѣ народнаго житя и розвитку. Остатнѣй десятокъ спровадивъ цѣлковитыи зворотъ, справивъ трудовникѡвъ буковинскихъ на поле реальнои работы, просвѣты и освѣдомленя народу руского, сконсолѡдованя интелѣгенцѣ рускои на нацѣональнѡмъ ґрунтѣ. Неперечнѣй се впливъ идеѣ голошенои безсмертнѣмъ кобзаремъ Украины, Тарасомъ. Нехайже ѣ дальше духъ безсмертнаго ґенія буде звѣздою проводною для Русинѡвъ буковинскихъ въ ихъ народнѡмъ розвитку, нехай при свѣчуе имъ на шляху змаганъ до народнои меты, нехай скупляе и оживляе народнѣй силы, а тодѣ свѣтъ яснѣй, невечернѣй тихенько засяе!

Фѣлія товариства «Просвѣты».

Тернопѡль: Засылаемъ щирѣй привѣтъ усѣмъ, що зѡбрались, щобъ помянути великаго нашего ґенія — щирѣй привѣтъ усѣмъ, що ихъ живуче сердце огненнѣй слова Кобзаря нашего запалили горячою любовою до «менчаго брата»... Дай Боже, щобъ усѣ пошли за могучимъ зазивомъ нашего пророка... а тодѣ чейже воплотять ся его вѣщѣ слова, тодѣ Украина розвѣтму неволѣ.

Свѣтъ правды засвѣтитъ,

И помолить ся на волѣ

Невольничѣ дѣти!

Тернопѡльска молодѣжь.

Краковъ: И зелену Буковину до живого житя поклѣкала могуча народна идея; Держѣмъ высоко сей святѣй праноръ а будучность наша! —

Русины-академики.

† Климъ Кисѣль-Кисѣлевскѣй, властитель реальности, членъ «Руской Бесѣды», «Руской Рады» и «Народно Дому» въ Чернѡвцяхъ упокоивъ ся 7. (19.) с. м. по довгѡй тяжкой болѣзни на 51. роцѣ своего житя. Похоронѣ тѣлннхъ останковъ ѡдбули ся 10. с. м. при участи представѣтельствъ выше помянутыхъ товариствъ. Вѣчна ему память!

Ѳдчитъ проф. Ер. Цѣгуляка о «фосфорѣ» згромадивъ въ Недѣлю 8. (20.) с. м. особливо велике число молодѣжи, доводъ отже, що наша молодѣжь помимо ворожѡй опѣки, ще чусь рускою, кличемо тому до руской старшины: Не забывайте, що коваль клепле, поки тепле! Самъ ѡдчитъ ѡдзначавъ ся популярнымъ

представленемъ цѣкаваго предмету и удачными експериментами.

ДРОБНѢЙ ВѢСТИ.

(† Іосифъ Іґнацъ Крашевскѣй) найстаршѣй и найплодовитшѣй писатель польскѣй теперѣшности упокоивъ ся на 75 роцѣ своего житя въ Женевѣ. Вѣчна ему память!

(Юбилейне торжество) «Славянскаго товариства пѣвчаго» въ Вѣднѣ ѡдбуде зъ початкомъ мая с. р. въ память двадцѣтилѣтнѡго существованя сего товариства, посли слѣдуючѡй програмы: 1) Торжественне Богослужене 2) Юбилейнѣй концертъ и 3) Юбилейнѣй бенкетъ.

(Двацѣть и пять лѣтъ въ лѡжку) перележавъ певнѣй черновецкѣй мѣщанинъ Іоганъ Кауфманъ, котрѣй ослѣпинѣ и ослѣтѣвинѣ въ 50. роцѣ своего житя умеръ симѣ днями на 75. роцѣ жизни. Помершѣй бувъ одличнѣмъ флетѣистомъ и написавъ гарнѣй нѣмецкѣй стихи названѣй «ночнѣй фѣлки».

(Новѣй читальнѣй). Небавомъ має ѡтворити ся читальня въ Давидѡвцяхъ и Ленковцяхъ на Буковинѣ. Помагай Богъ доброму дѣлу!

(Зфанатизована молодѣжь.) Хоръ пытомцѣвъ черновецкои духовнои семинарѣй не хоче назѣтъ своему Митрополитови, коли при богослуженю скаже яке слово по руски, ѡдвѣчати инакше якъ румунскимъ слѣвомъ. Правду каже нѣмецкѣй поетъ: Тыхъ духѡвъ, щомъ самъ выкликавъ, вже годѣ менѣ збутись.»

(Школнѣй вѣсти.) Румунскѣй выкладовѣй языкъ ухвалила радовецка школна рада повѣтова за-проводити на теперъ ще по при рускѣй языкъ въ Мѣлешѡвскѡй школѣ народнѡй. Цѣкави есьмо, чи красва рада школна, котра має рѣшати надъ сою справою, переконае ся о потребѣ сего кроку, чи пристане на се такъ безпѡдставно, якъ на введе румунскаго языка въ школахъ въ Молодѣй, Чагрѣ, Коровѣй, Каменѣ, Горячѡй, Кучурѡвѣ великомъ и другихъ мѣстцевостяхъ рускихъ, де Румунѡвъ хѣба одинъ и, инспекторъ Стефановичъ вынайти може. — На учительку при черн. высшѡй школѣ дѣвчѡй зъ нѣм. и рускимъ выклад. языкомъ предложено мѣскою радою школною яко здѡбнѣхъ 6 учительокъ, межи ними одна русинка а 5 польокъ, до послѣднѣхъ належитъ и панѣ Лѣндесъ котра въ послѣднѡй хвили роздобула собѣ приватне свѣдоцтво зъ рускаго языка у професора „der russischen Sprache“ при черновецкѡй школѣ реальнои. При такѡмъ маловаженю рускаго языка не буде чому дивоватись, если колись яка компетентка приложить свѣдоцтво ѡдъ добре знакомаго учителя народнаго. — Нову школу другу ѡтворити мають у Выжнѡмъ Вѣковѣ, а розширити на 2-кл. въ Вѣлцѣ, розумѣе ся, що ѡбѣ румунскѣй; бачите, рускихъ школъ вже досытъ бо посли статистики школъ австрѣйскихъ е: 6822 нѣмецкихъ, 4129 ческихъ, 1641 рускихъ, 1412 польскихъ, 850 италѣйскихъ, 521 словенскихъ, 337 сербо-кroatскихъ, а лишъ 55 румунскихъ, отже треба дѡгнати Русинѡвъ, та «далеко кучѡму ѡдъ зайця.» — Именованѣй: Серетянъ стаб. учителемъ въ Боянахъ, Падуре наудчителемъ въ Серетѣ а Тарновецкѣй пров. уч. въ Пидковцяхъ.

(Рабѡвникѡвъ) Ивана Цемаду и 3 товаришѣвъ его, що задушили Елену Перчекъ изъ Красной шалемъ и зобрала си грошѣ засудивъ судъ присяжныхъ въ Чернѡвцяхъ на кару тяжкой вязницѣ а то 2 на 15, а 2 на 10 рокѡвъ.

(Страшнѣй випадокъ) подають газеты, якѣй лучивъ ся въ Ходакахъ селѣ бродскаго повѣту. Господаръ уторгувавъ 150 левѡвъ за воли и приѣхавши до-

мівъ положивъ грошъ на стѣвъ, щоби ихъ перераховати. Побачивши черезъ окно кума, вийшовъ до него оставивши грошъ на столѣ. Тымъ часомъ донечка его побачивши краснй нагйрчики подерла ихъ, кинула въ горнято и поставила на огонь, щоби ся варили. По хвилѣ вертає господарь въ хату и не найшовши грошъ крикнувъ на дйвчинку: де грошъ? Оножъ дурнецьке показало на горнято, де вже були тѣлько огарки. Розлючений тато порвавъ сокиру и убивъ свою дитину однимъ ударомъ; онамйтавшись, що наробивъ, пошовъ до стодола и повѣсивъ ся. Та на томъ не конецъ лиха выкликанаго неосторожностею чоловіка. Жйнка учувши проразливый зойкъ выбйгла зъ другой хаты а побачивши нещасте забула на немовлятко, що купала у ваненцѣ, де оно и утонуло.

(Приняте до гймназіѣ). Министерь просвѣты д-ръ Гавць выготавивъ роспоряджене, де сказано, що ученикъ хотячй вступити до гймназіѣ мусить мати скѣнченыхъ 10 лѣтъ передъ початкомъ року шкѣльного, або бодай скѣнчити 10 лѣтъ въ томъ календаревѣмъ (не шкѣльному) роцѣ, коли вступає до гймназіѣ. Пѣсля сего розпорядженя кождый, що хоче вступити до гймназіѣ въ осени сего року, мусить выказати ся, що уродивъ ся передъ 1. сйчнемъ 1878 р. Тая устава має обовязувати ѡдъ року шкѣльного 1887/88.

(Архйєпископска печатня) въ Чернѣвцяхъ стала ся конкурентомъ прочихъ друкарнъ, котрй въ газетяхъ закидують Митрополитови яко властителєви друкарнѣ, що не годить ся духовникамъ занимати ся промысломъ. Що мають казати Русины, для котрыхъ ся друкарня стала ся фабрикою румунизаторскихъ друковъ. Цѣкаве при томъ ще й то, що ся печатня закуплена и грѣшми священникѣвъ Русинѣвъ.

(Черновецкогo гр. в. сотрудника) «Пролома» перехрестивъ его шефредакторъ на православіє, якъ се видно зъ вступной статіѣ и дописи «Зъ надъ Днѣстра» 420 ч. сего журнала. Се многократне твержене «Старого Правдолома» есть якъ звыкле проста ложь; бо не то надъ Днѣстромъ а на цѣлой Буковинѣ нема православного, котрый бы читавъ вычисленй въ сѣй дописи польскй газеты.

(На торжество 90. рѣчницѣ уродинъ нѣмецкогo цѣсаря Вильгельма) прибули до Берліна Арх. Рудольфъ, король и королева Румынй; російскй князь Михайло въ заступництвѣ царя Александра III. графъ Фляндриѣ, яко репрезентантъ бельгійского короля и др., разомъ 85 представителѣвъ напуючихъ домѣвъ.

(Отцеубійство). Селянинъ Романъ Харный въ Славентинѣ въ Галичинѣ, побивъ зъ причины суперечки о мастокъ своего ѡтця, Олексу, праникомъ такъ сильно, що сей закончивъ въ его рукахъ жите. Отцеубійцю увязнено и ѡдставлено до суду.

(Тверезй весѣля) чимъ разъ бѣльше входятъ въ ужитокъ. Власне доносятъ намъ о такѣмъ весѣлю безъ горѣвки зъ Ревакѣвцѣвъ. Нашй нанотцѣ причинили бы ся до отвезеня народа звеличаючи тѣлько тверезй весѣля, хрестины, похороны и т. п. другй празники своею личною присутностею.

(Театръ аматорскй) дасть представлене на дохѣдъ школы народной въ Рускомъ Баниловѣ, въ Недѣлю, дня 12. (24.) Цвѣтня 1887.

(Жертва иянства). Въ Бертешовѣ замерзъ 21. лютого господарь Павло Пѣдковичъ, вертаючи въ пѣдохоченѣмъ станѣ возомъ изъ ярмарку.

(Родинна сварня) була причиною страшного злочинства, поповненого тыми днями въ селѣ Тулиголовахъ, повѣта рудецкого. Францъ и Текля Патери за-

мордовали своего ѡтчина, Франка Дуду, зъ котрымъ жили въ незгодѣ. Переступникѣвъ увязнено и передано въ руки суду.

(Перець фалшивый) продає ся въ декотрыхъ скленахъ по нашихъ мѣсточкахъ, межи котрымъ лишъ кѣлька зеренъ правдивого перцу, а бѣльше фалшивого перцу зъ якомъ чорно покрашеной глины; подобный ѡнь до правдивого, но не має нѣякого смаку.

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 24. л. Марта с. р. коштывали 100 кйло: пшеницѣ 8 зол. 35 кр. до 8 зол. 50 кр.; — жита 5 зол. 35 кр., до 5 зол. 60 кр.; — ѡвса 4 зол. 25 кр. до 4 зол. 60 кр.; — ячменю 4 зол. 75 кр. до 6 зол. 50 кр.; — кукурузы 4 зол. 25 кр. до 4 зол. 40 кр.; — конючины 32—38 зол.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Зъ симъ числомъ высылаємо цѣло- и пѣврѣчнымъ предплатителямъ другй пѣваркушъ преміѣ мѣстачй въ собѣ переводъ знаменитой працѣ Изидора Мартиновича: «Историчный свѣдоцтва про найдавиѣйшихъ владѣтелѣвъ и мешканцѣвъ Буковины и Молдавіѣ.»

Пѣврѣчныхъ предплатителѣвъ нашихъ просимо, щоби предплату за другй пѣврѣкъ 1887. прислали до кѣнця руского Юнйя, коли хотятъ и въ другѣй половинѣ року получати премію.

Хто до кѣнця руского Юнйя пришле цѣлорѣчну предплату получить всѣ вйшовшй дѣти преміѣ наразѣ.

П. ПАННА Е. Я. . . ВЪ БРОДКУ. Повѣсть получили и употребимо; дякуємо.

П. П. И. Б. . . ВЪ Товтрахъ. Звольте надати намъ имя автора стрѣчкѣвъ «Бѣдный запѣлъ», «Заяче весѣле» и прочихъ.

П. П. СТЕФАНЪ ЛАЗАРОВИЧЪ ВЪ РОСТОКАХЪ НА БУКОВИНѣ. Чи отримались книжечки?

П. П. НИК. . . ВЪ ДЕРВИНТѣ. «Библиотеку для молодежи», Граматику и премію до «Буковины» выслалисьмо и надѣємъ ся на точне задержане рать.

П. П. ИВАНЪ ИВАНѢВЪ ВЪ ЧЕР. . . Де ѡбщай статіѣ «Въ Читальни?» Выкидаємо ихъ нетерпѣливо; прибаждайте або присылайте!

Ч. АКАД. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ КРАКОВѣ. На предложене годимось и высылаємо.

НАДОСЛАНЕ.*

«Правдоломовскому» дописователєви «Изъ надъ Днѣстра» в Чернѣвцях.

Не ужежъ Ви, О. сотрудникъ Н. Пр. думали, що я и тогда коли-м дописывав до «Родимого Листка» разумѣвъ подъ словомъ «Русь» матушку «Рассю»? Коли такъ, то грубо ошибаетесь. Наведѣтъ не двѣ стрѣчки, а все писане мною в молодечѣмъ моѣмъ віку черезъ десять лѣтъ, я не новстѣдаюсь духа, а тѣлько хѣба язичіѣ моѣхъ писанъ, за сежъ спадає вина на м-учителѣвъ руской мови. Побачивши своего часу, що проповѣдники «язичіѣ» и «етимѣологической правописи» не важили ся стати в еѣ оборонѣ, прозрѣвъ я ложъ іхъ науки, вернувъ ся до итомой живоѣ руской мови нашої, і подѣляю яко учитель дѣдактично-педагогичнй, а яко Русин и національнй засады фонетики, щоби будучимъ поколѣннѣмъ заощадити гѣркіє наслѣдки ложной науки «язическо-етимѣологической».

«Александрѣвъ.»

*) На желане нашего вѣд. дописователя задержуємо нимъ уживану правопись. — Редакція.

Выдає и за редакцію одѣлчає: Осипъ Ю. Гординьскй-Федьковичъ.

Зъ печатнѣ Г. Чонна.